

POUKA ZA TINEJDŽERE – PRIRUČNIK ZA UČITELJE

Godina 2 – Tromesečje 3

O čemu govore ove lekcije?

Naglasak ovih lekcija je na Božjem carstvu blagodat, na tome kako postati predstavnik i državljanin tog carstva, i na sukobu između Božjeg carstva i carstva zla. Potrebna je akcija da bismo bili u Božjem carstvu – treba da sprovodimo u delo a ne samo da slušamo (Jakov 1,22) kako da živimo kao Božji predstavnici na ovoj zemlji.

Prva lekcija svakog tromesečja u ovom dvogodišnjem ciklusu pokriva jedan deo Isusove propovedi na gori, koja je „u isto vreme Hristov govor prilikom inauguracije kao Cara u tom carstvu blagodat, a takođe i ustav tog carstva“ (*The Seventh-day Adventist Bible Commentary*, vol. 5, str. 322).

Nakon prve lekcije sledi 12 lekcija o različitim izazovima, pravima ili privilegijama predstavnika Božjeg carstva koji vrede za „današnje vreme“. Hrišćanin nikad ne zna šta ga sledeće čeka.

Ovaj program sadrži i veb sajtove:

- www.realtimfaith.net, na kom učenici i učitelji mogu pronaći dodatne resurse, i
- www.guidemagazine.org/rtf, na kom učenici mogu da razmenjuju iskustva i diskutuju o lekcijama sa drugim tinejdžerima.

Kako koristiti ovaj priručnik?

1. KORAK: Pročitajte celi odsek „Priprema“ da biste se upoznali sa konceptima te lekcije. Materijal za učitelje ćete iskoristiti na najbolji način samo ukoliko razumete ključne koncepte lekcije.

2. KORAK: Pročitajte ostatak materijala za učitelje za tu lekciju, a i materijal za učenike. Upoznajte se sa mogućnostima koje imate za podučavanje koncepata lekcije.

3. KORAK: Odaberite konkretne mogućnosti koje ćete koristiti u podučavanju lekcije. Ima ih više nego što možete da iskoristite, ali pokušajte da odaberete ponešto iz svake kategorije: „**Početak**“, „**Povezivanje**“ i „**Primena**“. Upamtite da učenici treba da imaju priliku za interakciju (da učestvuju aktivno i zajednički) i za proučavanje Reči.

4. KORAK: Osmislite kako i kada ćete se pozivati na pouku za učenike tokom proučavanja lekcije. Pouka za učenike je sastavni deo procesa podučavanja i na nju ćete se pozivati tokom vođenja lekcije.

5. KORAK: Prikupite materijale koji su vam potrebni za vođenje lekcije. Ponavljamo, učešće učenika je od ključne važnosti.

6. KORAK: Imajte na umu kraj lekcije. Planirajte da zaokružite lekciju sažetkom onoga što su učenici naučili.

Pregled lekcija u ovom tromesečju

1. Suđenje

Bog nam ne govori da jednostavno gledamo svoja posla; On nas podseća da nam treba Njegovo oprostjenje da bismo se borili sa grehom u svom životu tako da možemo da pomažemo drugima.

2. Jačati u Isusu

Bog nas je spasao, ali moramo stalno i promišljeno da Mu dozvoljavamo da upravlja našim životima da bi nas menjao.

3. Borba sa zavisnostima (prvi deo)

Tinejdžerima je potrebno temeljno znanje o stvarnim opasnostima od zavisnosti kako bi bili spremni da se nose sa iskušenjima stvarnog života.

4. Borba sa zavisnostima (drugi deo)

Hristocentričan savet može pomoći tinejdžeru da se izbori sa sopstvenom zavisnošću ili da razume i pomogne prijatelju ili članu porodice sa zavisnošću.

5. Prijateljstvo

Isus ceni naše prijateljstvo. On takođe želi da delimo dar prijateljstva dok učimo da gradimo i održavamo trajne međuljudske odnose koji nas približavaju Njemu.

6. Mladići i devojke (prvi deo)

Kada stvorimo bezbedno i pozitivno okruženje u kom oba pola mogu da se izraze, tinejdžeri mogu shvatiti da Bog ima posebne uloge za svakog od njih.

7. Mladići i devojke (drugi deo)

Interakcija između mladića i devojaka je vrlo važna u razumevanju onoga što predstavlja zdrave odnose između polova.

8. Seksualnost

Mladi hrišćani treba da znaju da su ljudska tela i ljudska seksualnost dobre tvorevine dobrog Boga, a ne roba koja se reklamira i prodaje.

9. Prokletstvo psovki

Mnogi mladi misle da njihov rečnik nije bitan. Mogu li reči da povrede? Kakav uticaj ima mala reč?

10. Nakit, Biblija i hrišćanstvo

Poziva učenike da istraže dublje od pukih pravila, otkriju principe na kojima su zasnovana, i vide kako se ti principi mogu šire primeniti.

11. Carstvo koje je okrenuto naopako

Isusovi principi za naš život su suprotni od onih koje promoviše svet. Što bolje poznajemo Isusa, to bolje možemo da razlikujemo istinu od falsifikata.

12. Budale za Hrista

Da bismo postigli nešto veliko za Boga, moramo biti spremni da izađemo iz svojih zona udobnosti i rizikujemo da nas nazovu budalama.

13. Muzika i hrišćanin

Muzika je centralni deo kulture mladih. Moramo da ih podučimo razboritosti tako da mogu da biraju mudro, na osnovu principa.

Lekcija 1

SUĐENJE

Priča o dvojici sudija

1 PRIPREMA

A. Izvor

Matej 7,1-5 • „Ne sudite da vam se ne sudi; jer kakvim sudom sudite, onakvim će vam suditi; i kakvom merom merite, onakvom će vam se merit. A zašto vidiš trun u oku brata svog, a brvno u oku svom ne osećaš? Ili, kako možeš reći bratu svom: Stani da ti izvadim trun iz oka tvog; a eto brvno u oku tvome? Licemere! Izvadi najpre brvno iz oka svoga, pa ćeš onda videti izvaditi trun iz oka brata svoga.“

Rimljanima 2,1-4 • „Zato se ne možeš izgovoriti, o čoveče koji god sudiš! Jer kojim sudom sudiš drugome, sebe osuđuješ; jer to činiš sudeći. A znamo da je sud Božji prav na one koji to čine. Nego pomišljaš li, o čoveče koji sudiš onima koji to čine, i sam činiš to, da ćeš ti pobeći od suda Božijeg!? Ili ne mariš za bogatstvo Njegove dobrote i krotosti i trpljenja, ne znajući da te dobrota Božija na pokajanje vodi?“

1. Korinćanima 4,2-5 • „A od pristava se ne traži više ništa, nego da se ko veran nađe. A ja malo marim što me sudite vi ili čovečiji dan; a ni sam sebe ne sudim. Jer ne znam ništa na sebi; no zato nisam opravdan, ali Onaj koji mene sudi Gospod je. Zato ne sudite ništa pre vremena, dokle Gospod ne dođe, koji će izneti na videlo što je sakriveno u tami i objaviće savete srdačne i tada će pohvala biti svakom od Boga.“

Jakov 3,1 • „Ne tražite, braćo moja, da budete mnogi učitelji, znajući da ćemo većma biti osuđeni.“

5. Mojsijeva 16,18-20 • „Sudije i upravitelje postavi sebi po svim mestima koja ti da Gospod Bog tvoj po plemenima tvojim, i neka sude narodu pravo. Ne izvrći pravdu i ne gledaj ko je ko; ne primaj poklone; jer poklon zaslepljuje oči mudrima i izvrće reči pravednima. Sasvim idi za pravdom, da bi bio živ i nasledio zemlju koju ti daje Gospod Bog tvoj.“

Jevrejima 10,30 • „Jer znamo Onoga koji reče: Moja je osveta, ja ću vratiti, govori Gospod; i opet: Gospod će suditi narodu svom.“

Matej 7,1 • *Robertsonove slike reči u Novom zavetu, elektronska baza podataka:*

„Ne sudite... Navika kritičkog raspoloženja, oštar, nepravedni kriticism. Naša reč 'kritika' potiče upravo od ove reči. Ona znači odvojiti, razlikovati, diskriminisati. To je potrebno, ali predrasuda (osuđivanje unapred) je nepravedan, lukav kriticism.“

Matej 7,3 • *Vinsentove studije reči u Novom zavetu, elektronska baza podataka:*

„Posmatrati“ ili „videti“ – „Piljiti u nešto bez razloga, kao kad neko ne vidi jasno.“

B. Šta treba reći o lekciji „Suđenje“?

„Ne sudite“ je opšti odgovor kada ljudi potcenjuju ili se trude da isprave drugu osobu koja je pogrešila. Ali ljudi stalno primećuju i procenjuju. Sa jedne strane, nema načina da izbegnemo donošenje sudova o drugima. Sa druge strane, Isus je upozorio svoje sledbenike protiv osuđivanja drugih zato što je to opasan i osetljiv posao – posao koji bolje odgovara nekome ko ima kompletno znanje i iskustvo.

Ova lekcija će ispitati šta je Isus rekao o tome kako treba da se odnosimo prema onima koje treba ispravljati. Isusov primer sa trunom i brvnom u Mateju 7,3 ne znači da jednostavno gledamo svoja posla; to nas podseća da nam je potrebno Božje oprostjenje da bismo se borili sa grehom u svom životu tako da

možemo da pomažemo drugima. Poenta nije u tome da li treba da sudimo, već način na koji mi svi prepoznamo greh unutar sebe i unutar drugih. U nameri da ovo dobro uradimo, treba da razumemo razliku između osuđivača i kritičara, i razliku između osude i ispravke.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Suđenje“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

1. Otkrij u koja je naša uloga kada dođe do ispravljanja drugih ljudi.
2. Prepoznaju šta čini ljude tako spremnim da osuđuju druge.
3. Razmotre načine na koje možemo da ponovo povežemo druge sa Božjom milošću.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost A) povez za oči, naočare za sunce, naočare za čitanje, igle, konac. (Aktivnost B) deset knjiga.

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike, papir, olovke, pokloni.

Primena • Tabla.

2 MOST

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedjeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimemission.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

3 POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • Trebaće ti povez za oči, naočare za sunce, naočare za čitanje, igle i nešto konca. Svrha ove aktivnosti je da učenici pokušaju da provuku konac kroz iglu uz delimično ometen vid.

Pozor • Potraži onoliko dobrovoljaca za koliko imaš materijala. Možeš zamoliti ostale da daju savete onima koji pokušavaju da udenu konac.

Sad • Reci: Siguran sam da možete da vidite dovoljno dobro da udenete konac. To nije teško uraditi. Ali koliko dobro možete udenuti konac noseći ovo? (Pokaži sredstva za ometanje vida.) Pozovi prisutne da pokušaju da udenu konac prvo sa naočarima ili povezom na očima a onda neka probaju da udenu konac u iglu bez tih dodataka.

Osvrt • Pitaj: Koliko su naočare ili povez otežali ovaj zadatak? (Ne mnogo; onemogućile su ga.) U kojim oblastima života treba da vidiš jasno da bi izvršio zadatak? (Hirurgija, nuklearna fizika.) Test vida za vozačku dozvolu mogu proći i kandidati koji imaju za trećinu slabiji vid od normalnog. U kojim vozačkim situacijama bi ovo moglo biti problematično? (Parkiranje, čitanje uličnih znakova.) U kojim situacijama ovo ne bi bilo veliki problem? (Još uvek možeš da prepoznaš boje, npr. razliku između crvene, zelene i žute. Možeš još uvek da vidiš oblike kao što je znak „stop“.) Kada se radi o načinu na koji primećujemo greške drugih, koliko je važno da sagledavamo njihove greške sa što je moguće više gledišta?

B. Početna aktivnost

Priprema • Ova vežba se zove „suditi knjigu po njenoj korici“. Jednostavno skupi oko 10 knjiga koje su ti poznate, čiji naslovi se razlikuju po načinu na koji iskazuju sadržaj knjige. Poenta ove vežbe je da učenici iskuse iz prve ruke koliko malo naslov može da saopšti. Štaviše, čak i ako mislimo da dobro razumemo ljude, nikada zapravo ne znamo celu sliku, a to čini etiketiranje, osuđivanje i okrivljavanje drugih opasnom aktivnošću.

Pozor • Postavi knjige na sto tako da samo ti možeš da vidiš naslove.

Sad • Reci: Neki tvrde da ne treba suditi knjigu po njenoj korici. Možete li uvek reći o čemu je knjiga čitajući njen naslov? Hajde da pokušamo ovo i vidimo. Počnite čitajući naslove knjiga koji mogu biti očigledniji, kao na primer „Tinejdžeri, intimni odnosi i ljubav“. **Pitaj:** Možemo li odrediti o čemu je ova knjiga? (Da.) Hajde da pređemo na sledeću, hoćemo li? Nastavi da čitaš naslove i pitaj decu šta oni misle o čemu su knjige. Ako njihovi odgovori nisu blizu temi knjige, pokušaj sa čitanjem podnaslova ako ga ima. Zatim probaj da pokažeš sliku na korici. Posle nekoliko odgovora, opiši sadržaj knjige i uporedi ga sa onim što su članovi odeljenja rekli.

Osvrt • Pitaj: Šta nam ova vežba pokazuje o sposobnosti da zaista znamo nešto na prvi pogled? (Ne možemo sve znati na prvi pogled. Ponekad je to moguće.) Koliko mnogo možeš znati o tome šta je u knjizi jednostavnim čitanjem sa korice? (Možeš znati samo neke uopštene stvari.) Kojih scenarija se možeš setiti u kojima su ljudi pogrešno procenjeni ili osuđeni suviše brzo po spoljašnjem izgledu?

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

(Postoji slična priča sa krofnama. Ako si je upotrebio nedavno sa svojim učenicima, možeš preskočiti ovu ilustraciju.)

Postoji priča o ženi koja je čekala da se ukrca na avion i poručila je kao užinu za putovanje kesu dražesnih minijaturnih kolača. Sela je da sačeka svoj avion i stavila svoje stvari na prazno sedište pored sebe. Na drugoj strani tog praznog sedišta bio je jedan čovek koji je čitao novine i pijuckao šolju kafe. On joj se nasmešio i nastavio sa čitanjem. Ona je otvorila kesu sa kolačima koja je bila na sedištu i pojele

nekoliko dok je posmatrala vesti na aerodromskom TV terminalu. Bila je vidno šokirana i pomalo postidjena kada je čovek do nje imao drskosti da posegne u njenu kesu sa kolačima i pojede nekoliko. Nije želela ništa da kaže, ali ovo je bilo čudno, apsolutno apsurdno. „Ovaj čovek jede moje kolačiće,“ pomislila je u sebi. On je nastavio da jede, i kada je kesa počela da se prazni ona je zgrabila nekoliko za sebe, sve vreme se čudeći kako neko može da bude tako bez osećaja za uobičajene norme ponašanja. Kada je on posegnuo za poslednjim kolačem ona je zgrabila kesu i uzela ga za sebe. Čovek se smeškao ljubazno dok je pijuckao kafu i čitao novine sve dok nije počelo ukrcavanje na avion. Sedeći na svom sedištu, žena još nije mogla da se oporavi od drskosti ovog kradljivca kolača, sve dok nije otvorila svoju torbu da uzme olovku i ugledala neotvorenu kesu kolača koje je kupila.

Osvrt • Pitaj: Na koje načine možemo da proverimo sebe pre nego što donesemo prerane zaključke? Kada se nešto ovako desilo vama?

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Predstavi sledeće ideje sopstvenim rečima:

Nije čudno za Isusa da kaže stvari koje su teške za slušanje. Neke od najtežih stvari koje je Isus ikada izgovorio povezane su sa načinom kako se ljudi odnose jedan prema drugom. Kada je reč o Njegovom carstvu, Bog nepopustljivo štiti ljude od onih koji su osuđivački nastrojeni. Isusova zapovest da ne sudimo jedan drugome dolazi od jasne svesti koliko je štetno za jednu nepravednu osobu da sudi drugoj. To je posebno opasno za onog koji sudi. Isus kaže: „Ne sudite, ili će i vama biti suđeno. Jer na isti način kako sudiš drugome, tebi će biti suđeno, i merom koju koristiš, tebi će biti mereno“ (Matej 7,1 po prevodu NIV). Seti se situacije u kojoj je neko koga poznaješ osudio nekog drugog. Kako je takva pozicija povredila onog koji je bio osuđen? Kako je to povredilo onog koji je sudio?

Reci: Postoji nekoliko različitih načina da se gleda na „trun“ i „brvno“ u Isusovoj ilustraciji. U grupama od dvoje ili troje, napišite sopstveno tumačenje ovog pasusa objašnjavajući zašto je Isus upotrebio ovaj primer i šta „trun“ i „brvno“ znače. Zatim se setite neke druge analogije ili ilustracije koja saopštava ovu istinu i podelite je sa razredom.

Nakon što učenici podele svoje analogije, razmotrite sa njima sledeće interpretacije ove priče. **Pitaj:** Koje od ovih tumačenja je najbliže Isusovim rečima?

- Ovaj pasus je o perspektivi. Kako trun izgleda kada je u tvom oku? On zamagljuje ceo tvoj vid. Jednostavno ne možeš da vidiš, iako je trun mali. Kada gledamo svoje sopstvene mane to je dovoljno da zamagli celi naš vid. Kada sa jasnim pogledom vidimo druge ljude kako se bore, njihove mane su samo trun, samo problem, ali ne kraj svih stvari.
- Čak iako mogu da vidim da je neko pogrešio u vezi sa nečim, svojim ograničenim vidom mogu videti samo malo u poređenju sa onim što znam da je pogrešno u mom životu. Isus kaže: „Ne gledaj na druge – imaš dovoljno briga u sebi.“
- Isus govori o tome kako da pomažemo drugima. On kaže: „Prvo izvadi brvno iz svog oka – onda ćeš videti jasnije da odstraniš trun iz oka svog brata ili sestre.“ Pre nego što postaneš ogorčen zbog drugih ljudi koji prave greške, napravi listu svojih sopstvenih. I kada se umoriš od pravljenja liste i shvatiš da ti samo milost Božja može pomoći, onda možeš sa milostivim srcem da ideš kod druge osobe da pokušaš da joj pomogneš da primi ono što si ti primio i prevaziđe probleme za njeno dobro.

Nakon razgovora o ova tri pogleda na priču, **reci:** Pogledajte stihove u vašoj lekciji i izaberite jedan ili dva koji vam zaista govore o tome kako se odnosite prema ljudima koji su pogrešili. Podelite se u parove i iznesite jedan drugome tekstove koje ste izabrali i zašto ste ih izabrali. Budite spremni da izvestite razred o razgovoru sa svojim partnerom.

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Pročitaj ili unapred zamoli nekog da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Pitaj: U „Priči o dvojici sudija“, sa kim se najviše identifikuješ? Da li bi bio sudija koji je reagovao, ili sudija koji je pružio ruku? Možeš li se setiti sličnih priča? Kada si ti pogrešno procenio nekoga?

Pitaj učenike da li se slažu ili ne slažu sa sledećom izjavom: *Bolje je dozvoliti nekome da nauči na teži način o svojim greškama nego mu ukazati na njih na nemilostiv način.* Objasni svoj odgovor.

C. Povezivanje sa životom

Reci: Imate zadatak da napravite spisak od 5 pitanja koje neko treba da postavi sam sebi pre nego što se obrati nekoj drugoj osobi u vezi sa nečim lošim u njenom životu. (Možeš upotrebiti i dilemu izloženu u lekciji za učenike kao primer da oni otpočnu.) **Koja bi mogla biti tih 5 pitanja?** Neka učenici rade u grupama od troje ili četvoro. Kad završe, neka svaka grupa podeli sa ostalima svojih 5 pitanja i uporedi ih sa spiskovima drugih grupa dok one daju izveštaj.

Podeli učenicima primerke radnog lista „Šta je lošije?“ sa kraja lekcije i daj im nekoliko minuta da ga popune. Kada budu završili, razmotri kako te aktivnosti i stavovi povređuju kako osobe koje ih čine tako i osobe koje insistiraju na isticanju toga. **Pitaj:** Koliko od vas je ranije radilo te stvari? Kako vam ova vežba može pomoći da pristupite nekome ko je pogrešio?

5 PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Napiši sledeće reči na tabli: presuda, osuda, prekor, ispravka. (Prim. prev.: reč *presuda* nije sama po sebi negativna, npr. oslobađajuća presuda; engl. *judgment* – odluka suda, rezultat prosuđivanja.)

Reci: Pre nego što krenemo dalje treba da definišemo neke reči koje se često koriste na pogrešan način. Daću vam 4 reči, i želim da ih definišete vašim sopstvenim rečima, i da kažete po čemu su ove reči slične a po čemu se razlikuju. Možete raditi u parovima ili malim grupama.

Dok učenici daju izveštaj, razgovarajte o tome kako razlike između ovih reči imaju veliki uticaj na način na koji pristupamo onima koji su se poneli pogrešno.

U istim parovima ili grupama, neka učenici naprave scenario sličan priči u lekciji u kojem neko ima očiglednu osnovu da sudi nekom drugom. Zatim neka prezentuju te dileme razredu bez davanja ostatka priče.

Posle svake prezentacije **pitaj:** Koji je vaš prvi, nagonski odgovor na ovaj problem? Koji bi mogao biti neki alternativni razlog za ovo pogrešno delovanje? Kako mislite da se priča završila?

Zatim neka učenici kažu ostatak svojih priča i razgovarajte o tome kako treba u duhu milosti da obnavljamo ljude.

Osvrt • Pitaj: Kako mislite da biste najbolje odgovorili nekome ko nastoji da vam pomogne u vezi sa nekim problemom?

B. Pitanja za primenu

1. Sa kim biste mogli da vežbate ovaj pristup problemu?
2. Na koji način lična molitva postaje važan deo osuđivanja ili neosuđivanja drugih?
3. Da li se slažeš ili ne: Većina ljudi koji osuđuju druge pate u bedi pod krivicom sopstvenih greha.
4. Kako biste se približili nekome ko je osuđivački nastrojen prema drugima a to ne uviđa?
5. Kako možete primeniti ove principe na način na koji vi i vaši prijatelji gledate druge učenike, pastore i druge vođe?

6. Odvoj nešto vremena ove sedmice da se moliš za ljude o kojima nemaš dobro mišljenje zbog načina na koji se ponašaju. Provedi nešto vremena razmišljajući o mogućim uzrocima zbog kojih se oni ponašaju na način koji se tebi ne sviđa.

ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključite svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Primena ovog dela Biblije može biti najteža stvar koju državljani Božjeg carstva rade. Biti osuđivački nastrojen ne dolazi u obzir. Biti milostiv i od pomoći je pravilo o kome nema diskusije. Mi smo zaglavljani između ta dva zahteva dok se borimo da pomognemo jedan drugom sa milošću. Verovatno najbolji odgovor je da ne odgovorimo, za početak. Možda je najbolji način da se molimo, pitamo i istražujemo svoje srce, kao i da se molimo za drugu osobu dok ne budemo imali ispravan duh. I tek onda im prići. Ako biste našli savršen način za to, trebalo bi da napišete knjigu ili na neki drugi način podelite savete sa ostatkom carstva! Kad bismo svi stekli dobra iskustva sa takvim načinom postupanja kroz milost Božju, možete li da zamislite kako bi drugačiji bio život u crkvi? U svetu?

UZ LEKCIJU 1:

Ovaj radni list je za aktivnost u odseku „Povezivanje sa životom“.

ŠTA JE LOŠIJE?

U koloni A upiši brojeve od 1 do 5 – 1 za ono što je najgore i najgrešnije, a 5 za ono što je najmanje pogrešno.

A	B	
___	___	Lagati svoje prijatelje.
___	___	Ogovarati nekoga.
___	___	Rugati se nekome ko je drugačiji od vas.
___	___	Osećati zadovoljstvo dok neko koga ne volite doživljava patnju/pravdu.
___	___	Pretvarati se da ste duhovni kada zapravo ne živite tako.

Sada ponovo pregledaj spisak, i u koloni B upiši brojeve od 1 do 5 – 1 za nešto što bi najverovatnije uradio ili si već radio, a 5 za nešto što nikada nisi uradio i najmanje je verovatno da bi uradio.

ŠTA JE LOŠIJE?

U koloni A upiši brojeve od 1 do 5 – 1 za ono što je najgore i najgrešnije, a 5 za ono što je najmanje pogrešno.

A	B	
___	___	Lagati svoje prijatelje.
___	___	Ogovarati nekoga.
___	___	Rugati se nekome ko je drugačiji od vas.
___	___	Osećati zadovoljstvo dok neko koga ne volite doživljava patnju/pravdu.
___	___	Pretvarati se da ste duhovni kada zapravo ne živite tako.

Sada ponovo pregledaj spisak, i u koloni B upiši brojeve od 1 do 5 – 1 za nešto što bi najverovatnije uradio ili si već radio, a 5 za nešto što nikada nisi uradio i najmanje je verovatno da bi uradio.

Lekcija 2

JAČATI U ISUSU

Vremenom bolji

1 PRIPREMA

A. Izvor

2. Korinćanima 5,17 • „Zato ako je ko u Hristu, nova je tvar: staro prođe, gle, sve novo postade.“

Dela 16,30.31 • „I izvedavši ih napolje reče: Gospodo! šta mi treba činiti da se spasem? A oni rekoše: Veruj Gospoda Isusa Hrista i spašćeš se ti i sav dom tvoj.“

1. Solunjanima 5,16-22 • „Nego svagda idite za dobrom, i među sobom, i prema svima. Radujte se svagda. Molite se Bogu bez prestanka. Na svačemu zahvaljujte; jer je ovo volja Božija u Hristu Isusu od vas. Duha ne gasite. Proroštva ne prezirite. A sve kušajući dobro držite. Uklanjajte se od svakoga zla. A sam Bog mira da posveti vas cele u svačemu.“

Jevrejima 12,2 • „Gledajući na načelnika vere i svršitelja Isusa, koji mesto određene sebi radosti pretrpe krst, ne mareći za sramotu, i sede s desne strane prestola Božijega.“

Jezekilj 18,24 • „Ali kad bi se pravednik odvratio od pravde svoje i činio nepravdu, i radio po svim gadovima koje čini bezbožnik, hoće li on živeti? Pravedna dela njegova, što je god činio, neće se spomenuti; za bezakonje svoje koje učini i za greh svoj kojim zgreši poginuće.“

1. Jovanova 1,9 • „Ako priznajemo grehe svoje, veran je i pravedan da nam oprost i očisti nas od svake nepravde.“

1. Petrova 2,9 • „A vi ste izabrani rod, carsko sveštenstvo, sveti narod, narod dobitka, da objavite dobrodetelji Onoga koji vas dozva iz tame k čudnome videlu svome.“

Juda 24.25 • „A Onome koji vas može sačuvati bez greha i bez mane, i postaviti prave pred slavom svojom u radosti, jedinome premudrome Bogu i Spasu našem, kroz Isusa Hrista Gospoda našega, slava i veličanstvo, država i vlast pre svijju vekova i sad i u sve vekove. Amin.“

Elen Vajt, Svedočanstva za crkvu, vol. 3, str. 365 orig. • „Poslušnost i potčinjavanje Božjim zahtevima su uslovi dati preko nadahnutog apostola, kroz koje postajemo deca Božja, članovi carske porodice. Isus je izbavio svako dete, sve mlade i svakog čoveka i ženu, svojom sopstvenom krvlju od ambisa propasti u koji ih je Sotona prisiljavao da idu.“

B. Šta treba reći o lekciji „Jačati u Isusu“?

Bog je za svoj narod učinio spasenje prilično jednostavnim. On traži od nas da prihvatimo činjenicu da smo izgubljeni i da bez Njegovog vođstva ne možemo živeti. Bog želi da tada pozovemo Isusa Hrista da uđe u naš život i preuzme kontrolu nad njim. Kada prihvatimo Isusa kao svog Spasitelja, mi smo spaseni.

Bog, međutim, ne želi da budemo samo spaseni. On nas je spasio zato što nas mnogo voli. Pošto nas voli, Bog želi da bude u vezi sa nama u nadi da ćemo Mu uzvratiti ljubav kad Ga upoznamo. Kada se povežemo sa Isusom, primetićemo neke promene u svom životu. Pokušavamo da se promenimo zbog ljudi koje volimo. Što je još važnije, to se prenosi na ljude koje volimo.

Ponekada, ipak, mi odlučujemo da volimo sebe više nego Boga i ne želimo da se menjamo. Ponekad ta veza postaje teška. Pravićemo greške. Misao da možda Bog želi da digne ruke od svega zato što smo

zabrljali će se ponekad ušunjati u našu glavu. Ali to nema veze sa istinom. Bog želi da nas podigne i obnovi našu vezu sa Njim.

Izbegavanje stvari koje će nas odvući od Boga će postati lakše uz disciplinu – sistem treniranja da se nauči poslušnost. Duhovne discipline, kao što su molitva, proučavanje Biblije i služba, daće tvom srcu i umu trening koji im je potreban da bi ostali blizu Boga.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Jačati u Isusu“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

1. Razumeju proces spasenja i postanu više slični Isusu.
2. Donesu odluku da prihvate Isusovo spasenje.
3. Otkriju i vežbaju duhovnu disciplinu.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost A) papir, olovke, tabla. (Aktivnost B) papir, bojice ili markeri.

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike.

Primena • Papir, olovke, tabla ili veliki papir.

2 MOST

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimfaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

3 POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • Podeli učenike u grupe. Daj svakome papir i olovku. **Reci:** U ovoj aktivnosti svi ćete uspjeti da zaradite svoj put u nebo. Sve što treba da uradite je da sakupite 1000 poena. Timovi mogu da spoje svoje poene, ali samo jedna osoba ide na nebo za svakih 1000 poena koje tim ima.

Pozor • Pozovi učenike da saslušaju za šta se dobijaju poeni, sračunaju koliko poena imaju i odrede da li se kvalifikuju za nebo. **Reci:** Možete dobiti poene samo za stvari učinjene ove sedmice. (Dok govoriš koliko se poena dobija za različite aktivnosti, zapisuj i aktivnosti i poene na tabli.) Dobijate 5 poena za svako dobro delo, svaku molitvu kojom ste se molili, svaki put kada ste čitali Bibliju, svaki biblijski stih koji ste zapamtili, i za svaki put kada ste dali novac siromašnima. Dobijate 50 poena za svakoga kome ste svedočili, ali morate oduzeti 10 poena za svaku prekršenu zapovest. To uključuje ne samo Božje zapovesti već i roditeljske i učiteljske.

Sad • Neka timovi saberu svoje poene individualno, onda kolektivno, da bi odredili da li će neko od njih otići na nebo. Pošto su učenici pokušali da nađu poene da svako iz tima dospe na nebo, **reci:** Ja sam odlučio da ću dati 1000 poena bilo kome ko želi da ih prihvati. Da li neko želi poene? – Prilagođeno iz Lari Tomas, „Kako stići na nebo“ (biblioteka „Ideje“)

Osvrt • **Pitaj:** Kada sam najavio ovu igru, da li ste mislili da imate dobre šanse da odete na nebo? Kako ste se osećali kada ste videli koliko su niski bili vaši rezultati? (Osećao sam se beznadežno, mislio sam da neću uspjeti.) Kad biste znali da ćemo igrati ovu igru ponovo sledeće sedmice, koliko bi vaša sedmica bila drugačija? (Ja bih podelio iskustva sa Hristom sa 20-oro ljudi. Uradio bih dosta dobrih dela. Ja bih čekao tebe da mi daš besplatne poene.) Kako ova igra liči na stvaran život? (Mi bismo mogli uraditi dosta dobrih stvari, a ipak bismo ostali kratkih rukava. Nama treba Božji dar.)

B. Početna aktivnost

Priprema • Razdeli papire i obezbedi markere ili bojice za svakog učenika.

Pozor • Učenici će nacrtati sliku ili metaforu (simbol) o tome šta spasenje znači njima.

Sad • **Reci:** Postoji mnogo načina da se opiše ili ilustruje spasenje. Jedan pesnik, po imenu Džejms Rouv, opisuje to na ovaj način: „Tonuo sam duboko u grehu, daleko od mirne obale, veoma prljav duboko u sebi, tonuo da se više ne podignem, ali gospodar mora čuo je moj očajnički vapaj, iz voda me podigao; sada siguran sam ja.“ Kada bi trebali da nacrtate sliku spasenja, kako bi ona izgledala? Kada učenici završe, dozvoli im da prikažu svoje slike.

Osvrt • **Pitaj:** Kako se svaka slika odnosi na spasenje? Opiši kako ova slika pokazuje šta se dogodilo u tvom životu.

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

11. januara 2003. guverner američke države Illinois je uradio nešto što je šokiralo svet. Guverner Džordž Rajan je odlučio da pokaže milost krivcima. Nekoliko dana pre završetka svoje službe kao guvernera, on je promenio presude svakome ko je čekao na izvršenje smrtne kazne! To su bili ljudi koje su sudovi i porote proglasili krivim za užasne zločine. Zločini su bili tako užasni da je pravosudni sistem odlučio da njima ne treba čak ni omogućiti da žive. Plata za grehe tih kriminalaca bila je smrt.

Guverner Rajan je to video drugačije. On je primetio nekoliko grešaka koje su dovele do toga da nevini ljudi čekaju pogubljenje. Da bi bio siguran, on je svakome promenio smrtnu presudu, nekima u doživotnu robiju, čak i ako su bili krivi za svoje zločine. Ali je takođe 4 čoveka kompletno oslobodio. Iako su bili osuđeni na smrt, vratio im je ponovo njihove živote. Mnogi su aplaudirali njegovim potezima, ali drugi su mislili da je to šamar u lice žrtvama, njihovim porodicama i pravosudnom sistemu.

Osvrt • Pitaj: Da li se slažete sa odlukom guvernera Rajana? Šta biste vi uradili drugačije? Kako je ova priča slična spasenju koje Isus daje? (Iako smo osuđeni na smrt zbog naših zločina, Isus je izložio sebe riziku da nam da život.) U čemu se ova priča razlikuje? (Većina tih zatvorenika su još u zatvoru, ali Isus nas čini slobodnim.)

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Predstavi sledeće ideje sopstvenim rečima:

Današnja lekcija je jedna od najvažnijih lekcija koje se odnose na Božje carstvo, zato što ima veze sa tvojim državljanstvom. Mi govorimo o tome da budemo sigurni da smo državljani Božjeg carstva. Mnogi ljudi žive u zemljama u kojima nemaju državljanstvo, i ne mogu da uživaju sve privilegije zato što nisu državljani. Ti se možeš prijaviti da budeš državljani Božjeg carstva, i On će ti dati izobilan život. Kako se prijavljuješ? Priznaj da si grešnik, veruj da Bog može i hoće da te spasi, i prihvati Njegovog Sina kao vladara i upravljača tvog života.

Reci: Hajde da čitamo šta Biblija kaže o tome kako postati spasen. Otvorite Dela 16,30.31. Neka jedan učenik čita tekst naglas.

Pitaj: Šta je Pavle rekao da treba da radiš da bi bio spasen? (Veruj Isusu.) Šta to znači da veruješ Isusu? (Veruj da je On naš Spasitelj i Car i daj Mu presto svog života.) Kojih teškoća pri pridruživanju Božjem carstvu se možeš setiti? (On te moli da slediš pravila i žrtvuješ se; ti Mu daješ kontrolu.) Koje su neke od privilegija kada si državljani Božjeg carstva? (Zaštita, snaga, sigurnost, život, pristup Božjim obećanjima.)

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Potraži tri dobrovoljca. Jedan učenik će čitati naglas priču iz odeljka za subotu, dok će druga dva glumiti ono što se čita. Jedan će biti Kris a drugi pastor. Posle toga, **pitaj:** Opiši vreme kada si se osećao kao Kris, kao da si izgubio svoje spasenje. Šta si uradio da bi ga „povratio“? (Molio sam se i tražio oprost.) Šta ti radiš kada znaš da si spasen, ali se ne osećaš tako? (Imaj veru, veruj i dalje, čitaj i koristi obećanja koja nam je Bog dao u svojoj reči.) Jednom kad si spasen, šta treba da uradiš da bi ostao spasen? (Ostani u vezi sa Bogom, produži na putu postajanja kao On.) **Pitaj:** Da li Bog briše tvoje ime iz knjige života svaki put kada napraviš grešku? (Ne, On čeka na tebe da priznaš i nastaviš da hodaš sa Njim.) Hajde da čitamo 1. Jovanova 1,9 i Psalam 37,23.24 da nam pomognu da odgovorimo. Pročitajte stihove. **Reci:** Kada zabrljaš, Bog je tu da oprost. Čak i kada upadneš u greh, Biblija kaže da je Bog tu da te podrži. **Pitaj:** Da li je moguće izgubiti spasenje? (Da, ako totalno okreneš leđa Bogu.) Čitajte Jezekilj 18,24. **Reci:** Kada odlučimo da više ne želimo da budemo u vezi sa Bogom ili na stazi pravednosti pokušavajući da uradimo ono što je ispravno, mi kažemo Bogu da više ne želimo Njegovu milost i spasenje, i Bog poštuje naš zahtev.

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeći scenario:

Tvoj brat od tetke je došao da provede leto sa tobom. On nije hrišćanin, i tvoja tetka je mislila da bi bilo dobro da on provede neko vreme sa tvojom porodicom. Ona očekuje od tebe da utičeš dobro na njega. Za vreme leta on prihvata Isusa kao svog Spasitelja. Ali on još uvek često zasluži grdnju od tvoje mame, i vrlo je obeshrabren jer pravi iste greške sada kad je hrišćanin kao i ranije pre nego što je predao svoj život Hristu. On želi da odustane i nastavi putem kojim je išao pre.

Pitaj: Šta ćeš mu reći? (Ne obeshrabruj se. Svi pravimo greške. Bog će ti oprostiti.) Koje stvari bi mu predložio da uradi kako bi lakše živeo hrišćanskim životom? (Da potčini sebe Bogu na početku svakog

dana, i traži Njegovu snagu. Da ništa ne može uspješno raditi u sopstvenoj sili. Da ispuni svoj um dobrim stvarima kao što je odlaženje u crkvu i subotnu školu, učenje biblijskih tekstova itd.) **Koje stvari bi mu predložio da ne radi da bi lakše živio hrišćanskim životom?** (Da ne puni svoj um nasilnim video igrama, muzikom sa sumnjivim stihovima, programima i filmovima koji veličaju zlo. Da ispuni svoj um dobrom, ne zlom.) **Kaži: Biblija nam pruža neke navike koje možemo slediti i koje nam mogu pomoći da postanemo kao Isus.** Neka učenici čitaju Rimljanima 13,11-14; Psalam 119,9-11; Isus Navin 1,8; 1. Solunjanima 5,16-22. Neka potraže i navedu navike koje Biblija daje za uspešan hrišćanski život. Piši ih na tabli dok ih učenici otkrivaju. (Kloni se greha, proučavaj i razmišljaj o Božjoj reči, moli se redovno.) **Reci: Bog nam daje ove navike kako bi nam pomogao u duhovnom rastu i kako bi učinio da naša srca budu sličnija Njegovom. Ipak, on ne očekuje od nas da radimo sve ovo sami od sebe. On obećava da će raditi sa nama, u nama, i zatim kroz nas!**

5 PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Podeli razred u grupe od troje ili četvoro. Neka svaka grupa izabere zapisničara. Daj svim zapisničarima olovku i papir. **Reci: U svojim grupama treba da dođete do 7 navika visoko efikasnih hrišćana. Razmislite o svim velikim hrišćanima koje ste proučavali, o kojima ste čitali, i koje ste sreli. Šta mislite da oni svi imaju zajedničko?** (Uradili su prave stvari. Imali su veru. Voleli su Boga.) **Koje navike mislite da su im svima zajedničke?** (Molili su se redovno. Slušali su Božji glas. Proveli su vreme nasamo sa Bogom. Postili su, odn. ostajali fokusirani. Proučavali su Bibliju. Razmišljali su o tekstovima Biblije. Pamtili su stihove. Služili su drugima. Išli su u crkvu. Osećali su da je sve što su imali Božje i upotrebljavali su ga u skladu sa tim. Držali su Božje zapovesti.) Daj grupama vremena da razmisle i izađu sa svojim odgovorima.

Kada grupe završe, daj vremena svakoj grupi da podeli svoja zapažanja sa ostatkom razreda. Napiši na tabli navike koje su ponovile 2 ili više grupa. Pročitaj navike ponovo sa table.

Reci: Ove navike izgleda da su zaista važne, pošto ih je više od jedne grupe predložilo. Pogledajte svoj život i vidite da li ove navike postoje u njemu. Setite se, mi ne tražimo samo dela ili neke stvari koje radite ponekad. Navika je šablon ponašanja koji se razvija kroz ponavljanje.

Osvrt • Pitaj: Zašto je važno da razvijamo ove dobre navike ili duhovne discipline? (To pomaže da sveto življenje postane deo nas.) **Da li je ikada postojao super-hrišćanin? Ako jeste, dajte primer.** (Da, Mojsije, Avram; ili ne, oni su svi pravili greške.) **Da li misliš da je teže biti jak hrišćanin sada nego u biblijska vremena? Zašto?** (Sada, zato što ima više iskušenja. Mi smo imali dve hiljade godina da postanemo grešniji. U vreme Starog zaveta, zato što oni nisu imali Isusov primer.) **Da li misliš da je moguće da budeš jak kao hrišćani u Bibliji?** (Da, uz Hristovu pomoć.)

B. Pitanja za primenu

1. Šta bi neko trebao da radi da bi postao jak hrišćanin kao oni u Bibliji?
2. Koje navike planiraš da razviješ da bi ojačao svoje hodanje sa Isusom?
3. Sa kojim navikama planiraš da prekineš da bi ojačao svoje hodanje sa Isusom?
4. Šta treba uraditi kada zgrešiš i ne odraziš Božji karakter u svom delovanju?
5. Kako misliš da će duhovne discipline promeniti tvoj život?
6. Šta misliš da Bog želi da uradi drugačije u tvom ličnom životu?

Sažetak

Zaključite svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Bog nas je pozvao da budemo predstavnici Njegovog carstva. Mi nismo samo bilo kakvi predstavnici. Mi smo visočanstva – prinčevi i princeze u nastajanju. Bog želi da budemo kao On. Pošto dobijemo pravo državljanstvo u Njegovom carstvu, Bog počinje da usađuje u nas carsko ponašanje. Tokom tog procesa učenja, mi možemo praviti gafove, ali to nas ne udaljava od našeg carskog nasledstva. Mi jednostavno ustajemo i pokušavamo ponovo, ostajući povezani sa Njegovom silom.

Lekcija 3

BORBA SA ZAVISNOSTIMA (prvi deo)

Život u okovima

1 PRIPREMA

A. Izvor

Rimljanima 6,16 • „Vi znate dovoljno dobro iz svog sopstvenog iskustva da postoje neke radnje takozvane slobode koje uništavaju slobodu. Ponudite sebe grehu, na primer, i to je vaša poslednja slobodna radnja. Ali ponudite sebe putevima Gospodnjim i sloboda nikad ne prestaje. Celog svog života ste dopuštali grehu da vam govori šta ćete da radite.“ (po prevodu Message)

Priče 23,20.21 • „Ne budi među pijanicama ni među izelicama. Jer pijanica i izelica osiromašiće, i spavač hodiće u ritama.“

Rimljanima 13,12-14 • „Noć prođe a dan se približi: da odbacimo dakle sva dela tamna, i da se obučemo u oružje videla. Da hodimo pošteno kao po danu: ne u žderanju i pijanstvu, ne u kurvarstvu i nečistoti, ne u svađanju i zavisti; nego se obucite u Gospoda našega Isusa Hrista; i telu ne ugađajte po željama.“

Efescima 5,18 • „I ne opijajte se vinom, u kome je kurvarstvo, nego se još ispunjavajte Duhom.“

(Vidi dodatne stihove u pouci za učenike.)

B. Šta treba reći o lekciji „Borba sa zavisnostima (prvi deo)“?

Većina tinejdžera adventista sedmog dana su više nego upoznati sa opomenama da kažu „ne!“ drogama i alkoholu. Ali ponekad je to isto toliko duboko kao i njihovo znanje o problemima u vezi sa zavisnostima. Njima treba mnogo dublje znanje o stvarnim opasnostima zloupotrebe supstanci da bi bili spremni da se bore sa iskušenjima stvarnog života. Oni takođe treba da prepoznaju da droge i alkohol nisu jedine supstance prema kojima je moguće postati zavisni. Lekcija za ovu sedmicu zauzima širi pogled na problem zavisnosti i smešta ga u kontekst celokupnog života tinejdžera.

(Napomena: Mnoge definicije uključuju ideju da zavisnost može biti u odnosu na bilo koju supstancu, ponašanje ili vezu, tako da ima negativne efekte na zavisnu stranu i važne aspekte njenog života, ali ona ne može da je se oslobodi uprkos negativnim efektima.)

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Borba sa zavisnostima (prvi deo)“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

1. Definišu šta je zavisnost.
2. Prepoznaju neke upozoravajuće znake zavisnosti.
3. Identifikuju moguće opasne zone za zavisnosti u svojim životima.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost A) konac, makaze. (Aktivnost B) papir, olovke, tabla.

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike.

Primena • Primerci radnog lista „Upozoravajući znaci“ (sa kraja lekcije), olovke, tabla.

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedjeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).
Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

3 POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • Donesi kalem tankog konca za šivenje. Zamoli dobrovoljca iz razreda da dođe napred.

Pozor • Neka dobrovoljac podigne svoje ruke tako da mu zglobovi šaka budu zajedno; omotaj jedan namotaj konca oko njegovih zglobova, zaveži ga i traži od osobe da se oslobodi. On će lako prekinuti konac. Tada **reci:** Hajde da pretpostavimo da ovaj konac predstavlja neku naviku koja može postati zavisnost. Hajde da vidimo šta se događa ako dozvolimo stvarima da se nastave tokom dužeg vremena.

Sad • Nastavi sa omotavanjem konca oko dobrovoljčevih zglobova dok ne dobiješ debeo sloj i onda zatraži da se oslobodi. On verovatno neće biti u stanju da se oslobodi. **Pitaj:** Šta ti sada treba da bi se oslobodio? (Pomoć spolja.) Iseci konac makazama i zahvali dobrovoljcu šaljući ga na njegovo mesto.

Osvrt • **Pitaj:** Po čemu ovaj primer podseća na neku zavisnost? Po čemu se razlikuje? Do koje tačke može još uvek biti lako da se oslobodimo zavisničkog ponašanja? Gde je tačka u kojoj zavisnost postaje jača od nas? Možeš li uvek prepoznati kada dostigneš tu tačku? Kakva pomoć od spolja može nekome trebati da bi se oslobodio zavisnosti?

(Pogledaj napomenu na kraju odseka „Šta treba reći o...“.)

B. Početna aktivnost

Priprema • Daj svakome papir i olovku.

Pozor • Reci: Ja ću postaviti pitanje, i želim da zapišete sve što vam padne na pamet kada to zapitam. Ne brinite o pisanju pravilnim rečenicama ili bilo čemu drugom; možete jednostavno napraviti spisak reči ili fraza ako želite. Samo razmišljajte, zapisujući misli koje dolaze u vašu glavu tokom minut ili dva pošto postavim ovo pitanje.

Sad • Pitaj: Kakva osoba je jedan zavisnik? Daj minut ili dva članovima razreda da napišu sve što im dođe na um. Kada vreme istekne, zamoli sve da podele sa ostalima ono što su zapisali. Napiši reči i fraze iz njihovih odgovora na tabli pred učenicima.

Osvrt • Pitaj: Kakvu sliku imamo ovde? Koje nam se slike rode u glavi kada se spomene reč „zavisnik“? Da li one mogu opisati nekog tvojih godina? Tebe ili tvog prijatelja? O kojim vrstama zavisnosti si razmišljao kada si odgovarao na pitanje?

Istakni da se ne uklapaju svi zavisnici i sve zavisnosti u stereotipni kalup. Neki ljudi mogu kriti zavisnost godinama, živeći naizgled zdravim, normalnim životom dok su tajno zavisni od neke supstance ili ponašanja. Ljudi mogu biti zavisni od takozvanih „neškodljivih“ stvari kao što je TV ili internet, kao i mnogo očiglednijih stvari kao što su droge ili alkohol. Ne postoji „tipičan“ zavisnik – jedina tipična stvar je da je bilo koji zavisnik rob, kontrolisan supstancom ili ponašanjem koje dominira njegovim životom.

(Pogledaj napomenu na kraju odseka „Šta treba reći o...“.)

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

Neki od Nikolinih prijatelja počinju da isprobavaju alkohol i marihuanu, a nekoliko njih puši od 5. razreda i izgleda da su se zaista navukli. Nikola se kloni svega toga. On ne želi da bude uvučen u taj životni stil. Umesto da tumara okolo sa tim drugovima, Nikola provodi dosta vremena u svojoj sobi za kompjuterom. On nije ni u čem lošem na kompjuteru. On samo voli da posećuje razne veb sajtove, da ostavlja poruke na forumima i da četuje o nekim svojim hobijima. Ponekada on to radi do 1 ili 2 ujutru, a i igra se na kompjuteru u vreme kada bi trebao da završava svoje domaće zadatke. Nikolina mama misli da je on zavisnik od interneta. Nikola misli da njegova mama nije u pravu. On misli da njegovi drugovi imaju problem sa zavisnošću a ne on.

Osvrt • Pitaj: Da li bi Nikola mogao biti zavisnik? Da li je moguće biti zavisan od interneta? Kako bi Nikola ili njegova mama mogli da znaju da li on zaista ima problem? Kako ti opisuješ zavisnost? Koje su neke od stvari osim droga i alkohola od kojih ljudi mogu biti zavisni?

(Pogledaj napomenu na kraju odseka „Šta treba reći o...“.)

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Predstavi sledeće ideje sopstvenim rečima:

Mnogi od problema sa kojima se suočavamo kada govorimo o zavisnostima nisu posebno pomenuti u Bibliji. Ne postoji stih u Bibliji koji nam kaže da ne pušimo ili da ne upotrebljavamo droge, jer duvan i većina narkotika koji se danas upotrebljavaju nisu čak ni bili otkriveni u biblijsko vreme. Niko u Bibliji nije imao problem sa TV-om ili internetom, očigledno! Ali postoje saveti u Bibliji koji će nas, ako ih se držimo, čuvati da ne budemo zavisni od stvari kao što su hrana, moć ili seks. A problem koji i danas postoji je alkohol. Iz biblijskih izveštaja o pijenju i opijenosti, možemo shvatiti zašto je zavisnost problem i koji odgovor bi trebao da da jedan državljani carstva.

Zadaj članovima razreda da čitaju sledeće tekstove: Priče 23,20.21.29-35; Rimljanima 13,12-14; Efescima 5,18. **Pitaj:** Možemo li danas primeniti ono što ovi tekstovi kažu o pijenju alkohola? Kako ove tekstove možemo primeniti i na druge zavisnosti?

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Pročitaj ili unapred zamoli nekog da pročitava ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Pitaj: Da li znate nekoga ko upotrebljava alkohol na način na koji Beki čini? Da li mislite da je ta osoba u opasnosti da postane zavisnik? Da li je način na koji ona pije tipičan među decom koju poznaješ? Razmotri Bekinu reakciju na nastavnčinu diskusiju o alkoholizmu. Koliko često mi slušamo nastavnike i roditelje kada pričaju o ovim vrstama problema (možda čak i u ovoj subotnoškolskoj lekciji danas!) misleći: „To se ne odnosi na mene – ja nemam problem!“? Da li misliš da je Beki bila alkoholičar, ili je bila na putu da to postane? Da si ti njen prijatelj u ovom momentu, koji bi joj savet dao?

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeći scenario:

Tvoja najbolja prijateljica je počela da puši marihuanu. Ona to ne radi često, samo ponekad vikendom. Ona kaže da nikad nije bila zaista opijena, samo dobija lagano zujanje u ušima od toga, i ona ne vidi šta je loše u tome. „Pomaže mi da se opustim, i u svakom slučaju, to nije zavisnost, ne kao teške droge. Ja nikad ne bih bila glupa i upotrebila kokain ili nešto slično,“ ona ti kaže. „Ako ne povređujem nikog drugog, u čemu je problem?“

Pitaj: Kako možeš pomoći svojoj prijateljici da razume upozoravajuće znake po kojima može da vidi da li postaje zavisna, čak i ako to nije fizički? I kako bi joj odgovorio kada kaže: „To nije problem sve dok se ne navučem“? Zašto je bolje izbegavati neke aktivnosti potpuno?

5 PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Podeli radni list „Upozoravajući znaci“ i čitaj ga sa članovima razreda. **Pitaj:** O kojoj vrsti zavisnosti ovaj list govori? Da li se to odnosi na zloupotrebu droga ili alkohola? Daj vreme učenicima da odgovore. **Reci:** U stvari, ovi upozoravajući znaci dolaze sa veb sajta koji govori o zavisnosti od interneta. Hajde da ponovo pogledamo upozoravajuće znake, imajući to na umu. Da li osećate da se ovaj list odnosi više na vaš život, sada kada znate da govori o upotrebi interneta?

Zamoli članove razreda da okrenu radni list i na pozadini naprave spisak svih supstanci i/ili aktivnosti kojih se mogu setiti od kojih jedna osoba može biti zavisna. (Pored očiglednih droga i alkohola, i zavisnosti od interneta koja se razmatra u ovom radnom listu, razmisli o kockanju – ozbiljnom društvenom problemu u koji su deca uključena u sve mlađem i mlađem dobu. Članovi razreda će imati i druge sugestije.) Zatim neka svako podeli svoj spisak sa ostalima i zapiše ga na tabli tako da ga svi mogu videti.

Osvrt • Pitaj: Da li bi se ovi isti upozoravajući znaci mogli primeniti na sve ove zavisnosti? Koji bi mogli biti drugačiji? Koju zajedničku nit vidite u svim ovim upozoravajućim znacima koja nam može pomoći da definišemo šta je zaista „zavisnost“? (Nešto od čega zavisiš, nešto od čega se ne možeš lako osloboditi, nešto što utiče na tvoju sposobnost da živiš zdravim, dobro oformljenim životom.)

B. Pitanja za primenu

1. Kada je u redu da upotrebiš ili učiniš nešto „umereno“, a kada je bolje da izbegneš to sasvim? Kako možeš da prepoznaš razliku?

2. Šta je najbolje da se učini ako misliš da je tvoj prijatelj zavisn od nečega?
3. Da li si ikad odbacio nešto zato što si osećao da to postaje suviše moćno u tvom životu? Kako je to odustajanje uticalo na tebe?
4. Koji prikriveni problemi u životu mogu učiniti osobu podložnijom na droge, alkohol ili druga ponašanja ili supstance? Na koji način suočavanje sa tim problemima može pomoći protiv zavisnosti?

ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključite svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Svi znamo da je zavisnost problem. Strašno je i pomisliti da dozvoliš nečemu da kontroliše tvoj život i da nisi u stanju da donosiš dobre odluke zbog toga. Ali mi obično mislimo da je zavisnost problem nekog drugog. Možda neko od nas ima prijatelja ili člana porodice ko je zavisn od nečega. Važno je da naučimo više o zavisnosti tako da možemo pomoći drugima. Ali je takođe važno da znamo upozoravajuće znake tako da možemo biti svesni oblasti u svom životu u kojima se navike mogu oteti kontroli. Možda činiš nešto što ne izgleda škodljivo – gledanje TV-a, igranje kompjuterskih igrica, treniranje – i to ti oduzima suviše vremena i postaje beg od stvarnosti. Ili možda počinješ sa nekim potencijalno fizički opasnim zavisnim ponašanjem – pušenje, opijanje, kockanje – i misliš da držiš to „pod kontrolom“. Pogledaj pažljivo svoje navike i zamoli Boga da ti ukaže ako postoje oblasti u kojima dovodiš sebe u opasnost od postajanja zavisnim.

UZ LEKCIJU 3:

Ovaj radni list je za aktivnost u odseku „Primena“.

OSAM UPOZORAVAJUĆIH ZNAKOVA ZAVISNOSTI OD

1. Da li misliš o _____ čak i kada to ne upotrebljavaš?
2. Da li treba da upotrebljavaš _____ sve više i više da bi bio zadovoljan?
3. Da li si pokušao nekoliko puta da kontrolišeš, presečeš, ili zaustaviš svoju upotrebu _____?
4. Da li se osećaš nemirno, potišteno ili iritirano kada pokušaš da to zaustaviš ili presečeš?
5. Da li si lagao druge o tome koliko upotrebljavaš _____?
6. Da li upotreba _____ ometa tvoje školovanje ili važne odnose sa drugima?
7. Da li upotrebljavaš _____ više, ili duže, nego što si planirao?
8. Da li upotrebljavaš _____ da pobegneš od svojih problema ili da se razveseliš kada se osećaš loše?

OSAM UPOZORAVAJUĆIH ZNAKOVA ZAVISNOSTI OD

1. Da li misliš o _____ čak i kada to ne upotrebljavaš?
2. Da li treba da upotrebljavaš _____ sve više i više da bi bio zadovoljan?
3. Da li si pokušao nekoliko puta da kontrolišeš, presečeš, ili zaustaviš svoju upotrebu _____?
4. Da li se osećaš nemirno, potišteno ili iritirano kada pokušaš da to zaustaviš ili presečeš?
5. Da li si lagao druge o tome koliko upotrebljavaš _____?
6. Da li upotreba _____ ometa tvoje školovanje ili važne odnose sa drugima?
7. Da li upotrebljavaš _____ više, ili duže, nego što si planirao?
8. Da li upotrebljavaš _____ da pobegneš od svojih problema ili da se razveseliš kada se osećaš loše?

Lekcija 4

BORBA SA ZAVISNOSTIMA (drugi deo)

Pokidani okovi

1 PRIPREMA

A. Izvor

Jovan 10,10 • „Lupež ne dolazi ni za šta drugo nego da ukrade i ubije i pogubi; ja dođoh da imaju život i izobilje.“

Rimljanima 6,16-23 • „Ne znate li da kome dajete sebe za sluge u poslušanje, sluge ste onoga koga slušate, ili greha za smrt, ili poslušanja za pravdu? Hvala dakle Bogu što bivši robovi grehu poslušaste od srca tu nauku kojoj se i predadoste. Oprostivši se pak od greha postaste sluge pravdi. Kao čovek govorim, za slabost vašega tela. Jer kao što dadoste ude svoje za robove nečistoti i bezakonju na bezakonje, tako sad dajite ude svoje za sluge pravdi na posvećenje. Jer kad bejaste robovi grehu, prosti bejaste od pravde. Kakav dakle onda imadoste plod za koji se sad stidite? Jer je onoga kraj smrt. A sad oprostivši se od greha, i postavši sluge Božije, imate plod svoj na posvećenje, a kraj život večni. Jer je plata za greh smrt, a dar Božiji je život večni u Hristu Isusu Gospodu našem.“

Isaija 61,1 • „Duh je Gospoda Boga na meni, jer me Gospod pomaza da javljam dobre glase krotkima, posla me da zavijem ranjene u srcu, da oglasim zarobljenima slobodu i sužnjima da će im se otvoriti tamnica.“

Otkrivenje 3,21 • „Koји pobedi daću mu da sedne sa mnom na prestolu mome, kao i ja što pobedih i sedoh s Ocem svojim na prestolu Njegovom.“

(Vidi dodatne stihove u pouci za učenike.)

Elen Vajt, U službi blagostanja, str. 248 orig. • „Svuda treba pomagati onima koji su pali zbog neumerenosti. Usred crkava, religijskih institucija i domova koji se izjašnjavaju kao hrišćanski, mnogi od mladih biraju stazu propasti. Kroz neumerene navike oni navlače na sebe bolest, a kroz pohlepu da dobiju novac za popuštanje grešnim zadovoljstvima upadaju u nepoštene radnje. Zdravlje i karakter su narušeni. Otuđeni od Boga, odbačeni od društva, ove jadne duše osećaju da su bez nade kako za ovaj život tako i za život koji treba da dođe. Srca roditelja su slomljena. Ljudi govore o ovim zabludelim kao o beznadežnim; ali Bog ih ne smatra takvim. On razume sve okolnosti koje su ih učinile takvim kakvi jesu, i On ih gleda sa sažaljenjem. Ovo je grupa kojoj treba pomoć. Nikada im ne dajte priliku da kažu: 'Nijedan čovek ne brine za moju dušu.'“

B. Šta treba reći o lekciji „Borba sa zavisnostima (drugi deo)“?

Lekcija za prethodnu sedmicu se bavila identifikovanjem zavisnosti i prepoznavanjem upozoravajućih znakova. Lekcija za ovu sedmicu je usmerena ka pomaganju onima koji su zavisnici, ili koji bi voleli da razumeju i pomognu nekom prijatelju ili članu porodice koji ima neku zavisnost. Fokus je na praktičnim, hristocentričnim savetima i sugestijama koje mogu pomoći ljudima da se oslobode okova zavisnosti.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Borba sa zavisnostima (drugi deo)“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

1. Prepoznaju da su zavisnici bespomoćni u odnosu na svoju zavisnost bez Božje pomoći.
2. Zatraže Božju silu u borbi sa bilo kojim zavisničkim ponašanjem u svom životu.
3. Znaju kako da ponude pomoć prijatelju ili članu porodice koji se bori sa zavisnošću.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost A) teg.

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike.

Primena • Biblije, papir za postere (ili papir iz bloka 5, parče hamera, ili bilo kakav deblji papir ili karton na kom se može praviti kolaž od slika), stari časopisi (opciono), markeri, makaze, lepak.

2 MOST

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedjeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

3 POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • Zamoli prijatelja koji diže tegove da ti pozajmi teg znatno teži od onoga što može da podigne prosečan mlađi tinejdžer. Donesi ga u učionicu i postavi ispred učenika.

Pozor • Izaberi dobrovoljca iz razreda da dođe napred i pokuša da podigne teg. (Napomena: ako imaš bodibildere u grupi, nemoj izabrati nekog od njih ako nisi apsolutno siguran da je teg i za njih pretežak!)

Sad • Pošto je dobrovoljac pokušao i nije uspeo da podigne teg, **pitaj: Kako bi on mogao da podigne ovaj teg? Možete li se setiti načina kako ga može podići sa zemlje?** Nastavi dok neko ne predloži traženje pomoći. Dozvoli dobrovoljcu da pozove prijatelja (ili dvojicu ako je potrebno) da pomognu u podizanju tega.

Osvrt • Reci: Naša kultura pridaje dosta važnosti tome da budemo jaki, radimo stvari sami, budemo nezavisni. Ali postoje neke stvari koje ne možemo sami savladati. **Pitaj:** Da li je nekada teško da se zatraži pomoć? Na koji način je podizanje ovog tega slično osobi koja se bori sa zavisnošću? Kakvu pomoć mogu ljudi zatražiti u toj situaciji? (Pomoć od Boga kroz molitvu, podršku od prijatelja i porodice, pomoć savetnika ili grupe za podršku, itd.)

B. Početna aktivnost

Priprema • Postavi grupu za „pad vere“ u kom članovi grupe stoje u dva reda okrenuti licem jedni prema drugima i drže se čvrsto za ruke, a jedna osoba pada unazad u ruke grupe.

Pozor • Zatraži od dobrovoljca da pokuša da padne unazad. Podseti ostale u grupi da je ova vežba ilustracija vere i da je važno da budu tu jedan za drugoga i podrže osobu koja pada.

Sad • Neka dobrovoljac padne unatrag i neka ga ostali uhvate. Ponovi sa drugim dobrovoljcima ako više njih želi da proba. (Napomena: padanje unazad iz pozicije stajanja na zemlji u ruke drugih, prilično je sigurno ako ima najmanje šest ljudi koji hvataju; međutim, varijanta „padanja verom“ u kojoj dobrovoljac stoji na stolici ili stolu i pada unazad NIJE preporučljiva, pošto je rizik za povredu značajan.)

Osvrt • Reci: Mnogi ljudi se oslanjaju na „grupe za podršku“ da im pomognu da se izvuku iz zavisnosti. Kako ova aktivnost ilustruje na koji način jedna grupa za podršku može pomoći? Šta može biti uzrok da grupa ne uspe u tome? Koliko je važno da li su i ostali u grupi prošli kroz ista iskustva? Zašto je ponekad teško da veruješ drugim ljudima u grupi?

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

Zamisli da hodaš u šumi dugo vremena i ne znaš kako da izađeš na glavni put da pronađeš svoj put kući. Nemaš kompas niti mapu. Ali imaš telefon. Noć se približava i postaješ pomalo uplašen. Da li ima smisla da nastaviš sa mišlju: „Ja nisam izgubljen! Ako samo nastavim da idem, naći ću put!“ ili da pozoveš nekoga i kažeš, „Ja sam se izgubio. Hajde da ti objasnim gde se nalazim, i možda možeš poslati nekoga po mene“? Koji su rizici svakog od izbora?

Osvrt • Reci: Mi često ne volimo da priznamo da imamo problem. Naučeni smo da budemo nezavisni i da nalazimo rešenja sami, tako da pokušavamo da nađemo izlaz sami, čak i kada znamo da samo upadamo sve dublje i dublje u nevolju. Ponekad čak odbijamo da zovemo Boga u pomoć. **Pitaj:** Kakvu pomoć može tražiti osoba koja je „izgubljena“ u lavirintu zavisnosti? Kako možeš odgovoriti ako prijatelj sa zavisnošću zatraži od tebe pomoć?

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Predstavi sledeće ideje sopstvenim rečima:

Prošle sedmice smo otkrili da „zavisnost“ može značiti dosta različitih stvari. Ali jedna stvar koja je zajednička za sve zavisnosti je da je to oblik ropstva. Osoba koja je zavisna nije slobodna. Njihov život je van kontrole zato što je potreba za ponašanjem, supstancom, ili odnosom od kojeg su zavisni jača od zdravog razuma, dobrog saveta, ili želje da slede Božju volju.

Zavisnosti su destruktivne prema svima, ali kao Božji predstavnici u ovom svetu treba da budemo posebno pažljivi da dopustimo Bogu da nas oslobodi od zavisnosti. Ne možemo sprovesti Božje delo ako smo robovi zavisnosti. Dobra vest je da Bog želi da nas oslobodi. (Može li zavisnost biti posmatrana kao idol? Kao drugi bog pored pravog Boga?)

Prvi korak je da se prizna da imamo problem. Zavisnici često zavaravaju sebe kada kažu, „Nije toliko loše. Ja mogu to da kontrolišem!“ Istina je da niko ne može da „kontroliše“ zavisnost. Prekidanje je jedini način – i to nije lak način. Međutim, Bog nam obećava silu, a možemo dobiti i ljudsku pomoć. Ali niko ne može pomoći zavisnoj osobi sve dok ne prizna da joj je potrebna pomoć.

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Pročitaj ili unapred zamoli nekog da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Podseti učenike na Bekinu priču od prošle sedmice. **Reci: U 15. godini Beki je bila ubeđena da ona nema problem sa alkoholom. Do vremena kada je ušla u 20-te, njen problem je postao mnogo gori. Šta misliš, šta ju je konačno dovelo do tačke u kojoj je mogla da kaže: „Mislim da sam alkoholičar“?**

C. Povezivanje sa životom

Predstavi sledeće ideje sopstvenim rečima:

Kako možeš pomoći prijatelju ili članu porodice koji ima zavisnost? Ako je ključ u tome da zavisna osoba prizna da ima problem, to znači da ti ne možeš da rešiš nečiji problem umesto te osobe. Ona mora sama doneti odluku da se promeni. Ali ti možeš biti iskren sa tom osobom o tome šta vidiš u njenom životu. Ne biti iskren može samo produžiti vreme koje je potrebno zavisnoj osobi da se suoči sa problemom. Onda ti možeš podržati tu osobu kada odluči da se promeni.

Iznesi sledeće scenarije:

- A. Ti se družiš sa Rinom puno, čak iako znaš da ona ima reputaciju „osobe za bančenje“. Ona ti je već rekla da ne veruje da je pogrešno pomalo piti kada je sa svojim prijateljima koji su navikli na alkohol. Ona zna da ti misliš drugačije. U poslednje vreme, ipak, ti se brineš zbog Rine. Ona pije sve više, i ne samo na zabavama. Znaš da ona pije posle škole kada joj roditelji nisu kući, a ponekad ona čak pije ujutru pre nego što dođe u školu. Ti i nekoliko prijatelja se slažete da Rina ima problem, ali niko ne želi ništa da joj kaže. Koja je najbolja stvar koju jedan hrišćanski prijatelj, koji se brine za svog prijatelja, može uraditi? Koji biblijski tekst može biti od pomoći za Rinu ili za tebe? (Pogledaj tekstove koji su dati u pouci, ali takođe razmotri druge mogućnosti.)
- B. Tvoj stariji brat dolazi kući sa koledža za raspust, i on izgleda drugačije. Uvek je lošeg raspoloženja i svađa se sa roditeljima. Jednog dana, kada ste dugo zajedno vozili bicikle, on ti kaže šta se događa sa njim. On je počeo da uzima drogu sa nekim drugovima na koledžu. Najpre je to bilo samo ponekad, da se oraspolože, ali sada je uzima skoro svakog dana dok je u školi. On kaže: „Otkad sam kući i nisam u mogućnosti da se drogiram, shvatio sam koliko sam se navukao. Ja sam uplašen, i želim da prekinem, ali ne znam kako. Ovo ti govorim da ne bi učinio istu grešku kao ja.“ Koji je najbolji savet ili pomoć koju možeš dati svom bratu? Koji biblijski tekst može biti ohrabrujući za tvog brata?
- C. Tvoj prijatelj David voli da se igra na mašinama u kockarnici. „To nije nešto bitno, to je samo igra“, kaže ti. Ali u poslednje vreme izgleda da on troši dosta vremena na to, i upravo si otkrio da je ukrao nešto novca od svojih roditelja da bi mogao da se kocka. Da li je Davidu potrebna pomoć? Da li je on zavisnik? Šta možeš da uradiš za njega? Možeš li da se setiš nekog biblijskog teksta koji se odnosi na Davidovu situaciju?

PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Daj svakom učeniku po jedan papir za poster i obezbedi olovke, markere, stare časopise, makaze i lepak. Zamoli učenike da čitaju biblijske stihove u lekciji za ovu sedmicu kao i dodatne u pomoćnom gradivu za učitelje. **Reci: Izaberite jedan stih za koji smatrate da je značajan za pomaganje da se**

prevaziđe zavisnost. Na papiru za poster, napišite taj stih (ili deo stiha) sa biblijskom referencom, i onda ilustrujte to na bilo koji način, upotrebljavajući sopstvene ilustracije ili kolaž od slika iz časopisa, da bi napravili privlačan, uočljiv poster koji bi bio ohrabrujući za nekoga ko se bori protiv zavisnosti. Učenici mogu izabrati i neki drugi biblijski stih, ako znaju neki koji je pogodan a nije naveden u materijalima za ovu lekciju.

Osvrt • Pošto ste dali svima vremena da rade na svojim posterima, dajte svakoj osobi mogućnost da pokaže i ispriča o svom posteru (u velikom razredu radite ovo po malim grupama). **Pitaj: Zašto si izabrao ovaj poseban biblijski stih? Koju pozitivnu poruku misliš da on nudi? Kako tvoj umetnički rad pomaže da se prenese ta poruka?**

Pronađi mesto u vašoj crkvi ili crkvenoj školi gde poster mogu biti izloženi za neko vreme.

B. Pitanja za primenu

1. Da li je uvek najbolje „gledati svoja posla“ kada se radi o problemima drugih ljudi? Kada (ako ikad) postaje odgovarajuće da se umešaš i kažeš nekome „Mislim da radiš pogrešno“ ili „Mislim da imaš problem“?
2. Kako ljudi obično reaguju ako im kažeš da misliš da su možda zavisnici od nečega?
3. Kako bi ti reagovao kada bi ti neko rekao da misli da si zavisan od nečega? Šta ti ta reakcija govori?
4. Najbolja lečilišta od zavisnosti u svetu (za droge i alkohol) imaju stopu uspešnosti od oko 15 procenata – toliko pacijenata su i dalje slobodni od zavisnosti godinu dana pošto prekinu lečenje. Ako Bog zaista ima moć da oslobodi ljude, zašto je tako malo ljudi uspešno u razbijanju lanaca zavisnosti?
5. Zašto je tako važno priznati da imate problem i da vam treba pomoć?
6. „Ljudi sa zavisnostima nisu odgovorni za svoje izbore zato što su pod silom zavisnosti.“ Šta ti misliš o ovoj izjavi? Slažeš li se ili ne? Ako se ne slažeš, kako bi promenio ovu izjavu da odražava ono što ti veruješ da je istina?

ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključite svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Zavisnosti mogu biti zastrašujuće i moćne. Ali one ne moraju da upravljaju našim životima. Bog je obećao slobodu od zavisnosti, kao što nudi slobodu od bilo koje vrste greha. Nalaženje slobode počinje priznanjem da imaš problem i da ti je potrebna pomoć. Nastavlja se preuzimanjem odgovornosti za svoje izbore i odlučivanjem, iz dana u dan, da se kloniš zavisnosti i umesto toga ispuniš svoj život pozitivnim izborima. To uključuje da budeš sve bliže Bogu i provodiš vreme sa Njim kao tvojim izvorom snage. Bez obzira da li treba da se oslobodiš zavisnosti, ili ponudiš pomoć i podršku prijatelju kome je to potrebno, seti se da Bog nudi način da se slome okovi zavisnosti.

Lekcija 5

PRIJATELJSTVO

Šta je najbolje za tebe

1 PRIPREMA

A. Izvor

Priče 18,24 • „Ko ima prijatelja, valja da postupa prijateljski, jer ima prijatelja vernijih od brata.“

Priče 22,24.25 • „Ne družu se s čovekom gnevljivim i ne idi sa žestokim, da se ne bi navikao na puteve njegove i metnuo zamku na dušu svoju.“

Jakov 4,4 • „Preljubočinci i preljubočnice! Ne znate li da je prijateljstvo ovoga sveta neprijateljstvo Bogu? Jer koji hoće svetu prijatelj da bude, neprijatelj Božiji postaje.“

Jakov 2,23 • „I izvrši se pismo koje govori: Avraam verova Bogu, i primi mu se u pravdu, i prijatelj Božiji nazva se.“

Jovan 15,13 • „Od ove ljubavi niko veće nema, da ko dušu svoju položi za prijatelje svoje.“

1. Petrova 4,8 • „A pre svega imajte neprestanu ljubav među sobom; jer ljubav pokriva mnoštvo greha.“

Matej 18,15 • „Ako li ti sagreši brat tvoj, idi i pokaraj ga među sobom i njim samim; ako te poslušaju, dobio si brata svoga.“

Priče 14,20 • „Ubogi je mrzak i prijatelju svom, a bogati imaju mnogo prijatelja.“

Priče 19,6 • „Mnogi ugađaju knezu, i svak je prijatelj čoveku podatljivom.“

B. Šta treba reći o lekciji „Prijateljstvo“?

Isus nam je pokazao koliko ceni prijateljstvo. Dok je bio na zemlji, On je imao prijatelje, bliske prijatelje i veoma bliske prijatelje. Isus je pokazao svojim primerom da ne treba da se ograničavamo samo na popularne ili moćne ljude. Mi takođe učimo od Isusa da čak i kada nas prijatelji iznevere to ne znači da treba da prekinemo veze sa njima.

Prijateljstvo dolazi na različite načine. Ponekad je veoma lako upoznati novog prijatelja. U drugim slučajevima moramo da uložimo trud da bi upoznali nekog i postali njegov prijatelj. Ali prijateljstvo možemo izgubiti ako nismo pažljivi. Greške i nesporazumi mogu dovesti do toga da više ne želimo da provodimo vreme zajedno. Isus nam je dao plan za rešavanje problema sa drugima. On želi da nastavimo da uživamo u vremenu provedenom sa prijateljima. Prijateljstvo je toliko važno da Isus takođe želi da bude naš prijatelj. On se raduje našoj želji da budemo prijatelji sa Njim. Isus čezne za tim da budemo ushićeni provođenjem vremena sa Njim.

U svetu zaraćenih carstava, moto „zavadi pa vladaj“ opisuje strategiju koju Sotona upotrebljava da odvoji Hristove predstavnike od izvora njihove snage. Sotona radi na pronalaženju načina da nas odvuče od Isusa i prema prijateljstvima koja će nas odvojiti od našeg Stvoritelja.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Prijateljstvo“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

1. Identifikuju karakteristike prijateljstva.
2. Prepoznaju karakteristike hrišćanskog prijatelja.
3. Požele da budu hrišćanski prijatelj.

4. Razumeju korake za suočavanje sa konfliktima.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost A) primerci kompletnog spiska učenika; papir, olovke; tvrda površina za pisanje. (Aktivnost B) papirići sa scenarijima (vidi aktivnost).

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike, papir, olovke.

2 MOST

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedjeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).
Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimfaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

3 POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • Učenici treba da prepoznaju da svako ima bar jednu dobru osobinu. Učenicima treba podeliti spiskove imena svih njihovih drugova iz subotne škole. Biće im potrebne olovke i nešto na čemu će pisati. Učenici ne treba da budu u mogućnosti da vide šta drugi pišu. Daj im nekoliko minuta da razmisle i napišu.

Pozor • **Reci:** Danas ćemo napisati nešto pozitivno o karakteru svakog člana subotne škole. Ne treba da pišete o njihovoj kosi, odeći, ili nečem što imaju, već o njihovim karakternim osobinama. (Primer: Jakov – iskren; Sara – uvek vesela, itd.)

Sad • Uveri se da su učenici razumeli instrukcije. Proveri da li je svako napisao nešto ljubazno. Sakupi sve spiskove tako da učenici ne vide šta su drugi napisali. (Tokom sedmice, prepisi sve ljubazne reči o npr. Jakovu na jednom listu, o Sari na drugom, i tako dalje. Sledeće subote daj svakome njegov spisak.)

Osvrt • Pitaj: **Koliko je ovo bio lak zadatak? Na koji način je bio težak? Zašto? Da si imao više vremena da misliš o dobrom kod drugih, da li bi bilo lakše?** Izazovi učenike da pronađu nešto dobro u svakome u čijoj blizini se nađu ove sedmice.

B. Početna aktivnost

Priprema • Svrha je da se pomogne učenicima da misle o tome kako reaguju u raznim situacijama. Možda ćeš želeti da obradiš samo jedan scenario o oblasti sa kojom se tvoji učenici bore, ili pokušati sve (ili napraviti svoje sopstvene scenarije). Pripremi papiriće sa uvodnim rečenicama za svaki scenario koji izabereš.

Pozor • Nađi dva dobrovoljca (ne prisiljavaj nikog). Daj učesnicima njihove uvodne rečenice. Učenici zatim nastavljaju scenario svojim rečima.

Scenario 1 – dve devojčice:

1: „Znaš, nova devojčica misli da je bolja od nas ostalih.“

2: „To je njen problem, ja svakako ne vidim zašto je ona tako posebna.“

1: „Možda treba da joj damo ogledalo.“

2: „Prva stvar koju ona treba da uradi je da ode kod“

Scenario 2 – dva dečaka ili dve devojčice:

1: „Kako si uradio/la svoj test iz fizike?“

2: „Loše. Ne znam zašto; zaista sam učio/la.“

1: „Ja takođe. Proveo/la sam bar jedan sat na tome.“

2: „Mislim da je bio glup test. Knjiga ne objašnjava stvari jasno, a nastavnik ne ume“

Scenario 3 – dva dečaka:

1: „Ti si tako ružan, ni pas te ne bi pogledao!“

2: „Ti si tako glup, doktor je uradio snimak tvog mozga i izašao je prazan papir!“

1: „Ti si“

Osvrt • Pitaj: U scenariju 1, šta je problem? (Ogovaranje.) Da li će ovakav razgovor pomoći ili povrediti? Zašto? Šta bi trebalo da uradi predstavnik nebeskog carstva u ovakvoj situaciji? U scenariju 2, šta je problem? (Okrivljavanje nekog drugog.) Da li ovakav razgovor pomaže ili povređuje? Šta učenici treba da rade sada? Šta da rade pre sledećeg testa? U scenariju 3, šta je problem? (Spuštanje, omalovažavanje, vređanje.) Zašto ljudi omalovažavaju jednog drugoga? Šta se postiže ovakvom vrstom razgovora? Šta treba da radimo kada neko kaže „Mi se samo šalimo“? Da li reči povređuju? Objasni svoj odgovor.

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

1936. godine Olimpijske igre su održane u Berlinu, u Nemačkoj. Svet nije znao da se nemački vođa Adolf Hitler spremao da napadne ostale zemlje u Evropi.

Hitlerovi nacisti su verovali u „arijevsku superiornost“. Oni su bili uvereni da će plavoooki i plavokosi sportisti pobediti na Olimpijskim igrama. Nacisti su želeli da dokažu da su u pravu.

Džesi Owens, sin crnog američkog farmera – zakupca, bio je spektakularan u skoku udalj. On je držao svetski rekord od 8,13 metara.

Dok se Džesi približavao skakalištu za vežbanje skoka udalj, počeo je da brine. Visoki nemački skakač udalj, Luc Long, prizemljivao se na daljinama od oko 7,90 m.

Na Džesijevo iznenađenje nacistički „model savršenstva“ je došao i predstavio se. Luc je komentarisao da bi Džesi mogao preskočiti potrebnu daljinu „sa zatvorenim očima“. Pošto mu je bilo potrebno svega 7,16 m da se kvalifikuje, Luc je predložio da Džesi započne svoj skok rano, povećavajući tako šansu za bezbedno prizemljenje. Lucov savet je upalio.

Džesi je osvojio zlatnu medalju i postavio olimpijski rekord. Prva osoba koja mu je čestitala bio je Luc, upravo ispred Hitlera.

To je bio poslednji put da su se njih dvojica videli. Nekoliko godina kasnije Luc je poginuo u Drugom svetskom ratu.

Džesi Owens je napisao o tom kratkom prijateljstvu: „Kada biste rastopili sve medalje i pehare koje imam, one ne bi bile ni pokrivač na 24–karatnom prijateljstvu koje sam osećao za Luca Longa.“

Osvrt • Pitaj: Šta bi ti rekao da si Luc? A da si Džesi? Na osnovu ove priče, šta se može reći o prijateljstvu? Šta je potrebno da se stvori novo prijateljstvo? Zašto se neka prijateljstva stvaraju brzo?

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Pitaj: Kada imamo nesporazum, koje načine bismo da rešimo problem?

Reci: Postoje obično dva načina na koje reagujemo: jedan je da pobegnemo od konflikta, a drugi da se borimo. Hajde da vidimo šta Biblija kaže o borbi. (Pogledajte tekstove u odeljku od srede u pouci za učenike, kao i one na početku lekcije u gradivu za učitelje.)

Šta nam sledeći tekstovi kažu o prijateljstvu? (Iz gradiva za učitelje: Priče 22,24.25; iz pouke za učenike: Priče 17,14; vidi takođe Priče 19,11.)

Pitaj: Koji su neki od načina na koje osoba može bežati, pored bukvalnog ustajanja i odlaženja? (Prestati da sluša, gledati na drugu stranu.)

Reci: Jedan oblik bežanja je poricanje da imaš bilo kakve veze sa tim problemom. Neki ljudi će čak poricati da postoji problem. Drugi način je da se okrivi neko drugi.

Pitaj: Razumemo šta znači borba pesnicama, ali da li postoje drugi oblici borbe?

Reci: Jedan od načina je da se boriš rečima. Nekad ljudi upotrebljavaju omalovažavanje da bi se borili. Drugi put biraju da govore nekome iza leđa. To se zove ogovaranje. Većina od nas verovatno ne razmišlja o omalovažavanju i ogovaranju kao o vidovima borbe.

Šta nam sledeći tekst kaže o tome kako treba da govorimo? Neka neko pročita Efescima 4,29 iz Biblije ili pouke za učenike.

Pitaj: Pa šta nam Biblija kaže da radimo umesto borbe ili bežanja? Hajde da pogledamo sledeće tekstove: Priče 19,11; 1. Petrova 4,8; Kološanima 3,13.

Pitaj: Šta Biblija kaže? (Ponekad treba da se ne obaziremo na probleme ili pogrešne stvari koje su nam učinjene.) Šta treba da radimo ako ne možemo da se ne obaziremo na problem?

Neka neko nađe i pročita Matej 18,15. **Pitaj:** Šta nam Biblija kaže? (Mi treba da idemo i razgovaramo sa tom osobom.) Neka neko pronade i pročita Galatima 6,1-5 i Matej 5,23.24.

Pitaj: Kada razgovor o nesporazumu uspeva? (Kada se obe strane slože da pokušaju da otklone međusobne različitosti.) Da li je jednostavno razgovarati sa nekim o problemu? Zašto svako ne rešava

svoje probleme na ovaj način? (Neki ne žele zaista da reše problem; plaše se druge osobe; ne veruju drugoj osobi.) **U nekim slučajevima čak ni razgovor ne pomaže, pa šta treba da uradimo onda?**

Neka neko nađe i pročitaj Matej 18,16. **Pitaj: Šta treba da radimo?** (Povedi nekoga u koga imaš poverenja i razgovaraj sa osobom sa kojom imaš problem, pokušavajući da rešite vaš nesporazum.)

Pitaj: Da li ovo zvuči kao dobar savet? Koga bi mogao da zamoliš da ide sa tobom? (Prijatelj od poverenja, roditelj, nastavnik, neka druga odrasla osoba.) **Šta misliš, zašto Isus želi da pokušavamo da rešimo stvari?** (On nas je stvorio sa željom da volimo druge.) **Šta se događa ako sve ovo ne uspe?** (Prijateljstvo može biti prekinuto; drugoj osobi može trebati neko vreme da se predomisli; seti se da se moliš za ovu situaciju i nastavi da činiš ono što bi Isus činio.)

Dodatni tekstovi na temu prijateljstva koje biste možda želeli da upotrebite u ovoj diskusiji su navedeni u odseku Izvor ovog gradiva za učitelje (Priče 18,24; Jakov 4,4, Jakov 2,23, Jovan 15,1, Priče 14,20 i Priče 19,6).

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Pročitaj ili unapred zamoli nekog da pročitaj ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Nastavite razmatrajući sledeća pitanja. **Pitaj: Koje rešenje je car Saul izabrao da reši svoj problem koji se zvao „David“?** (Borba.) **Koje rešenje je izabrao Jonatan?** (Jonatan je otišao kod Davida i razgovarao sa njim, želeći da zaštiti Davida od cara.) **Iako se ne suočavamo sa odlukama za život ili smrt svakog dana, mi se zaista suočavamo sa odlukama koje će odvesti u večni život ili u večnu smrt. To su odluke koje određuju naš karakter. Mi možemo izabrati šta ćemo uraditi ili reći. Biblija nam pruža najbolji vodič za to kakve izbore treba da napravimo.**

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeći scenario:

Dok tvoj razred ima test, ti podigneš pogled i uočiš svog najboljeg prijatelja kako gleda u nešto na dnu svoje cipele. Posle proučavanja cipele nekoliko sekundi, on je spustio nogu i vratio se testu. Ti ne misliš više o tome sve dok se ne nađeš na času fizičkog i primetiš da na dnu njegove cipele postoji nešto napisano, reči koje se uklapaju u odgovore na testu.

Pitaj: Šta treba da uradiš? Ako ignorišeš problem, šta zaista činiš u vezi sa tom situacijom? (Bežiš, poričeš da postoji problem.) **Šta se događa ako odlučiš da razgovaraš sa svojim prijateljem o tome što sumnjaš?** (Tvoj prijatelj može poricati da je išta učinio. Na kraju krajeva, do sada se dokaz već izlazio. Mogao bi da izgubiš prijateljstvo te osobe.) **Zašto bi izabrao da razgovaraš sa tom osobom, umesto da ignorišeš njeno pretpostavljeno varanje?** (Zato što ti je stalo do te osobe, i želiš da znaš zašto je osetio potrebu da vara. Ti mu možeš pomoći da se pripremi pošteno za buduće testove.) **Možeš li verovati u prijateljstvo osobe koja je neiskrena u vezi sa školom? Zašto da ili zašto ne?**

Iznesi sledeći scenario:

Dečaci u razredu vode „borbu ponižavanjem“. Oni uporno govore loše stvari jedan drugom. Kada im nastavnik kaže da prestanu, dečaci odgovaraju: „Mi se samo šalimo; to nije važno; niko ne veruje to.“

Pitaj: Šta biste vi rekli na odgovor dečaka? (Reči zaista povređuju.) **Hajde da pogledamo u Efescima 4,25.26.29.31.32. Kako se ovi stihovi mogu primeniti na ponižavanje?** (Govori istinu o drugima; ne budi ljut ni ogorčen; kloni se upotrebe pokvarenih i zlih reči; upotrebljavaj samo dobre reči; budi nežnog srca i opraštaj.)

5 PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Na tabli napravi 3 kolone. Napiši im naslove „borba“, „bežanje“ i „rešavanje“. Podseti učenike da postoje slučajevi kada je dobro razmisliti da li se boriti ili pobeći. Učenici će praviti spiskove u te tri kolone.

Reci: Koji su neki od životnih problema sa kojima tinejdžeri mogu izabrati da se bore vređanjem ili ogovaranjem? Koji su slučajevi kada pokušavamo da izbegnemo probleme bežanjem, poricanjem da postoji problem ili okrivljavanjem nekog ili nečeg pored nas samih? Kada možemo pokušati da rešimo problem ignorišući ga, razgovarajući sa osobom koja je uključena u njega, ili traženjem još nekog da nam pomogne da rešimo problem? Radite zajedno da biste sastavili 3 spiska. Uključite tipične odgovore, iz stvarnog života, ne samo one koji bi bili idealni.

Neka različiti dobrovoljci pišu na tabli, ili diktirajte spiskove jednom od vođa dok ti razgovaraš sa učenicima.

Osvrt • Pitaj: Ubuduće, da li misliš da ćeš moći da razmisliš o svom odgovoru pre nego što reaguješ? Zašto to može biti teško da se sprovede? (Stare navike se teško odbacuju; naši mozgovi su naviknuti na stare puteve.)

B. Pitanja za primenu

1. Šta možemo uraditi da bismo promenili naviku da odgovaramo kao do sada? (Moliti se svakodnevno da nas Bog podseti da želimo da odgovorimo drugačije i pomogne nam da se setimo, posebno kada treba da napravimo izbor.)
2. Koje metode predstavnici Božjeg carstva najčešće biraju? (Rešavanje neobaziranjem na problem, ako je moguće, razgovaranjem ili nalaženjem nekog drugog da pomogne.)
3. Kada opcija „bori se ili beži“ može biti najbolji izbor? (U situacijama opasnim po život.)
4. Da li se slažeš da reči (ogovaranje, ponižavanje) zaista povređuju druge i da su vrsta „borbenog“ odgovora?
5. Šta možeš reći nekome ko upotrebljava ponižavanje ili ogovaranje?
6. Šta si naučio o okrivljavanju nekog drugog ili poricanju?

6 ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključite svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Prijateljstva je postavio Bog da bi nam pomogao da stojimo čvrsto i iskreno pred Njim. Kao predstavnici Božjeg carstva, mi treba da nađemo prijatelje koji dele našu želju da budu na Božjoj pobjedničkoj strani.

Čak i dobra prijateljstva mogu naići na teškoće. Mi imamo izbor kako da odgovorimo kada se konflikti pojave. Mi možemo izabrati da bežimo, ali da li će to spasiti prijateljstvo? Mi se možemo boriti, ali šteta koja je učinjena može uništiti sponu koje smo imali. Ili možemo napraviti težak izbor da rešavamo svoje nesporazume. Možemo izabrati da ignorišemo problem ili da razgovaramo o njemu sve dok ne nađemo rešenje. Možemo pozvati nekoga da nam pomogne da rešimo naše različitosti. Bog ima plan za probleme sa kojima se suočavamo svakog dana. Njegov put nas vodi miru i radosti.

Lekcija 6

MLADIĆI I DEVOJKE (prvi deo)

Bog govori oba jezika

1 PRIPREMA

A. Izvor

1. Mojsijeva 2,23 • „A Adam reče: Sada eto kost od mojih kosti, i telo od moga tela. Neka joj bude ime čovečica, jer je uzeta od čoveka.“

1. Mojsijeva 1,26 • „Potom reče Bog: Da načinimo čoveka po svome obličju, kao što smo mi, koji će biti gospodar od riba morskih i od ptica nebeskih i od stoke i od cele zemlje i od svih životinja što se miču po zemlji.“

Efescima 2,10 • „Jer smo Njegov posao, sazdani u Hristu Isusu za dela dobra, koja Bog napred pripravi da u njima hodimo.“

Efescima 4,24 • „I obučete u novoga čoveka, koji je sazdan po Bogu u pravdi i u svetinji istine.“

1. Mojsijeva 5,2 • „Muško i žensko stvori ih, i blagoslovi ih, i nazva ih čovek, kad biše stvoreni.“

1. Korinćanima 11,12 • „Jer kako je žena od muža, tako je i muž iz žene; a sve je od Boga.“

1. Samuilova 25,3 • „I beše ime tome čoveku Naval, a ženi mu ime Avigeja; i ona beše žena razumna i lepa, a on beše tvrdog srca i opak, a beše od roda Halevovog.“

(Vidi dodatne stihove u pouci za učenike.)

B. Šta treba reći o lekciji „Mladići i devojke (prvi deo)“?

Dečaci i devojčice su različiti! Ovo ne bi trebalo da bude iznenađenje za bilo koga ko podučava ovu lekciju ove sedmice. Međutim, kako da prenosimo znanje o tim razlikama mladim ljudima na odgovarajući način, doprinoseći njihovom razvoju, kada su oni veoma nesigurni u same sebe? To radimo praveći ravnotežu različitosti i sličnosti i stvarajući sigurno i pozitivno okruženje u kom oba pola mogu da izraze sami sebe i osećaju se pozitivno u vezi svog sopstvenog razvitka. Važno je uveriti mlade oba pola da Bog ima posebne uloge za svakog od njih, u skladu sa darovima koje su primili.

Takođe je važno napomenuti da je međusobni uticaj dečaka i devojčica bitan za razvitak pozitivnog razumevanja veza. O vezama ćemo govoriti posebno u sledećoj lekciji, a ove sedmice ćemo postaviti osnovu za tu diskusiju.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Mladići i devojke (prvi deo)“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

1. Razumeju da razlike među polovima čine da smo važni jedni drugima.
2. Imaju bolje razumevanje kako da komuniciraju efikasno sa drugim polom.
3. Vide na osnovu Biblije da Bog ima ulogu za svakog od nas, bez obzira na pol.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost A) tabla, specifična pitanja za oba pola (vidi aktivnost). (Aktivnost B) tabla.

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike.

2 MOST

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedjeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).
Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

3 POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • Pripremi pitanja specifična za svaki od polova, koja ćeš upotrebiti u obliku kviza. Dok učenici pristižu podeli ih po polovima – dečake na jednu stranu sobe a devojčice na drugu. *Ne daj im da sede zajedno.*

Pozor • Kada subotna škola počne, kaži im da će igrati igru, dečaci protiv devojčica. Ono što oni ne znaju je da će pitanja imati polarizujući efekat na razred. U daljem tekstu videćeš kako.

Sad • Ti ćeš biti zapisničar. To pomaže da se sačuva neutralnost. Počni da postavljaš pitanja. Pitanja za devojčice treba da budu pitanja na koja jedan dečak može odgovoriti (sport, automobili itd.). Uradi istu stvar za dečake (obuća, garderoba itd.) Očigledno generalizujemo na grozan način ali to doprinosi postizanju cilja ove igre!

Kada dečaci ili devojčice pogrešno odgovore, daj suprotnom timu šansu da odgovori. Videćeš da što specifičnija pitanja postavljaš, timovi će biti bučniji. Drugi tim neće verovati da tim kome je pitanje postavljeno nije mogao odgovoriti na njega.

Osvrt • Pitaj: Šta mislite o ovoj aktivnosti? Da li ste primetili nešto čudno? Šta mislite, zašto je jednom timu bilo teže da odgovori na izvesna pitanja nego drugom? (Poenta ovoga je da postoje razlike između onoga što je važno dečacima i devojkicama.)

B. Početna aktivnost

Priprema • Neka dečaci sednu na jednu stranu a devojkice na drugu. Potraži po 2 do 4 dobrovoljca sa obe strane. Reci im da će igrati uloge.

Pozor • Daj i dečacima i devojkicama dobrovoljcima sledeći scenario: Dečak/devojkica ulazi u učionicu vidno uznemiren/a. Njegove/njene oči su crvene i nadute, i on/ona je očigledno plakao/la. Šta ti radiš? (Dečacima scenario sa dečakom, devojkicama scenario sa devojkicom.)

Sad • Zamoli dečake da napuste prostoriju i spremne prikaz svojih uloga. Neka devojkice ostanu u prostoriji i spremne svoje uloge brzo i onda ih odigraju. Kada su devojkice završile, neka uđe dečački tim i odigra svoje uloge.

Tipična reakcija će biti da će devojkice pokazati zabrinutost i okupiti se oko svoje uznemirene prijateljice. Sa dečacima, obično, dogodiće se upravo suprotno. Umesto da okruže svog prijatelja, dečaci će ga jednostavno ostaviti samog. Možda imaš osetljivije dečake u svom razredu, ali ohrabri ih da budu iskreni u vezi toga šta bi uradili u ovoj situaciji. Ne dozvoli im da pokažu ono što misle da bi ti želeo/la; bolje neka pokažu ono što bi se zaista desilo.

Osvrt • Pitaj: Zašto je postojala razlika u načinu kako su reagovala ove dve grupe? (Odgovor koji možeš ponuditi je da devojkice pokazuju poštovanje tako što podele brige, a dečaci pokazuju poštovanje tako što ostavljaju nekome prostora, i podele brige sa nekim samo kada su zamoljeni.)

Pitaj zašto učenici misle da devojkice i dečaci reaguju tako različito. Razgovaraj o ulogama polova i pitaj ih šta se od muškaraca očekuje da budu (karakterne crte) i šta se od žena očekuje da budu. Zapiši spisak na tabli tako da učenici mogu videti napismeno razlike između dečaka i devojkica koje su uočili.

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

Tek venčani par se preselio iz grada gde njihove porodice žive. Muž mora da pohađa postdiplomske studije, tako da žena radi. To je odlično funkcionisalo, ali posle mesec dana žena se po dolasku sa posla požalila mužu na svoje neslaganje sa šefom. Muž je počastvovan što žena ima poverenja u njega i traži njegov savet. Tako, s obzirom da je dobar muž, on joj nudi predloge koji obično počinju frazom „Ono što treba da radiš je...“. Još jedan mesec prolazi, i muž primećuje da mu žena više ne govori šta se dešava na poslu. On počinje da biva radoznao zašto ona ne deli više svoje probleme sa njim. Tako jednog dana on je pita.

„Pa,“ kaže ona, „ti mi uvek govoriš šta da radim u vezi sa mojim neslaganjem sa šefom. Kao da misliš da ja ne mogu sama da se izborim sa tim!“

Muž je šokiran. On ne može da veruje za šta ga ona optužuje. On se brani i breca se na svoju ženu, govoreći: „Očigledno da ne možeš da vladaš situacijom; ti me uporno pitaš šta treba da radiš!“

Ona se smeje s nevericom. „Nikada te nisam pitala za savete; ti si mi ih uporno davao!“

On je jednostavno zapanjen. „Šta hoćeš da kažeš? Čitavog meseca si mi po dolasku kući govorila o problemima u svom odnosu sa šefom. Zašto si mi govorila te stvari ako nisi želela moj savet?“

„Želela sam da to podelim sa tobom!“

„Da podeliš sa mnom?“, on kaže. „Šta sam trebao da uradim u vezi sa tim kada si mi to rekla?“

„Ništa. Samo da slušaš.“

Ta ideja je strana ovom mladom suprugu. On je odrastao u domu sa tri brata i ocem, bez majke. Zbog toga, on je naučio da komunicira samo kao što bi muškarac to činio. Muškarci obično govore stvari jedan drugom samo kada im je potreban savet. U stvari, muž se osetio počastvovanim kada je neko pitao za savet u vezi sa situacijom u kojoj se nalazio.

Sa druge strane, žena je odrasla u domu sa dve sestre i majkom, bez oca. To znači da nikada nije naučila da komunicira efikasno sa dečacima. Ona je govorila svom mužu o tome kako je provela dan da bi on mogao da saoseća sa njom. Međutim, pošto joj je on uporno davao savete, jer je mislio da ona to želi, ona je počela da strahuje da on misli da ona ne može da vlada tom situacijom.

Posle dosta razgovora muž i žena su naučili da oni nisu zaista ljuti jedno na drugo; oni su jednostavno govorili različitim jezicima!

Osvrt • Pitaj: Da li se vama dogodilo nešto slično? Kako vi, kao mlade osobe, možete da komunicirate sa drugim polom bolje nego što je ovaj par činio? Kako je moguće da dvoje ljudi kažu iste reči ali misle nešto potpuno drugačije? Daj neke primere.

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Predstavi sledeće ideje sopstvenim rečima:

Ako nas je Bog načinio ovakvima, različitim i interesantnim, onda mora da postoji nešto što možemo da naučimo jedni od drugih. Dečaci i devojčice gledaju na stvari drugačije iz nekog razloga. Naš posao, kao predstavnika carstva, jeste da otkrijemo kakav način razmišljanja je Bog dao drugom polu. Zvuči čudno? Možda jeste, ali otkrićete da što više slušate, bolje razumete šta druga strana govori. Bog nas je pozvao da Ga slušamo, i On nam kaže da smo savršeno stvoreni sa nekim ciljem. Ne samo da smo stvoreni sa ciljem, već smo stvoreni upravo onako kako je On želeo da nas stvori – da su „muškarci sa Marsa a žene sa Venere“.

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Pročitaj ili unapred zamoli nekog da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Pitaj: Da li je neko od vas ikad bio u sličnoj situaciji? Kako je nesporazum između nekog dečaka i devojčice uzrokovao probleme, bilo za tebe ili nekog tvog prijatelja? Šta misliš kako ti veza sa Bogom može pomoći da bolje razumeš drugi pol?

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeći scenario:

Tvoj prijatelj (drugog pola) te pita da uradite nešto kao par, ne sa celom grupom. (Učitelju, zamoli učenike da navedu primer koja aktivnost bi ovo mogla biti u vašem kulturnom okruženju.) Ti ne znaš šta da kažeš na takav poziv. Ti i ta osoba ste dobri prijatelji, ali ovo izgleda da može biti nešto drugačije. Pitaš druge svoje prijatelje i/ili članove porodice šta oni misle o tome i dobijaš širok spektar različitih odgovora. Na kraju si zbunjen isto kao pre nego što si ih pitao.

Pitaj: Šta biste vi radili? I tačno koje reči biste upotrebili? Da li biste upotrebili drugačije reči ako ste, ili ako niste, zainteresovani za „zabavljanje“ sa tom osobom? Da li biste se ubuduće sa tom osobom družili više, manje ili isto kao pre?

5 PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Daj svakom učeniku kopiju odeljka od petka iz lekcije za učenike. Neka se učenici pomešaju i pitaju jedni druge, ali da obavezno pitaju jednog dečaka i jednu devojčicu svako pitanje. Zatim analizirajte odgovore kao grupa. Na tabli napravi dve kolone, jednu za dečake a drugu za devojčice. Napiši brojeve od 1 do 6 vertikalno pored kolona. Neka učenici jedan po jedan pročitaju odgovore koje su dobili za

svako pitanje. (Ako su uradili ovu aktivnost tokom sedmice i pritom pitali druge osobe, neka pročitaju i te odgovore.) Zabeleži ih ukratko na odgovarajuća mesta da biste mogli da vidite trendove. Učenicima ne bi trebalo da bude neprijatno da iznesu odgovore, pošto iznose odgovore nekog drugog a ne svoje.

Osvrt • Pitaj: Kako se razlikuju odgovori koje su dali dečaci i devojčice? Da li su veće razlike između dečaka i devojčica, ili unutar svake kolone? Postoje li neke pravilnosti? Koje zaključke možemo izvući iz ovih poređenja?

B. Pitanja za primenu

1. Koja je najinteresantnija stvar koju si naučio danas o drugom polu?
2. Da li si bio iznenađen bilo kojom informacijom, rezultatom ili odgovorom u ovome što smo uradili danas?
3. Na koja pitanja bi voleo da dobiješ odgovore od dečaka ili devojčica?
4. Šta misliš, zašto su dečaci i devojčice tako različiti? Da li misliš da je to zato što nam je govoreno od najranijih godina šta bi trebalo da volimo a šta da ne volimo? I šta bi trebalo da budemo?
5. Na šta misliš da Bog poziva devojčice da rade u današnjem društvu? (Idu na posao, rade u kući, podižu porodicu, propovedaju jevanđelje, itd.) Na šta misliš da Bog poziva dečake da rade u današnjem društvu? (Idu na posao, rade u kući, podižu porodicu, propovedaju jevanđelje, itd.)
6. Koliko od vas misli da ste spremni da otpočnete ovu dečačko/devojačku stvar (vezu)? Koje su prednosti ako sačekate? (Ovim ćete se mnogo više baviti sledeće sedmice za vreme lekcije, ali ovo je samo da ih pokreneš da razmišljaju.)

ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključite svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Dečaci i devojčice su različiti. To smo ponovili više puta. Ali u Bibliji, Bog je voljan da upotrebi i dečake i devojčice da urade Njegov posao (vidi 1. Samuilova 25 i priču o Avigeji). Bog čak ima šta da kaže o odnosu između dečaka i devojčica. Ove sedmice smo razmatrali neke od problema u komunikaciji koje imaju dečaci i devojčice. Takođe smo naglasili da je važno da učimo da komuniciramo sa drugim polom i budemo otvorenog uma o načinu na koji oni razmišljaju. Sledeće sedmice, planiramo da odemo korak dalje i pozabavimo se specifičnim temama o prikladnim vezama između dečaka i devojčica.

Lekcija 7

MLADIĆI I DEVOJKE (drugi deo)

Ne možeš izbrisati prošlost!

1 PRIPREMA

A. Izvor

Matej 22,37.38 • „A Isus reče mu: Ljubi Gospoda Boga svoga svim srcem svojim, i svom dušom svojom, i svom misli svojom. Ovo je prva i najveća zapovest.“

Matej 22,39.40 • „A druga je kao i ova: Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe. O ovima dvema zapovestima visi sav zakon i proroci.“

1. Mojsijeva 1,28 • „I blagoslovi ih Bog, i reče im Bog: Rađajte se i množite se, i napunite zemlju, i vladajte njom, i budite gospodari od riba morskih i od ptica nebeskih i od svega zverinja što se miče po zemlji.“

Matej 28,18-20 • „I pristupivši Isus reče im govoreći: Dade mi se svaka vlast na nebu i na zemlji. Idite dakle i naučite sve narode krsteći ih va ime oca i sina i svetoga Duha, učeci ih da sve drže što sam vam zapovedao; i evo ja sam s vama u sve dane do svršetka veka. Amin.“

1. Mojsijeva 2,24 • „Zato će ostaviti čovek oca svoga i mater svoju, i prilepiće se k ženi svojoj, i biće dvoje jedno telo.“

1. Korinćanima 6,18.19 • „Bežite od kurvarstva; jer svaki greh koji čovek čini osim tela je; a koji se kurva on greši svome telu. Ili ne znate da su telesa vaša crkva svetoga Duha koji živi u vama, kojega imate od Boga, i niste svoji?“

B. Šta treba reći o lekciji „Mladići i devojke (drugi deo)“?

Dečaci i devojčice su različiti. Ustanovili smo tu činjenicu prošle sedmice. Ove sedmice, mi ćemo govoriti o prikladnim odnosima između dečaka i devojčica. Pitaćemo pitanja: „Da li je zabavljanje u redu? Šta znači dati svoje srce nekome? Koji su neki od biblijskih principa o vezama? Koje su neke pozitivne alternative za građenje veza?“

Iako je ovo osetljiva tema za ovaj razvojni stepen, možete se dobro zabaviti ako dozvoliš učenicima da se smeju na ovu temu. Njima će povremeno biti neprijatno u toku ove diskusije, i možda bi bilo najbolje da se dečaci i devojčice odvoje kada budete govorili o fizičkim aspektima jedne veze. Predlažemo da ovu lekciju predaje tim, tj. suprug i supruga, momak i devojka (svakako dosta stariji od učenika), ili makar čovek i žena. Predlažemo pre svega mladog supruga i suprugu zbog pozitivnog primera koji oni mogu biti za mlade u vašem razredu.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Mladići i devojke (drugi deo)“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

1. Razumeju da su nam veze koje imamo date od Boga da budu negovane i čuvane.
2. Otkriju alternative za ono što nam svet govori da je u redu pri zabavljanju.
3. Postave razumne granice za svoje veze.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost A) više od jedne prostorije, papir, olovke. (Aktivnost B) časopisi, makaze, papir za postere (ili papir iz bloka 5, parče hamera, ili bilo kakav deblji papir ili karton na kom se može praviti kolaž od slika), lepak, tajmer (npr. kuhinjski).

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike.

Primena • Primerci radnog lista sa pitanjima (vidi aktivnost).

2 MOST

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimfaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

3 POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • Dok učenici ulaze, podeli ih tako da dečaci i devojčice sede odvojeno. Onda, na početku ovog dela lekcije, povedi jednu grupu u drugu sobu. Neka ženski učitelj bude sa devojčicama a muški učitelj sa dečacima. Pitajte sledeća pitanja i zapišite odgovore.

Pozor • Osoba sa **devojkama** će ih prvo pitati: **Šta ćete tražiti u svom suprugu i kakav zamišljate da bi trebao da bude vaš suprug?** Zatim: **Šta tražite, ili šta ćete tražiti i očekivati od svog momka?** U isto vreme, osoba sa **dečacima** će ih pitati: **Šta ćete tražiti u svojoj supruzi i kakva zamišljate da bi trebala da bude vaša supruga?** I zatim: **Šta tražite, ili šta ćete tražiti i očekivati od svoje devojke?**

Sad • Pošto ste napravili spiskove odgovora za oba pitanja, spojite grupe i čitajte spiskove. Biće interesantno da se uporede razlike. Nadamo se da ste stvorili uslove za iskrene odgovore a ne odgovore za koje oni misle da vi želite da vam daju.

Osvrt • Pitaj: Zašto se, po vašem mišljenju, razlikuju odgovori devojčica i dečaka? Po čemu se uslovi za momka i devojku razlikuju od onih za bračnog druga? (Ako se razlikuju.) Šta mislite, zašto postoji razlika između ta dva spiska? Da li postoji više razlika između ta dva spiska kod devojčica ili kod dečaka? Ako dečaci i devojčice misle tako različito o drugom polu, kako mogu imati veze koje su značajne i koje veličaju Boga?

B. Početna aktivnost

Priprema • Daj svakom učeniku papir za poster, makaze i lepak (ili, ako imaš veliku grupu, podeli ih u manje grupe koje će raditi zajedno). Biće vam potrebna zalih odbačenih časopisa.

Pozor • Podesi kuhinjski ili sl. merač vremena na 10 minuta i neka učenici naprave poster od isečaka iz časopisa koji predstavlja ono što oni najviše žele u vezi sa suprotnim polom.

Sad • Kada se merač oglasi, neka svaki učenik da kratku prezentaciju zašto je izabrao ono što je izabrao. Biće fascinantno da se vidi kako se pojavljuje proces donošenja odluka. (**Alternativa 1:** Ako smatraš da je previše da pitaš svakog učenika da dođe napred i odbrani svoju kreaciju, uzmi sve radove, pomešaj ih i vrati nazad učenicima. Niko ne bi trebao da ima svoj sopstveni. Sada ih možeš pitati šta misle da taj konkretan poster predstavlja. **Alternativa 2:** Ako smatraš da je previše da pitaš svakog učenika da iznese mišljenje, onda pomešaj postere, i radi sa celim odeljenjem da biste se usaglasili šta svaka kreacija predstavlja.)

Osvrt • Pitaj: Kolikom broju vas je bilo teško da predstavi prikladne hrišćanske veze pregledajući časopise? Šta mislite, kako stvaraoci časopisa žele da vi gledate na veze? Kako to liči ili ne liči na način na koji, izgleda, funkcionise većina veza u modernom društvu?

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

(Ovo je lična priča autora ove lekcije. Ako imaš neku uporednu sa ovom, pokušaj da budeš iskren sa decom i kažeš im svoju sopstvenu priču. To će biti najdelotvornija priča od svih.)

Najteže vreme u mojoj vezi sa mojom suprugom je bilo kada smo razgovarali o prethodnim vezama koje smo imali. Nije bilo zabavno; nije bilo interesantno; bilo je bolno. Ne zato što su veze bile loše – neke jesu; neke nisu. Već jednostavno zato što su one uopšte morale da se dogode.

Vidite, kada smo moja supruga i ja našli jedno drugo, mi smo oboje odmah znali da želimo da zajedno provedemo ostatak naših života. To je bilo zaista duboko osećanje za oboje! Oboje smo imali prethodne veze koje nisu uspele, i ponovno proživljavanje tih veza dok smo razgovarali o njima je bilo teško.

Uradili smo to zato što smo želeli da budemo sigurni da nemamo ništa da krijemo jedno od drugog. Pretpostavljam da smo mogli to da ignorišemo, ili da se pretvaramo da se niko od nas dvoje nije bavljao ranije, ali smo želeli da budemo iskreni. I da vam kažem istinu, oboje smo pomalo plakali. Vidite, kada nađete tu osobu bez koje ne želite da živite, tu osobu od koje ne želite ništa da krijete, vi preuzimate neki rizik. Za nas, iskrenost je bila rizik.

Ja sam često mislio o tome kako bi sjajno bilo da niko od nas dvoje nije imao teret od ranije. Da smo prvo pronašli jedno drugo i nikome ranije nismo rekli da ga volimo. Koliko bi važna ta reč bila da je ona bila prva osoba kojoj sam to rekao. (Ne kažem da je bila laž kada sam to izgovarao ranije, ali nikada nisam osećao duboku ljubav koju sam imao sa njom!)

Odluke koje donosite sada će odrediti sa kim ćete biti na dugom životnom putu. Čuvajte sebe od nečistote i žurbe kada dođe do veze. Vi imate divnu šansu da to uradite na pravi način! Nemojte je protraćiti!

Osvrt • Pitaj: Šta mislite da je bolje, priznati ili nemati šta da priznate? Kako da ne pravite greške u vezama? (I da li je izbegavanje veza jedini način, ili čak najbolji način?) Koju vrstu veza želite da imate sa drugim polom? Šta mislite, koliko godina ćete imati kada budete spremni da uđete u vezu sa nekim?

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Predstavi sledeće ideje sopstvenim rečima:

1. Mojsijeva 2,24 izveštava: „Zato će ostaviti čovek oca svojega i majku svoju i prilepiće se k ženi svojoj i biće dvoje jedno telo.“ Ovo je moćna izjava koja pokazuje da je Bog zainteresovan da pronademo veze koje mogu porasti i postati značajne u našim životima. To je takođe jak pokazatelj da je Bog postavio veze između muškaraca i žena (mladića i devojaka) kao isključive. Ako je to tačno, onda treba da imamo neku vrstu biblijskog standarda za nalaženje nekog sa kim ćemo provesti ostatak svog života.

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Pročitaj ili unapred zamoli nekog da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Pitaj: Da li ova priča zvuči poznato na neki način? Da li se bojite da ste upali u istu zamku kao Džo i Kejt? Da li je nešto bilo pogrešno u njihovoj vezi? Ili je to bila tipična dužina tinejdžerske veze? Zašto su raskidi tako duboki kada se zabavljate sa nekim? Kako može raskid uzrokovati da se neko ponaša kao što se Džo ponašao?

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeći scenario:

Dečak ili devojčica te pita da izađete na sastanak. To nije sastajanje u grupi. Tvoji roditelji će ti dozvoliti da ideš, ali ti nisi siguran/na da li želiš. Naravno, on ili ona ti je privlačan/na, ali ti ne znaš da li si zainteresovan/a za zabavljanje još uvek. Šta treba da radiš?

Neko bi rekao da treba da ideš samo da proveriš kako će biti! Drugi bi rekli da ne treba da ideš zbog bojazni da bi nešto neprijatno moglo da se dogodi. Sve što treba da uradiš je da odlučiš. Da li si se zapitao/la šta misliš da je prikladno i prihvatljivo na sastanku?

Većina ljudi upada u nevolju zato što dozvoljavaju da okolnosti upravljaju njihovim ponašanjem. Bolje je izabrati ponašanje bez obzira na okolnosti. Zbog toga, iako se mnogi od vas još nisu zabavljali (nadamo se), nije suviše rano da odlučite šta ćete a šta nećete raditi kada dođe to vreme.

5 PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Daj svakom od učenika list sa sledećim pitanjima:

1. Koji je dobar uzrast da se počne sa izlascima?
2. Šta misliš o izlascima u grupi? Koji su razlozi za i protiv?
3. Zašto je potrebno da izlazite uopšte?

4. Koliko daleko je suviše daleko? (Ovo pitanje je opciono, zavisi od bliskosti grupe i njihove sposobnosti da asimilira ovu vrstu pitanja u mešovitom društvu. Ovo je očigledno osetljiva tema, ali svakako treba diskutovati o tome.)
5. Šta je po tebi savršeni izlazak?
6. Koji je dobar uzrast za stupanje u brak?
7. Na koje načine možete izbeći neke zamke u zabavljanju (odlaženje suviše daleko, bolni raskidi, itd.)?
8. Može li zabavljanje da nas nauči o tome šta želimo u životnom partneru?

Zamoli učenike da razgovaraju o prethodnim pitanjima; to bi trebalo da dovede do žive diskusije. Ako ste u mogućnosti da ih podelite u manje grupe istog pola, tako da u svakoj bude i neka odrasla osoba, to bi možda bilo još delotvornije.

Kada završite, nastavite kao grupa da diskutujete o Pitanjima za primenu.

B. Pitanja za primenu

1. Zašto ljudi treba da sačekaju sa zabavljanjem?
2. Koje su neke od prednosti kada jednostavno imaš prijatelje u poređenju sa tim da imaš dečka ili devojkicu?
3. Kako možeš veličati Boga u svim svojim vezama, bilo da se zabavljaš ili samo družiš?
4. Kolika treba da bude razlika u godinama između tebe i nekog sa kim se zabavljaš?
5. Da li se to menja kako postajete stariji?
6. Da li se to razlikuje za dečake i devojčice?

ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključite svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Dok počinješ da razmišljaš šta da radiš što se tiče zabavljanja, molim te prihvati savet: Bog želi da bude uključen u ovaj deo tvog života baš kao što On želi da bude uključen u svaki aspekt tvog života! Kakva divna vest! Možeš dozvoliti Bogu da upravlja baš svime u tvom životu. On je sa tobom uvek. To takođe znači da je On sa nekim ko tebe traži! Bog je odvojio osobu za tebe, ali pitanje je kakva osoba ćeš ti biti kada upoznaš tu osobu? Da li ćeš biti netaknuta i spremna za vezu sa tom osobom, ili ćeš nositi veliki teret od prethodnih veza? Odluke koje donosite sada određiće sa kim ćete se venčati kada budete spremni.

Ako ste na spisku (u početnoj aktivnosti) naveli da želite nekog ko je čist i netaknut, onda i vi treba da budete ista vrsta osobe. Da li je pošteno tražiti od Boga nekoga čijim se kvalitetima diviš, ako ti sam ne težiš tim kvalitetima? Zašto ne zahtevati najbolje od nekoga sa kim planiraš da provedeš ostatak života?

Na kraju, zamoli Boga za dve stvari: 1) mudrost da svakog dana donosiš dobre odluke o vezama u tvom životu; i 2) strpljenje da čekaš na pravu osobu da dođe u tvoj život. Sa te dve stvari, obezbeđuješ sebi divan život sa osobom koju ćeš izabrati da sa njom provedeš ostatak svog života.

Lekcija 8

SEKSUALNOST

Ko je vruć a ko nije?

1 PRIPREMA

A. Izvor

Rimljanima 12,1.2 • „Molim vas dakle, braćo, milosti Božije radi, da date telesa svoja u žrtvu živu, svetu, ugodnu Bogu; to da bude vaše duhovno bogomoljstvo. I ne vladajte se prema ovome veku, nego se promenite obnovljenjem uma svoga, da biste mogli kušati koje je dobra i ugodna i savršena volja Božija.“

Jovan 17,15.16 • „Ne molim Te da ih uzmeš sa sveta, nego da ih sačuvaš oda zla. Od sveta nisu, kao ni ja što nisam od sveta.“

(Vidi dodatne stihove u pouci za učenike.)

B. Šta treba reći o lekciji „Seksualnost“?

Naši tinejdžeri rastu u društvu koje čini da koncept seksualne čistote izgleda u najboljem slučaju staromodno a u najgorem kao represija. Mediji predstavljaju decu – posebno devojčice – kao seksualne objekte u sve mlađem i mlađem dobu, npr. 7-godišnjakinje i 8-godišnjakinje se oblače tako da imitiraju Britni Spirs i Kristinu Agileru. Neki nastavnici izveštavaju da je oralni seks uobičajen i nonšalantan među 13-godišnjacima kao što je ljubljenje bilo u generaciji pre. U ovoj zagađenoj atmosferi, Reč Božja diše kao svež okeanski povetarac. Mladi hrišćani treba da znaju da su ljudska tela i ljudska seksualnost dela dobrog Boga – ne proizvodi koje treba reklamirati i prodavati.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Seksualnost“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

1. Potvrde da je seksualnost Božji dar.
2. Razumeju biblijske principe koji usmeravaju seksualnost.
3. Budu posvećeni držanju Božjih standarda za svoj seksualni život.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost A) dve bele ruže. (Aktivnost B) jedna ruža (bilo koje boje), časopisi i katalogi.

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike.

Primena • Čestitke (nepopunjene), koverta, olovke, nalepnice (po mogućstvu sigurnosne – kao za garanciju).

2 MOST

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.

2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedjeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).
Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • Nabavi dve bele ruže. Jednu iznesi na početku časa a drugu drži sakrivenu.

Pozor • Na početku časa daj jednu od belih ruža učenicima. Kaži im da dodaju ružu jedan drugom, mirišu je, dodiruju latice i primete kako su mekane. Nastavite sa time dok razgovarate o početnoj ilustraciji.

Sad • Kada završite sa ilustracijom, uzmi ružu natrag. U većini slučajeva, ona će pomodreti i imaće oštećene latice od dodirivanja. **Reci: Svaki put kad dodirujete latice ruže, one pomodre. Naša seksualnost je slična tome – svaki put kada damo deo naše seksualnosti, postajemo modri i oštećeni. Ne možemo sačuvati čistotu koju Bog želi da imamo sve dok nas nemarno dodiruju i upotrebljavaju.** Zatim iznesi netaknutu ružu. Zamoli ih da uporede dve ruže. **Koja je privlačnija sada? Koja ispunjava svoj puni potencijal kao cvet?**

Osvrt • **Pitaj: Kako se ova ilustracija odnosi na našu seksualnost? Da li mislite da je ovo dobro poređenje? Zašto da, a zašto ne?** Istaknite učenicima da kroz Božje praštanje, ljubav i snagu On želi da ponovo budemo divne osobe kakve je On stvorio. Čak i ako smo već oštećeni zbog pogrešnih izbora, On će nas povratiti ako Mu dozvolimo. Ipak, u ovom životu mogu ostati neki efekti štete uzrokovane grehom koji neće nestati sve dok ne dođemo na nebo.

B. Početna aktivnost

Priprema • Donesi jednu ružu u odeljenje (pravu, ne veštačku!) i nekoliko popularnih časopisa i kataloga namenjenih tinejdžerima.

Pozor • Podeli časopise i kataloge grupi. Podigni ružu i reci: **Ova ruža predstavlja seksualnu čistotu – Božji ideal za mlade hrišćane.** Zamoli članove razreda da pregledaju svoje časopise i podignu ruku kad god vide reklamu ili sliku koja prikazuje tinejdžera u seksualno sugestivnoj pozi, situaciji ili odeći.

Sad • Svaki put kad neko podigne ruku, neka pokaže reklamu ili sliku grupi. Onda otkini jednu laticu ruže. Nastavi sve dok ruža ne bude bez latica. **Reci:** Svet želi da uništi vašu nevinost. Stvaraoce filmova i reklama nije briga za seksualnu čistotu. Ako dozvolimo sebi da budemo oblikovani po svetskim standardima, mi nikad nećemo moći da sačuvamo Božje standarde seksualne čistote.

Osvrt • **Pitaj:** Da li na nas utiče to što živimo u svetu u kome „seks prodaje sve“? Šta vama znači to što se tinejdžeri upotrebljavaju za seksualno sugestivne reklame ili čak pornografiju? Kako možemo biti „u svetu, ali ne od sveta“ kada se radi o seksualnim standardima?

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

Jelena i Marko su tinejdžeri koji su upravo počeli da se zabavljaju. Jelena oseća da je Marko ubeđuje da ide dalje sa seksualnošću nego što ona želi. Marko misli da, ako oni zaista vole jedno drugo, u redu je da se ljube i dodiruju na seksualan način sve dok zaista nemaju intimne odnose. On kaže: „Vidi, to što smo hrišćani ne znači da ne smemo ponekad da se zabavimo. Da Bog ne želi da to radimo, On ne bi napravio to tako dobrim.“

Osvrt • **Pitaj:** Kako bi Jelena trebala da odgovori? Može li postaviti granice i još uživati u ovoj vezi, ili je bolje da raskine sa Markom? Da li je Marko u pravu, ili on samo želi da je ubedi?

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Predstavi sledeće ideje sopstvenim rečima:

Naš poziv da budemo predstavnici Božjeg carstva utiče na svaki deo našeg života – uključujući naše veze sa drugima. A to obuhvata i intimne odnose. Bez obzira da li vam se to sviđa ili ne, otkad ste dostigli rane tinejdžerske godine, društvena zajednica vas tretira kao seksualne osobe. Većina svetovnih ljudi podrazumeva da mladi tinejdžeri eksperimentišu seksualno. Ali Bog ima drugačiji standard.

Podeli razred na četiri manje grupe. Dodeli svakoj grupi jedan od sledećih biblijskih tekstova. Zamoli ih da pročitaju tekstove i prodiskutuju o tri pitanja ispod.

Sudije 16,4–22

2. Samuilova 11

1. Mojsijeva 29,1–30

Jovan 8,1–11

Pitanja za razmatranje:

- Koji deo seks ili seksualna privlačnost ima u ovoj priči?
- Šta nam ova priča govori o Božjem planu za naš seksualni život?
- Da li se nešto u ovoj priči odnosi na tinejdžere današnjice?

Daj grupama oko 15 minuta da čitaju i diskutuju o tekstovima, onda neka se vrate i obaveste ceo razred o čemu su razgovarali.

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Pročitaj ili unapred zamoli nekog da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Reci: U ilustraciji koju smo upotrebili pre nekoliko minuta, seksualnost je upoređena sa ružom. U ovoj priči ona je upoređena sa poklonom – knjigom pesama – namenjenom da pokaže našu istinsku ljubav.

Pitaj: Koja od ovih ilustracija bolje objašnjava poruku za tebe? Zašto? Istakni da ilustracija sa ružom (upotrebljena u obe početne aktivnosti) gleda na tvoju seksualnost kao na nešto specijalno između tebe

i Boga – tvoj sopstveni privatni prostor, koji je vezan i za tvoje samopoštovanje i za tvoju vezu sa Bogom. Ilustracija sa poklon knjigom gleda na tvoju seksualnost kao na nešto između tebe i tvoje buduće supruge ili supruga – izraz ljubavi koji je najmoćniji ako se deli sa samo jednom osobom. Oba pogleda su istinita: oba predstavljaju različite aspekte istine. Čuvanje tvoje nevinosti za osobu sa kojom ćeš se jednog dana venčati je važno. Ali može biti čak i važnije da se setiš da je tvoje seksualno biće nešto jedinstveno za tebe, i jedinstveno vezano za tvoj odnos sa Bogom. Postoje mnogi razlozi zašto je Božja zapovest da naše živote držimo čistim važna.

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeći scenario:

Tvoja mama i tvoja sestra se svađaju. „Nećeš izaći iz kuće tako obučena!“, mama podiže svoj glas. „U moje vreme samo su se prostitutke tako oblačile. Sigurno ne dobre hrišćanske devojke!“

Tvoja sestra prevrće očima. „Ja sam dobra hrišćanka, mama,“ ona kaže. „Ali ja želim da se obučem da izgledam seksi. Samo zato što se oblačim seksi ne znači da ću imati seks. To je samo stil oblačenja.“

Pitaj: Na čijoj si ti strani u ovom sporu? Da li obe imaju pravo donekle, ili je jedna potpuno u pravu? Društvo promovise slike mladih tinejdžerki u seksualno sugestivnim pozama i odeći. Da li postoji neki nesklad ili nešto loše u „seksi“ oblačenju ako ne planiraš da imaš intimne odnose pre braka?

5 PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Podeli učenicima nepopunjene čestitke (izaberi privlačnu sliku na prednjoj strani, ali ne sliku neke osobe) i olovke. **Reci:** Ako ste odlučni da živite po Božjim standardima seksualne čistote – čuvajući sebe čistim sve do braka – zašto ne biste zapisali tu odluku da biste je zapečatili? Ne treba da je delite ni sa kim – to je između vas lično i Boga. Na čestitki koja ti je data, samo napiši: „Izabrao/la sam da ostanem čist/a zato...“ i daj najbolji razlog koji znaš za ostajanje netaknutim do braka. (Ako misliš da je prikladno za vašu grupu, predloži da oni koji se možda ne osećaju tako čistim kako znaju da ih je Bog stvorio mogu zamoliti Boga da ih povрати, i da im snagu da ostanu takvi.) Pozovi učenike da zalepe svoje čestitke u kovertama i adresiraju ih za sebe same. Onda im reci da bi voleo/la da sakupiš kovertu i pošalješ ih njima u neko neočekivano vreme u budućnosti. Ublaži njihove strahove da ćeš otvoriti i čitati ih dajući svakom specijalnu nalepnicu da zalepe na zalisku kovertu (ili neka se potpišu preko zalepljenog zaliska). Kasnije, poruči specijalne marke (ako je moguće sa ljubavnom temom) i moli se za Božje vođstvo o tome koji koverat da klizne u poštansko sanduče kojeg dana. Ne šalji ih sve odjednom. Dozvoli Svetom Duhu da vodi ovu aktivnost.

B. Pitanja za primenu

1. Gde povlačiš liniju između poštovanja činjenice da te je Bog stvorio kao muško ili žensko, i isticanja svoje seksualnosti na neumesan način? Na primer, da li je prikladno da se oblačiš na način koji naglašava tvoje telo i čini da izgledaš seksualno privlačan/na drugom polu?
2. Neki tinejdžeri misle da je u redu imati neki vid intimnog odnosa i pre braka sve dok ostaješ tehnički nevin. Kako bi ti odgovorio na ovu ideju?
3. Prijatelj ti kaže: „Ako koristim kondome, ne rizikujem trudnoću ili seksualno prenosive bolesti, pa šta je problem sa predbračnim seksom kada nema rizika?“
4. Često slušamo da su rizik od trudnoće i seksualno prenosivih bolesti glavni razlozi za izbegavanje seksa van braka. Koji su neki od važnijih razloga zbog kojih Bog želi da čekamo?
5. Gde bi hrišćani tinejdžeri trebali da povuku svoje „granične linije“ za seksualnu aktivnost kada se radi o zabavljanju?

Sažetak

Zaključite svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Seks nije loš. To je vredan poklon od Boga. Ali kao svi Božji darovi, namenjen je da bude upotrebljen na pravom mestu i u pravo vreme. Kao ljudsko biće vi ste seksualno biće, jedinstveno muško ili žensko. Telo i seksualna osećanja koja vam je Bog dao su namenjena da budu sačuvana za snažnu ljubavnu vezu koja traje do kraja života i porodicu koju ćete jednog dana podići. Sve do tada, Bog vas poziva da živite drugačiji život od onoga što naša kultura diktira. Pop kultura kaže da je prikladno za tinejdžere da eksperimentišu sa seksom i izražavaju sebe seksualno. Božji standardi pozivaju mlade ljude da čuvaju sebe čistim. Da li si spreman za izazov?

Lekcija 9

PROKLETSTVO PSOVKI

Pazi na jezik!

1 PRIPREMA

A. Izvor

2. Mojsijeva 20,7 • „Ne uzimaj uzalud ime Gospoda Boga svojega; jer neće pred Gospodom biti prav ko uzme ime Njegovo uzalud.“

Matej 12,36 • „A ja vam kažem da će za svaku praznu reč koju kažu ljudi dati odgovor u dan strašnoga suda.“

Jakov 3,5-10 • „A tako je i jezik mali ud, i mnogo čini. Gle, mala vatra, i kolike velike šume sažeže. I jezik je vatra, svet pun nepravde. Tako i jezik živi među našim udima, poganeći sve telo, i paleći vreme života našega, i zapaljujući se od pakla. Jer sav rod zverinja i ptica, i bubina i riba, pripitomljava se i pripitomio se rodu čovečijemu; a jezik niko od ljudi ne može pripitomiti, jer je nemirno zlo, puno ijeda smrtonosnoga. Njim blagosiljamo Boga i Oca, i njim kunemo ljude, koji su stvoreni po obličju Božijemu. Iz jednih usta izlazi blagoslov i kletva. Ne valja, ljubazna braćo moja, da ovo tako biva.“

Matej 5,33-37 • „Još ste čuli kako je kazano starima: Ne kuni se krivo, a ispuni što si se Gospodu zakleo. A ja vam kažem: ne kunite se nikako: ni nebom, jer je presto Božji; ni zemljom, jer je podnožje nogama Njegovim; ni Jerusalimom, jer je grad velikoga Cara. Ni glavom svojom ne kuni se, jer ne možeš ni dlaku jednu belu ili crnu učiniti. Dakle neka bude vaša reč: Da, da; ne, ne; a što je više od ovoga, oda zla je.“

(Vidi dodatne stihove u pouci za učenike.)

Elen Vajt, Naš uzvišeni poziv, str. 235 orig. • „Hristos tretira ljutnju kao ubistvo... Strastvene reči su miris smrti za smrt. Onaj ko ih izgovara ne saraduje sa Bogom da spase svog bližnjeg. Na nebu su te rđave reči smeštene na isti spisak kao obično psovanje. Dok se mržnja gaji u duši, u njoj nema ni jedne jote Božje ljubavi.“

B. Šta treba reći o lekciji „Prokletstvo psovki“?

Psovanje ne izgleda tako strašno ovih dana. Upotreba Božjeg imena i drugih uobičajenih psovki i kletvi je postala tako široko prihvaćena da je skoro nemoguće upaliti TV a da se ne čuju takve reči. Mnogi mladi ljudi misle da njihov izbor jezika nije bitan. Mogu li reči povrediti? Kakvu razliku čini jedna mala reč? Ako poštujemo treću zapovest, šta je sa psovkama u kojima se ne koristi Božje ime – zbog čega su one pogrešne?

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Prokletstvo psovki“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

1. Jasno obrazlože zašto ime Božje zahteva poštovanje.
2. Analiziraju razloge zašto je vulgarnost uopšteno neodgovarajuća za hrišćanina.
3. Obavežu se da će prestati da upotrebljavaju psovke.

D. Potreban materijal

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike, tabla.

2 MOST

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedjeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).
Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

3 POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • Unapred izaberi jednog člana odeljenja koji ce doći tamo pre početka časa i koji je prilično samopouzdan, ali nemoj mu reći šta ćeš da uradiš.

Pozor • Kada čas počne, koristi ime tog učenika kao „kletvu“ na skoro isti način na koji ljudi upotrebljavaju Božje ime („O, moj Andrija!“ itd.) i na druge načine koji mogu biti uvredljivi („To je bilo u Andrijinom stilu“ kada uradiš nešto pogrešno, itd.)

Sad • Pošto si ovo radio dovoljno dugo da svi primete tvoj neuobičajeni način govora, zaustavi se i pitaj „Andriju“ kako se oseća pošto je njegovo ime korišćeno na takav način. Da se oseća nepoštovanim ili nevoljenim?

Osvrt • **Pitaj:** Šta mislite, kako se Bog oseća kada upotrebljavamo Njegovo ime nemarno? Kako nonšalantna upotreba Božjeg imena pokazuje nepoštovanje?

B. Početna aktivnost

Priprema • Zamoli članove odeljenja da procene koliko psovki čuju jednog prosečnog dana (uključujući školu, druga javna mesta, TV i druge medije).

Pozor • Neka učenici iznesu svoje procene. Neke će verovatno biti znatno veće od ostalih.

Sad • Diskutujte u čemu je razlika – zašto su neki ljudi više izloženi psovanju nego drugi (sa kim biraš da se družiš, šta biraš da gledaš, slušaš, itd.).

Osvrt • **Pitaj:** Kako se ti osećaš kada ljudi psuju oko tebe? Da li ti to smeta ili jedva to primećuješ? Ako si u klubu „onih koji jedva primećuju“, da li je to loša stvar? Zašto da a zašto ne? Šta bi to moglo da sugeriše? (Da prihvataš svetske standarde umesto Božjih.)

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

Šta zvuk tvog sopstvenog imena znači tebi? Tvoj prijatelj može ga reći na način koji je topao i pažljiv. Tvoja mama ga može reći tonom koji je pun ljubavi – ili se pak može prodrati govoreći tvoje puno ime i prezime onim glasom koji ti govori da si u nevolji. Neko ko te mrzi i nema poštovanja prema tebi može upotrebiti tvoje ime tako da zvuči skoro kao psovka.

Šta Bog misli kada čuje kako upotrebljavamo Njegovo ime? Šta On misli o načinu na koji govorimo kada nosimo Njegovo ime svetu? (Seti se, ako zovemo sebe „hrišćani“, mi se etiketiramo imenom Hrista.) Naše reči su bitne Bogu – i bitne su ljudima oko nas. Psovanje nama može izgledati kao nešto „ne tako bitno“, ali Biblija je jasna kada kaže da su reči koje upotrebljavamo veoma bitne Bogu.

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Predstavi sledeće ideje sopstvenim rečima:

Da li se naše reči računaju? Naravno da da. Sve se računa kada živimo svoje živote kao državljani i predstavnici Božjeg carstva na zemlji. Ako se naši stavovi razlikuju, i naše vrednosti se razlikuju, i naši postupci se razlikuju – zar ne bi trebale i naše reči da se razlikuju takođe?

Zamoli članove odeljenja da pročitaju biblijske tekstove iz odeljka za sredu u svojoj lekciji. Za svaki tekst, neka učenici predlože nekoliko reči koje možemo izvući iz tog teksta, koje nam kažu kakav naš govor treba da bude. Napiši reči na tabli pred učenicima. Kada završite spisak, **pitaj:** Kako jezik koji čuješ na televiziji ili u filmovima odgovara ovom standardu? Šta je sa jezikom upotrebljenim u stihovima tvojih omiljenih pesama? Šta je sa jezikom koji ti i tvoji prijatelji upotrebljavate u razgovoru?

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Pročitaj ili unapred zamoli nekog da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Pitaj: Šta mislite, kako se Džordan osećao pošto je shvatio da ga je žena znala iz crkve? Šta mislite da je žena mislila o njemu? Zašto je psovanje moglo promeniti način na koji ga je ona videla? Treba li to da stvori neku razliku? Kako jezik koji mi upotrebljavamo utiče na način na koji ljudi misle o nama? Ako smo predstavnici Božjeg carstva u ovom svetu, kako možemo najbolje predstaviti Njegovo carstvo svojim govorom?

C. Povezivanje sa životom

Na tabli pred učenicima napiši tri zaglavlja:

1. Vrste psovki; 2. Razlozi zašto ljudi psuju; 3. Biblija kaže...

Ispod prvog zaglavlja, zamoli učenike da predlože različite vrste psovki koje se često koriste. Biće tu verovatno kikotanja i stida, a deca mogu reći: „Ti želiš da psujemo u subotnoj školi?“, ali ih uveri da je i te kako moguće pričati o psovanju u takvoj situaciji, čak i davati primere kada je neophodno, a da to ne

bude uvredljivo. Najočiglednija kategorija je upotreba Božjeg ili Isusovog imena i varijante toga. Druge kategorije uključuju kletve sa religijskom osnovom – češće takve psovke pronalazimo u drugim jezicima (npr. francuski), ali upotreba „pakla“ i „prokletstva“ kao psovki je povezana sa njihovim religijskim značenjem. Završna vrsta mogu biti psovke u vezi sa seksualnošću i telom.

Pitaj: Kada razmišljamo o značenju ovih reči, možemo li videti zašto su neodgovarajuće za mladog hrišćanina? Šta je sa „blagim“ psovka, npr. skraćenim ili izmenjenim oblicima takvih reči?

Ispod drugog zaglavlja, ohrabri učenike da razmišljaju o razlozima zašto ljudi upotrebljavaju psovke (npr. ljutnja, vređanje drugih, pokušavanje da budeš smešan ili da deluješ *cool*, navika itd.). **Pitaj:** Kako se hrišćani bore sa emocijama i situacijama koje smo stavili na spisak kada se dogode njima? Koji su bolji načini da se izraze jake ljudske emocije nego upotreba psovki? Šta je pogrešno u, na primer, psovanju neke osobe kada ste ljuti na nju?

Za treće zaglavlje podeli učenike u manje grupe, sa odraslim pomoćnikom u svakoj ako je moguće, i dodeli svakoj grupi par biblijskih tekstova iz lekcija za učenike i učitelje da čitaju. Dok oni gledaju u svoje tekstove, reci im da vide da li se nešto u tim tekstovima odnosi na vrste psovanja i razloge za psovanje koje ste napisali na tabli. Okupi ponovo ceo razred i napiši spisak referenci biblijskih tekstova ispod trećeg zaglavlja. Dok učenici iznose ono što su naučili iz svakog teksta, povuci liniju od reference do odgovarajućih pojmova ispod prva dva zaglavlja (npr. od 2. Mojsijeve 20,7 treba da vodi direktna linija do vrste psovki zasnovanih na Božjem imenu).

5 PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Podeli razred u manje grupe i daj im papir i markere. Cilj je da se dizajnira jednostavan, uočljiv, lako razumljiv znak „zabranjeno psovanje“ (u stilu poznatih znakova „zabranjeno pušenje“ i „zabranjeno parkiranje“: simbol sa krugom okolo i linijom preko njega). Pošto odvojite 5-10 min. da svaka grupa napravi svoj znak, sastavi ih ponovo i neka pokažu znake. Neka razred izabere omiljeni znak i okačite ga na vrata vaše prostorije za subotnu školu (naravno, ako imate više od jednih vrata, možete izabrati više od jednog znaka). Neka deca daju ideje gde mogu istaći druge znake (u školi, u svojoj sobi kod kuće, itd.) i izazovi nekog iz svake grupe da ponese znak i istakne ga negde.

Osvrt • Pitaj: Ako smo izabrali da ne psujemo, kako treba da reagujemo kada drugi oko nas psuju? Kako možeš podsticati postojanje „zone bez vulgarnosti“ oko sebe a da ne budeš navalentan i „svetiji od njih“?

B. Pitanja za primenu

1. Kada čuješ druge ljude da mnogo psuju oko tebe, kako to utiče na tvoj sopstveni govor? Da li postoje ljubazni načini da zamoliš druge da ne psuju u tvom prisustvu?
2. Šta je zlo u „bezopasnom“ psovanju (npr. blage psovke, psovanje upotrebljeno za humor pre nego u ljutnji, itd.)?
3. Da li ljudi imaju pravo da sude o tebi kao hrišćaninu po načinu na koji govoriš? Zašto da a zašto ne?
4. Ako je psovanje navika i nešto što radiš bez razmišljanja, koji su neki načini da se zaustaviš i razmisliš tako da možeš da prekineš tu naviku?

Sažetak

Zaključite svojim rečima koristeći sledeće ideje:

„To nije ništa važno!“, možda ćeš čuti ljude kako govore o vulgarnosti. Ali postoji smisao po kom je sve važno za državljanina Božjeg carstva. Ne zato što treba da zaradimo svoj put u nebo tako što ćemo biti dobri, ili zato što će nas Bog kazniti večnom smrću zato što smo upotrebili psovku. Mi smo spaseni Božjom milošću. Ali naše reči, kao i postupci, pokazuju drugima da Božja milost deluje u nama. Drugi ljudi sude o Božjem carstvu i Njegovoj sili u našim životima po načinu na koji živimo, načinu kako postupamo – i načinu na koji govorimo. Bog nas moli iznova i iznova u Bibliji da postavimo stražu kod svojih jezika i pazimo šta govorimo. On nam zapoveda da Njegovo ime držimo svetim i da ga ne upotrebljavamo olako, ali nas takođe moli da budemo svesni „neopreznog govora“ koji može obuhvatiti mnogo drugih vrsta psovanja. Hajde da planiramo da živimo – i govorimo – kao predstavnici Božjeg carstva!

Lekcija 10

NAKIT, BIBLIJA I HRIŠĆANSTVO

Sav taj sjaj

1 PRIPREMA

A. Izvor

1. Petrova 3,3.4 • „Vaša lepota da ne bude spolja u pletenju kose, i u udaranju zlata, i oblačenju haljina; nego u tajnome čoveku srca, u jednakosti krotkoga i tihoga duha, što je pred Bogom mnogoceno.“

Isaija 3,15-17 • „Zašto gazite narod moj i lice siromasima satirete? govori Gospod, Gospod nad vojskama. Još govori Gospod: Što se poneše kćeri sionske i idu opruženog vrata i namigujući očima, sitno koračaju i zvekeću nogama, zato će Gospod učiniti da oćelavi teme kćerima sionskim, i otkriće Gospod golotinju njihovu.“

(Vidi dodatne stihove u pouci za učenike.)

Elen Vajt, *Manuscript Releases*, vol. 9, str. 117 • „Oni koji imaju narukvice i nose zlato i ukrase, bolje da su skinuli te idole sa sebe i prodali ih, čak i za mnogo manje nego što su dali za njih, i tako vežbali samoodricanje. Vreme je suviše kratko da se ukrašava telo zlatom ili srebrom ili skupom odećom. Znam da dobar posao može biti urađen u tom pravcu. Isus, Zapovednik u nebeskim dvorima, ostavio je po strani svoju carsku krunu i odoru i sišao sa svog carskog trona, i obukao svoje božanstvo u odeću ljudskosti, i za naše dobro postao siromašan, da mi kroz Njegovo siromaštvo možemo posedovati večna bogatstva; a ipak upravo oni za koje je Hristos učinio sve što je bilo moguće uraditi da duše koje propadaju spase od večnog uništenja, osećaju tako malo volje da se odreknu bilo čega za šta imaju novca.“

Elen Vajt, *Ovaj dan sa Bogom*, str. 139 orig. • „Ako smo hrišćani, mi ćemo slediti Hrista, čak i kada staza po kojoj treba da hodamo udara pravo preko naših prirodnih težnji. Nema svrhe da ti se govori da ne smeš da nosiš ovo ili ono, jer ako je ljubav prema tim taštīm stvarima u tvom srcu, odlaganje tvojih ukrasa će biti samo kao sećenje lišća sa drveta. Težnje prirodnog srca bi ponovo potvrdile same sebe. Moraš imati sopstvenu savest.“

B. Šta treba reći o lekciji „Nakit, Biblija i hrišćanstvo“?

Od svih tradicionalnih životnih standarda Crkve adventista sedmog dana, verovatno se nijedan toliko otvoreno ne osporava i široko zanemaruje danas kao standard protiv nošenja nakita. Kako ćemo biblijske smernice učiniti značajnim za tinejdžere 21. veka? Jednostavno reći „Adventisti ne nose nakit!“ nije delotvorno već najmanje jednu generaciju. Ova lekcija ohrabruje i učenike i učitelje da kopaju dublje od pravila i otkriju principe na kojima su zasnovana – i vide kako se ti principi mogu primeniti mnogo šire a ne samo na nošenje minđuša i ogrlica.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Nakit, Biblija i hrišćanstvo“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

1. Razumeju razloge za biblijska i crkvena upozorenja protiv nakita.
2. Jasno izraze vrednosti koje podržavaju te razloge.
3. Primene te vrednosti na sve svoje izbore u vezi sa odevanjem, nakitom i drugim oblicima ukrašavanja.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost A) slike isečene iz časopisa, veliki list papira ili pano, papir, olovke. (Aktivnost B) papir, olovke, tabla.

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike.

Primena • Primerci radnog lista sa skicom ljudskog tela (sa kraja lekcije), bojice.

2 MOST

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

3 POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • Iseci nekoliko (najmanje 20) slika ljudi iz časopisa i kataloga. Biraj raznovrsne ljude – mlade i stare, različite rase, a posebno različite stilove oblačenja, nakita itd. Upotrebi slike koje prikazuju osobu „od glave do pete“ radije nego samo glavu, ako je moguće.

Pozor • Zalepi slike na veliki papir ili ih zakači na pano u učionici. Svaku sliku označi brojem. Kada učenici dođu u učionicu, podeli papire i olovke i zamoli ih da na svojim papirima napišu brojeve od 1 do 20 (ili koliko slika imate). Zamoli ih da gledaju slike i napišu pored svakog broja po nekoliko reči koje po njima opisuju osobu na toj slici.

Sad • Kada prođe dovoljno vremena da svi napišu spiskove, za jednu po jednu sliku zamoli učenike da iznesu ono što su napisali o toj osobi. **Pitaj:** Zbog čega o ovoj osobi mislite tako? Kako je odeća ili nakit koji je ona nosila doprinela tvojoj slici o njoj?

Osvrt • **Pitaj:** Da li ljudi prave pretpostavke o nama na osnovu našeg izgleda? Da li mi „izjavljujemo“ nešto onim što biramo da nosimo – odećom i priborom uz nju? Kakvu izjavu želimo da damo? Kakvu izjavu neko daje kada nosi nakit? Koja god bila ta izjava, kako se slaže sa izjavom „Ja sam hrišćanin, adventista sedmog dana“? Mogu li te dve izjave biti u skladu? Ako da, kako? Ako ne, po čemu su protivrečne?

B. Početna aktivnost

Priprema • Podeli odeljenje na grupe od troje ili četvoro.

Pozor • Zamoli učenike da po svojim grupama razmišljaju i naprave spiskove svih razloga koje su čuli zbog kojih adventisti sedmog dana ne treba da nose nakit. Mogu uključiti biblijske tekstove ako znaju.

Sad • Odvoj 5-10 minuta za razmišljanje. Kada se svi okupe zajedno, zamoli svaku grupu da podeli svoj spisak sa ostalima. Zapisuj odgovore na tabli pred učenicima. Dok grupe nastavljaju da iznose spiskove, dodaj nove odgovore na tablu i stavlja „rečke“ pored odgovora koji su dati više od jedanput.

Osvrt • **Pitaj:** Koji od ovih razloga je ubedljiv za tebe kao mladog adventistu u 21. veku? Da li se neki od ovih razloga mogu primeniti na više stvari u našem životu a ne samo na nakit? Da li neki od ovih razloga izgledaju neubedljivo? Zašto da a zašto ne?

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

Dr. Džons je bogata žena u tvojoj crkvi koja dolazi u crkvu svake sedmice noseći samo najbolju odeću, uključujući i skupu bundu zimi. Jednog dana slučajno čuješ njen komentar o gospođi Smit, koja je učiteljica u dečjoj subotnoj školi i ima probušene uši. „Ona ne daje dobar primer, noseći minđuše u crkvi,“ kaže dr. Džons. „Biblija kaže da ne treba da nosimo zlato ili nakit ili skupu odeću. Ona treba da se oslobodi tog nakita.“

Osvrt • **Pitaj:** Šta je pogrešno u tom argumentu? Na osnovu kojih principa, zasnovanih na Božjoj reči, biramo šta da nosimo? Na koje stvari bi neko mogao da ukaže dr. Džons? Verovatno ćemo se svi složiti da je pogrešno osuđivati, ali na osnovu kojih standarda odlučujemo šta je odgovarajuće za jednog hrišćanina da nosi? U kakvoj je vezi ovaj scenario sa prvom lekcijom ovog tromesečja o trunovima i brvnima?

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Predstavi sledeće ideje sopstvenim rečima:

Ako smo mi Božji predstavnici u ovom svetu, šta je naša uniforma? Postoji li neki određeni način kako jedan hrišćanin treba da izgleda ili se oblači? Neki hrišćani bi definitivno rekli da. Mnogi stariji, tradicionalniji adventisti su šokirani kada vide mlađe adventiste u crkvi kako nose nakit, šminku, ili odeću koju smatraju neprikladnom. Da li postoji neki „izgled“ koga hrišćani treba da se drže? Biblijski standardi nam kažu da hrišćani treba da budu skromni i jednostavni u odevanju i izgledu. Ali šta „skroman“ i „jednostavan“ zaista znači? Mi smo takođe upozoreni da ne trošimo svoj novac uludo, i da ne pravimo idole ni od čega – uključujući i naš izgled. Sa ovim standardima na umu, šta možemo reći o tome kako

predstavnicu Božjeg carstva treba da izgledaju u očima sveta? Kako izgleda posvećeni predstavnik Božjeg carstva?

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Pročitaj ili unapred zamoli nekog da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Reci: Ova priča je izmišljena, ali ima poentu. Šta možemo naučiti iz ove priče o vrednostima koje dodeljujemo stvarima? Priča je o ogrlici, ali ne mora biti – madam Lojzel je mogla izgubiti neki deo odeće koji izgleda skupo ili par cipela koje su pripadale njenoj prijateljici, a da priča ima sličan ishod. Da li se poenta ove priče može odnositi i na ovu lekciju o nakitu? Da li postoje materijalne stvari – odeća, nakit, itd. – koje su zaista prilično „bezvredne“ ali ih mi smatramo toliko vrednim da postaju najvažnije stvari u našem životu? Izazovi učenike da misle o tome kako nakit ili drugi elementi mode i stila mogu postati idoli u našem životu.

C. Povezivanje sa životom

Pročitajte naglas 1. Petrova 3,3.4 i 1. Timotiju 2,9. Iznesi sledeće scenarije za diskusiju, pitajući o svakom: **Šta se iz ovih tekstova odnosi na odluku koju bi ti morao/la da doneseš u ovom scenariju?**

- Tvoja najbolja prijateljica buši pupak i želi da i ti to uradiš.
- Osoba sa kojom se zabavljaš daje ti zlatan lanac sa priveskom da nosiš „da te podseća koliko te voli“. Da li ćeš to nositi?
- Tvoja mama ti daje nešto novca da kupiš odeću za početak školske godine. Ona želi da kupiš jeftinije, nemarkirane farmerke i da ti ostane više novca da kupiš druge stvari. Ti želiš markirane farmerke kakve imaju svi tvoji prijatelji, ali na takve bi otišao skoro sav novac koji ti je mama dala.
- Ti misliš da bi mala, ukusna tetovaža na tvojoj nadlaktici izgledala zaista lepo, ali tvoji roditelji „šize“ na samu pomisao o tome.

5 PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Daj svakom učeniku primerak lista sa skicom ljudskog tela (sa kraja lekcije) i nekoliko bojica. **Reci:** Slika pred vama predstavlja „idealnog hrišćanina“. Nacrtajte odeću, frizuru, pribor itd. za koje mislite da se slažu sa biblijskim tekstovima koje smo čitali i o kojima smo diskutovali za vreme prethodne aktivnosti (1. Petrova 3,3.4 i 1. Timotiju 2,9). Odvoj nekoliko minuta za učenike da rade na crtežima, onda zamoli svaku osobu da pokaže sliku i objasni zašto je opremila „hrišćanina“ baš tako.

Osvrt • Razmotri crteže i koncept oblačenja i opremanja na način koji je dosledan ovim biblijskim tekstovima. **Pitaj:** Koje su pozitivne a koje negativne strane ako izgledamo kao „idealni hrišćanin“?

B. Pitanja za primenu

1. Prijatelj ti kaže: „Zbog čega je problem što nosim nakit? Da li me Bog neće pustiti na nebo samo zato što imam prsten na svom malom prstu?“ Šta ćeš kazati na to?
2. Kada odlučuješ da li da kupiš neki komad nakita ili odeće, ili bilo šta drugo što ćeš staviti na svoje telo, koji je najvažniji faktor u donošenju odluke? Koji bi trebalo da bude najvažniji faktor?
3. Kako možemo napraviti idole od nakita? Koje druge stvari mogu biti idoli u našem životu?
4. Da li ljudi imaju pravo da izvode zaključak o tebi na osnovu tvog odevanja, nakita ili frizure? Zašto da a zašto ne? Da li pokušavaš da svojim izgledom kažeš nešto?

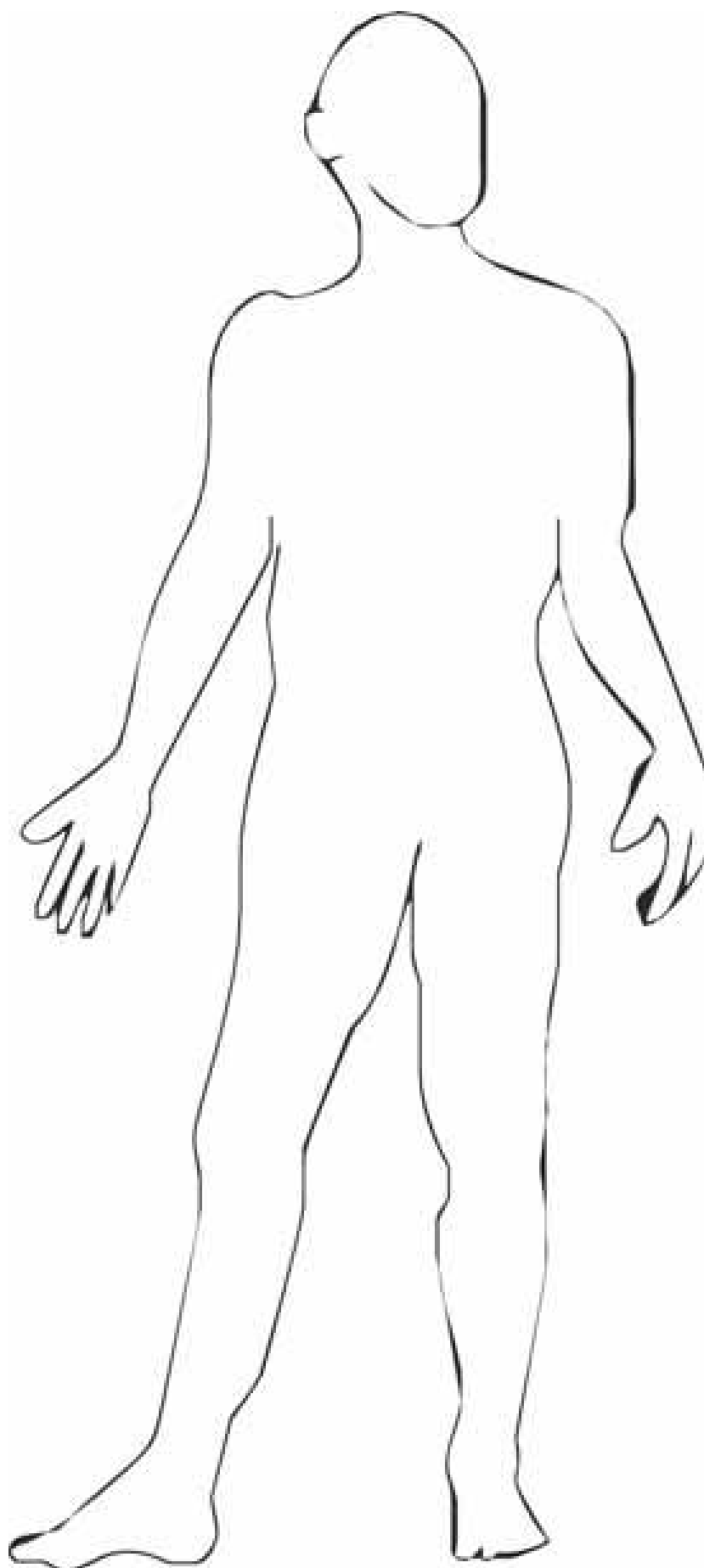
Sažetak

Zaključite svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Bilo da nam se to dopada ili ne, naš lični stil nešto govori. S obzirom da smo hrišćani, taj „govor“ treba jasno da ukazuje na Isusa. Donošenje odluke o „govoru“ našeg oblačenja i opreme nije uvek lako. Za neke ljude to se jednostavno svodi na: „Nemoj da nosiš nakit i šminku i neskromnu odeću.“ Ali treba da se setimo da postoji veća slika iza ovoga. U središtu svakog izbora koji donosimo treba da bude Božje prisustvo u našem životu – bez obzira da li taj izbor uključuje jeftini par minđuša ili skupu bundu. Svaki aspekt našeg ličnog stila treba da odražava našu ulogu kao predstavnika Njegovog carstva.

UZ LEKCIJU 10:

Ovaj list je za aktivnost u odseku „Primena“.

Lekcija 11

CARSTVO KOJE JE OKRENUTO NAOPAKO

Šta želiš time da kažeš?

1 PRIPREMA

A. Izvor

2. Mojsijeva 20,3-17 • (pročitati iz Biblije)

Matej 22,37-40 • „A Isus reče mu: Ljubi Gospoda Boga svoga svim srcem svojim, i svom dušom svojom, i svom misli svojom. Ovo je prva i najveća zapovest. A druga je kao i ova: Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe. O ovima dvema zapovestima visi sav zakon i proroci.“

Matej 23,11.12 • „A najveći između vas da vam bude sluga. Jer koji se podiže, poniziće se, a koji se ponižuje, podignuće se.“

Psalam 44,3 • „Jer ne zadobiše zemlju svojim mačem, niti im mišica njihova pomože, nego Tvoja desnica i Tvoja mišica, i svetlost lica Tvoga, jer Ti behu omileli.“

Elen Vajt, Poruka mladima, str. 148 orig. • „Mnogi čekaju da im se prinese neki veliki posao. Svakog dana oni gube mogućnosti za pokazivanje vernosti Bogu; svakog dana oni ne uspevaju da vrše svim srcem male dužnosti u životu, koje im izgledaju neinteresantno. Dok čekaju na neki veliki rad, u kojem bi vežbali svoje navodno velike talente, i zadovoljili svoje ambiciozne čežnje, njihov život prolazi.“

Elen Vajt, Mesija, str. 11-12 orig. • „Isusova žrtva na Golgoti pokazuje da je zakon nesebične ljubavi, zakon života za zemlju i nebo. Ta nesebična ljubav dolazi pravo iz Božjeg srca.“

B. Šta treba reći o lekciji „Carstvo koje je okrenuto naopako“?

U Bibliji, Isus govori nama, svojim predstavnicima, da sledimo Njegov primer dok je bio ovde na zemlji. Kada gledamo svet, često vidimo da se hvale ponašanja i karakteristike koje su suprotne onima koje je Isus prikazao. Na primer, Bog nas je zamolio da Ga volimo celim srcem, dušom i mislima. U carstvu ovog sveta, kojim Sotona vlada, od ljudi se očekuje da takvu strast imaju za zarađivanje novca, pobeđivanje u sportu, ili da budu najlepši ili najzgodniji.

Biblija nam kaže da volimo druge kao sebe. To uključuje pokazivanje poštovanja našim roditeljima. Sotona nam kaže da je u redu da ih ignorišemo, budemo im neposlušni i da im se rugamo. (Primeti čemu se ljudi smeju na televiziji?) Đavolu je svejedno na koji način zanemarujemo principe nesebične ljubavi, sve dok to činimo.

Sotona je falsifikovao, iskrivio i obrnuo svaki Božji princip. Đavo zna da je Božji put najbolji, i njegov je cilj da bude siguran da mi činimo bilo šta osim onoga za šta je Bog rekao da vodi ka uspehu u Njegovom carstvu.

Kao predstavnici Božjeg carstva, mi moramo stalno da se fokusiramo na principe Njegovog carstva tako da nas đavolovi falsifikati ne obmanu. Sve je počelo kada je „zakon nesebične ljubavi bio razbijen na samom nebu. Greh je počeo kao sebičnost.“ (*Mesija*, str. 12 orig.)

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Carstvo koje je okrenuto naopako“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

1. Razumeju da su principi Božjeg carstva suprotni principima ovog sveta.
2. Uvide da je Božji zakon nesebične ljubavi put za istinsku sreću.

3. Prepoznaju da život po Božjem zakonu u ovom svetu može biti ostvaren samo kroz silu Njegovog Duha.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost A) kompas koji pokazuje četiri glavne strane sveta (ako ga nemaš, proveriti kod vašeg izviđačkog kluba); slika Isusa ili papir sa napisanim imenom „Isus“; papirići ili kartice sa oznakama J, S, Z, SZ, JZ, SI, JI (ako imate vremena, možete takođe uraditi: SSI, ISI, IJI, JJI, JJZ, ZJZ, ZSZ, SSZ). (Aktivnost B) papir, olovke, tabla.

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike, papir, olovke.

2 MOST

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimfaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

3 POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • Svrha ove aktivnosti je da ojača razumevanje učenika da postoji samo jedan pravac kojim nas Isus vodi. Postoje drugi pravci koji su slični, ali samo je jedan na kome stalno hodamo sa Njim. Pripremi sliku Isusa i papiriće sa stranama sveta. Vođa treba da obezbedi slobodan prostor gde učenici mogu hodati u različitim pravcima. Potraži dobrovoljce za učestvovanje u ovoj aktivnosti.

Pozor • Pitaj: Da li neko zna kako radi kompas? (Na severnoj hemisferi kompas će pokazati prema magnetnom severu; na južnoj hemisferi kompas će pokazati prema magnetnom jugu.) **Pitaj:** Koji pravac pokazuje kompas? Zašto upotrebljavamo kompas? Kada bi upotreba kompasa bila vredna za nas?

Sad • Reci: Sada kada svako zna šta je kompas i kako se upotrebljava, hajde da pokušamo. Treba mi dobrovoljac. Daj dobrovoljcu kompas. **Reci:** Hodaj pravo na istok i stani kod zida. Kada učenik locira istočni zid, stavi tamo Isusovu sliku ili ime. Zatim, nađi drugog dobrovoljca a on neka nađe zapadnu stranu sobe. Označi je papirićem Z. Zavisno od toga koliko učenika imaš, jedan učenik može uraditi nekoliko pravaca, ili nekoliko učenika svaki za sebe mogu locirati jedan pravac i označiti ga papirićem.

Osvrt • Pitaj: Koliko različitih pravaca su označeni kao „Isus“ pravac? Koliko drugih pravaca smo označili? Ako niste označili ove, **pitaj:** Da li postoji još pravaca koje nismo označili? (SSI, ISI, IJI, JJI, JJZ, ZIJ, ZSZ, SSZ.) Koliko je lako videti kada se krećemo sasvim suprotno od pravca „Isus“? (To je prilično lako reći.) Da li se nekom čini da se kreće prema Isusu, ali na kraju omaši za samo malo? Da li je to kao kada mislimo da sledimo Isusa, ali mešamo svoje sopstveno mišljenje, ili principe koje pokupimo iz sveta oko nas?

Koji kompas imaju predstavnici Božjeg carstva da im pomogne da hodaju sa Isusom? (Biblija, koja sadrži Božje zapovesti, druge osobe i stvari koje pomažu da ih razumemo – Sveti Duh, roditelji, pastori, učitelji, prijatelji, Duh proroštva.) **Reci:** Najbolje od svega, imamo primer Hristovog života nesebične ljubavi dok je bio ovde na zemlji.

B. Početna aktivnost

Priprema • Podeli učenike u dve grupe. Neka se unutar te dve velike grupe formiraju parovi ili trojke. Neka svaki par ili trojka dobije papir i olovku i izabere pisara.

Pozor • Daj svakoj od velikih grupa instrukcije za njih tako da ih druga grupa ne čuje. Zatim neka svaki par ili trojka radi na tome da sprovede instrukcije. (Ako imate malu subotnu školu, možete preskočiti formiranje parova ili trojki.) Reci prvoj velikoj grupi: **Svaki od vaših parova ili trojki treba da sastavi 10 pravila po kojima neka osoba treba da živi da bi postala najbogatija i najčuvenija osoba na zemlji.** Reci drugoj velikoj grupi: **Svaki od vaših parova ili trojki treba da sastavi 10 pravila po kojima neka osoba treba da živi da bi upila Božju nesebičnu ljubav u svoj život i delila je sa drugima.**

Sad • Odvojte vreme za stvaranje spiskova. Ako je moguće, neka ti pomogne jedna odrasla osoba tako da svako od vas radi sa jednom od velikih grupa kada parovi/trojke kompletiraju svoje spiskove. Saslušajte parove/trojke kako iznose svoje spiskove i pomozite da se velika grupa usaglasi i izabere najvažnijih 10 pravila. Upotrebite tablu kao pomoć u tom procesu.

Pošto je svaka od velikih grupa sastavila svoj spisak najvažnijih 10 pravila, okupi sve zajedno i neka svaka grupa kaže drugoj šta je bio njihov zadatak i spisak koji su napravili.

Osvrt • Pitaj: O čemu vas ova dva spiska pokreću da razmišljate? Šta su osnovni principi jednog i drugog spiska? (Nadam se da ćete moći da ukažete da je jedan veoma samocentričan, a drugi veoma nesebičan ili samopožrtvovan.) Koje sličnosti postoje? Koje su razlike? Kako bi osoba koja pokušava da živi po svim pravilima na jednom spisku, mogla videti osobu koja pokušava da živi po svim pravilima na drugom spisku? Koje sličnosti ili razlike vidiš između spiska 10 pravila za upijanje i odražavanje Božje nesebične ljubavi i Deset zapovesti?

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

Pre nekoliko generacija, po veoma mračnim, maglovitim noćima, duž stenovite holandske obale, jedan čovek je stajao na velikoj steni u vodi, sa upaljenim fenjerom okačenim o ruku. Brodovi, videći svetlo, skrenuli bi u luku da nađu sigurnost. Ali to nije bila luka i čovek sa fenjerom nije bio svetionik.

Takođe, čovek nije bio sam; bilo je više ljudi duž obale koji su čekali da neki brod bude obmanut lažnim svetionikom i da se slupa u stene baš pored obale. Onda bi pirati opljačkali brod i nestali.

Osvrt • Pitaj: Kako su pirati uzeli nešto dobro i pretvorili to u nešto loše? (Svetlo je dobro, ali oni su ga upotreбили da varaju ljude.) Šta misliš kako su se kapetani brodova mogli sačuvati da ne budu prevareni? (Poznavati obalu bolje i znati gde da traže pravi svetionik.) Da li u ovoj priči vidiš nešto što se može uporediti sa tvojim životom kao predstavnika nebeskog carstva?

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom i povezivanje sa životom

Predstavi sledeće ideje sopstvenim rečima:

Pitaj: Svet ima puno ideja o tome šta je uspeh; možete li opisati neke od njih?

Reci: Hajde da vidimo šta Biblija kaže o uspehu. Ovo je trenutak kada treba da pogledate tekstove iz lekcija za učitelje i učenike. Posebno obratite pažnju na tekst iz *Mesije*, savremene adaptacije *Čežnje vekova*.

Pitaj: Pošto smo pogledali šta Biblija kaže, uporedite to sa onim što znamo da svet kaže o uspehu.

Pitaj: Koja osnovna načela za sreću nam daje Biblija?

Reci: Hajde da pogledamo 2. Mojsijevu 20,3-17 i nađemo ta osnovna načela za našu sreću i uspeh. Neka dobrovoljci pročitaju svaku od zapovesti. Vodi učenike u razgovoru kako svaka zapovest razrađuje ideju da je „zakon nesebične ljubavi zakon života za zemlju i nebo“ i vodi u istinsku sreću i uspeh.

1. **2. Mojsijeva 20,3**

Princip: Hrišćanstvo je jedina religija koja ima savršeni primer (Isusa) Božjeg zakona nesebične ljubavi, po uzoru na kog možemo da oblikujemo svoje živote (kroz Njegovu silu). Nikakvi drugi bogovi ili religije ne nude to. Bićemo najsrećniji ako izbegavamo druge bogove (religijske ili svetovne) ili lažna duhovna verovanja. (Religije kao „novo doba“, budizam, konfučionizam, hinduizam, islam, druidizam itd. su falsifikati i odvešće nas od Isusa, Njegove sile, i istinskog uspeha.)

2. **2. Mojsijeva 20,4-6**

Princip: Naći ćemo sreću ako stavljamo Isusa na prvo mesto i ne dozvoljavamo stvarima da nam postanu tako važne da zaboravimo Isusa i svoju ljubav prema Njemu.

3. **2. Mojsijeva 20,7**

Princip: Imaćemo veću radost u svom životu ako ne predstavljamo Isusa pogrešno. Nema sreće ako upotrebljavamo ime Božje kao kletvu. Niti možemo biti radosni kada, svojim životima, predstavljamo lažnu sliku Isusa i onoga kakav je On.

4. **2. Mojsijeva 20,8-11**

Princip: Sedmi dan ima poseban blagoslov. Zaustavljanjem našeg svakodnevnog rada i stavljanjem po strani naših briga na taj dan, bićemo mnogo srećniji. I Isus se raduje tom danu, zato što tada dozvoljavamo sebi da uživamo u posebnom prijateljstvu sa Njim. Samo kada provodimo vreme sa Njim i poštujemo Ga kao svog Tvorca, menjamo se u Njegovo obličje nesebične ljubavi.

5. **2. Mojsijeva 20,12**

Princip: Naš dom je najsrećniji ako poštujemo svoje roditelje i tretiramo ih na način na koji bismo mi voleli da budemo tretirani. Bog ima poseban blagoslov za nas kada poštujemo porodične veze koje je On stvorio za nas. To je savršena laboratorija za nas da vežbamo principe ljubavi Božjeg carstva.

6. **2. Mojsijeva 20,13**

Princip: Uzimanje života, ili na bilo koji način uništavanje života jednog Božjeg deteta je krajnji akt sebičnosti, principa Sotoninog carstva a ne Božjeg.

7. **2. Mojsijeva 20,14**

Princip: Najsrećniji smo kada članovi porodice vole jedan drugog i čuvaju tu posebnu vezu isključivo za porodicu. Bilo koja druga radnja je sebična i povređuje mnoge. Očigledno nije zasnovana na Božjem principu ljubavi.

8. **2. Mojsijeva 20,15**

Princip: Uzimanje stvari drugih ljudi povređuje te ljude. Bolelo bi nas ako bi neko ukrao od nas, tako da treba da se ponašamo onako kako bismo želeli da se drugi ponašaju prema nama. Nema sreće ako se brinemo da li ćemo biti uhvaćeni, ili da li će neko uzeti ono što je naše.

9. **2. Mojsijeva 20,16**

Princip: Nećemo biti srećni kada pogrešno predstavljamo istinu. Laganje donosi mnoge brige, npr. da ne budemo uhvaćeni u laži ili da moramo da se setimo šta smo lagali da se ne bismo odali. Osim toga, zato što znamo koliko nas Bog voli, želimo da se prema svoj drugoj Njegovoj deci ponašamo sa istom Njegovom nesebičnom ljubavlju.

10. **2. Mojsijeva 20,17**

Princip: Sreća i radost dolaze od zadovoljstva onim što imamo, verujući da nam je Bog dao sve što nam je potrebno. Gubimo radost kada mislimo samo o sebi i uvek želimo ono što nemamo a mislimo da nam treba.

Iznesi sledeće ideje svojim rečima:

„Zakon nesebične ljubavi je zakon života za zemlju i nebo. Ta nesebična ljubav dolazi pravo iz Božjeg srca“ (*Mesija*, str. 11-12 orig.). Stoga, uspeh u Božjem carstvu je toliko povezan sa Bogom kroz Isusa i Njegovog Duha da mi upijamo taj princip u svoje živote i živimo po njemu u svim našim vezama sa drugima. Svaka od Deset zapovesti raste iz tog koncepta. To je potpuno naopačke od onoga što svet smatra uspehom, koji obično zavisi od toga da ljudi budu samocentrični da bi postigli ili dobili ono što žele. Božji način da uspemo donosi istinsku sreću. Sotonin ostavlja ljude praznim i šupljim na kraju jer uspeh ovog sveta nikad ne traje zauvek.

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Pročitaj ili unapred zamoli nekog da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Pitaj: Na šta te ova pogrešna shvatanja pokreću da misliš? (Dozvoli učenicima da izvuku zaključke i povežu stvari.)

Zatim, svojim rečima iznesi sledeće misli:

Postoje mnogi primeri da je način na koji ljudska bića vide stvari veoma ograničen. Većina ljudi vidi uspeh i sreću u vezi sa svojim životima ovde na ovoj zemlji, i uticajima koje vide svuda oko sebe. To im daje veoma samocentričan fokus, koji je upravo ono što Sotona želi da imaju. To je ono oko čega se on naročito trudi, i zbog čega je izbačen sa neba. Kada možemo da gledamo veću sliku koju samo Bog može videti, otkrivamo da je zakon života u univerzumu zakon nesebične ljubavi, i bićemo najsrećniji i najuspešniji za večnost kada živimo po tom zakonu, kao što je Isus radio i daje nam snagu da i mi radimo. Ali nesebična ljubav je naopako postavljena ideja za ovaj svet.

5 PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Svojim rečima iznesi sledeće misli:

Razgovarali smo o tome kako izgleda uspeh u Božjem „naopakom“ carstvu, i kako Sotona pokušava da falsifikuje Božje principe za uspeh u svom carstvu na ovoj zemlji. Šta to znači za naše živote? Da li postoje oblasti u našem životu u kojima funkcionišemo u pogrešnom carstvu? Može li naš put da ne bude sa Isusom, već u malo drugačijem pravcu?

Neka učenici pogledaju odeljak od petka u svojim lekcijama – spisak kako bi život po Božjim principima nesebične ljubavi mogao da izgleda u njihovim životima. Zamoli ih da, u grupama od dvoje ili troje, pročitaju spisak od 10 tačaka i razmotre iskreno da li to liči ili ne liči na opis njihovih života u prošloj sedmici.

Okupi ih ponovo i **pitaj**: **Šta je dolazilo u vaš um dok ste razgovarali o ovim principima života u carstvu? Da li bi neko hteo da nam ispriča u kojim oblastima vidi da bi mogao biti bliži Isusu u nastupajućoj sedmici?** (Sada bi bilo dobro vreme da vođa ispriča gde bi on mogao biti bliži Isusu.)

B. Pitanja za primenu

1. Šta to znači biti uspešan predstavnik Božjeg carstva?
2. Koliko je moguće biti uspešan i u Božjem carstvu i u ovom svetu?
3. Kako određujemo da li su naše radnje motivisane nesebičnom ljubavlju ili nisu?
4. Kome se možemo okrenuti za pomoć da živimo po principima Božjeg carstva?
5. Kako neko može imati dobar koncept o tome ko je on, a ipak biti „sluga“ ili „poslednji“ umesto prvog?

ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključite svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Svet nam pokazuje načine života koji ne slede biblijske principe. Neke od tih lekcija su prilično uzbudljive kada su prikazane na televiziji, video snimcima, knjigama i časopisima. Isusov put je staza ka istinskoj radosti i sreći, nešto što je veoma teško verovati kada nas svet bombarduje drugim slikama. Da bismo napravili dobre odluke u ovom „naopakom svetu“, treba da znamo Božje principe za sreću. Razmišljanje o tome šta bi Isus voleo da radimo će nam pomoći da znamo koji je pravi put. Sva sila u univerzumu nam je na raspolaganju da nam pomogne da otkrijemo ono što je važno i radimo ono što je pravo. Mi samo treba da ostanemo stalno povezani sa Isusom.

Lekcija 12

BUDALE ZA HRISTA

Fultonova ludost

1 PRIPREMA

A. Izvor

Matej 5,3-12 • „Blago siromašnima duhom, jer je njihovo carstvo nebesko; blago onima koji plaču, jer će se utešiti; blago krotkima, jer će naslediti zemlju; blago gladnima i žednima pravde, jer će se nasititi; blago milostivima, jer će biti pomilovani; blago onima koji su čistoga srca, jer će Boga videti; blago onima koji mir grade, jer će se sinovi Božiji nazvati; blago prognanima pravde radi, jer je njihovo carstvo nebesko. Blago vama ako vas uzasramote i usprogone i kažu na vas svakojake rđave reči lažući, mene radi. Radujte se i veselite se, jer je velika plata vaša na nebesima, jer su tako progonili proroke pre vas.“

Galatima 2,20 • „A ja više ne živim, nego živi u meni Hristos. A što sad živim u telu, živim verom Sina Božijega, kojemu omileh, i predade sebe za mene.“

Efescima 2,10 • „Jer smo Njegov posao, sazdani u Hristu Isusu za dela dobra, koja Bog napred pripravi da u njima hodimo.“

Luka 7,33-35 • „Jer dođe Jovan krstitelj koji ni jede hleba ni pije vina, a vi kažete: Đavo je u njemu; dođe sin čovečiji koji i jede i pije, a vi kažete: Gle čoveka izelice i pijanice, druga carinicima i grešnicima. I opravdaše premudrost sva deca njena.“

1. Solunjanima 4,1-3 • „Dalje, braćo, molimo vas i savetujemo u Hristu Isusu, kao što primiste od nas, kako vam treba živeti i ugađati Bogu, kao što živite, da bivate sve izobilniji. Jer znate kakve vam zapovesti dadosmo kroz Gospoda Isusa. Jer je ovo volja Božija, svetost vaša, da se čuvate od kurvarstva.“

(Vidi dodatne stihove u pouci za učenike.)

Elen Vajt, Sukob i hrabrost, str. 92 orig. • „Velika lekcija prikazana ovde je za sva vremena. Hrišćanski život često saleću opasnosti, i dužnost izgleda teška za sprovođenje. Mašta oslikava očekivanu propast pre i ropstvo ili smrt posle. Ipak Božji glas govori jasno, 'Idi napred.' Mi treba da poslušamo tu zapovest, čak iako naše oči ne mogu prodreti kroz tamu, i osećamo hladne talase oko svojih nogu. Prepreke koje ometaju naš napredak neće nikada nestati pred kolebljivim, nepoverljivim duhom. Oni koji odlažu poslušnost sve dok ne nestanu sve senke neizvesnosti i dok se ne uklone svi rizici od neuspeha ili poraza, neće nikada poslušati. Neverovanje šapuće, 'Hajde da čekamo dok se prepreke ne uklone, dok ne budemo jasno videli put'; ali vera hrabro podstiče na napredak, svemu se nada, sve veruje.“

Elen Vajt, U nebeskim stanovima, str. 168 orig. • „Hrišćanin, kao što je opisan u Pismu, jeste osoba koja je odvojena od sveta u svojim ciljevima i navikama i ujedinjena je sa Hristom – vlasnik mira koji samo Hristos može podariti, otkriva da je radost Gospodnja njegova snaga i da je njegova radost potpuna. Hrišćani neće ostaviti svet da propadne neupozoren, a da ne učine napor da se povrate izgubljeni. ... Oni koji zaista vole Hrista... traže svaku priliku da upotrebe sredstva koja su pod njihovom komandom da čine dobro i da se ugledaju na Hristova dela. Oni neće podleći iskušenjima da sklapaju saveze sa svetom. Oni se neće ujediniti sa tajnim redovima i vezati se intimnostima sa nevernicima. Ali oni koji nisu potpuno na Hristovoj strani su u velikoj meri kontrolisani načelima i običajima ovog sveta.“

B. Šta treba reći o lekciji „Budale za Hrista“?

Svedočenje je, jednostavno, deljenje naše vere sa drugima. To je lična aktivnost. Kao takva, ona znači mnogo stvari mnogim ljudima. Aktivnost svedočenja koja je laka za neku osobu će biti teška za drugu. Svi mi treba da iskoračimo iz svojih zona udobnosti i tada da rastemo, ali posebno treba da podržavamo i hrabrimo tinejdžere tako da njihovi rizici pri svedočenju budu oslonci na putu do cilja, a ne odvratanja.

Iskoračiti i postati „budala za Isusa“ nije sigurna pozicija. Ta pozicija te ostavlja otvorenim za podsmeh i kritiku drugih. Tinejdžeri treba da znaju da vođe mladih stoje uz njih u njihovim aktivnostima za svedočenje. Oni treba da budu u okruženju koje podržava preuzimanje rizika u vezi sa svedočenjem. Njihove ideje treba da budu shvaćene ozbiljno i, gde god je moguće, sprovedene u delo. Oni su buduće vođstvo crkve i treba im dozvoliti da budu vođe u prilikama za svedočenje da bi stekli iskustvo.

Puki čin da slede Hrista u današnjem društvu može učiniti da tinejdžeri izgledaju drugačiji, čak i ako ne učestvuju u radikalnom svedočenju. Oni treba da znaju da su deo veće slike, one koja nije u skladu sa svetom, ali postoji da vodi svet Hristu. U toj slici oni nisu budale, već carevi.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Budale za Hrista“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

1. Utvrde svoj poseban stil svedočenja.
2. Planiraju načine da se pruže izvan svoje zone udobnosti i probaju nove stvari.
3. Budu pripremljeni za kritičizam u pogledu svog života za Hrista i nauče kako da odgovore na to.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost A) kocke, spisak šašavih aktivnosti (npr. otpevaj pesmu, prevrni se preko glave, skači u mestu usko pa široko, izrecituj recitaciju, itd.; treba ukupno 12 aktivnosti). (Aktivnost B) pakovanja bombona, ako je moguće u raznim bojama (npr. „Lifesavers“) – dovoljno da svaki par učenika ima jednu rolnu ili kesicu.

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike.

Primena • Tabla.

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

>> pesme

- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimfaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

3 POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • Reci: Nikad ne znaš kada ćeš biti zamoljen da malo izađeš van svoje zone udobnosti. Ako vežbaš u sigurnom okruženju, bićeš opušteniji kada se pojave novi izazovi.

Pozor • Neka učenici znaju da će svako dobiti šansu da baca kocke. Onda treba da izvedu aktivnost koja je na spisku pod brojem koji su dobili bacanjem. Ako ne mogu da izvedu neku aktivnost (primer: devojčica u haljini ne može da napravi kolut preko glave), mogu ponovo da bacaju.

Sad • Reci: Da li si se ikad pitao kako bi bilo kada bi ti se ukazala prilika da spontano i bez planiranja svedočiš na neki način? Šta misliš, da li bi mogao da uspeš u tome? Nije uvek prijatno da rastežemo granice svoje zone udobnosti, ali to je odličan način da rastemo. Sada ćemo malo da ih rastežemo. Kada bacite kocke, morate uraditi aktivnost pod brojem koji ste dobili. Pripremi se, pozor, rasteži se!

Osvrt • Pitaj: Kako ste se osećali dok ste radili nešto šašavo pred svojim drugovima? Šta je bilo gore, zamišljati kako bi to bilo ili stvarno to uraditi? Kada biste to uradili ponovo, da li mislite da bi bilo lakše? Na koje načine „rastezanje“ pomaže da rastete? Kako možemo primeniti ovu vežbu na naše duhovne živote?

B. Početna aktivnost

Priprema • Reci: „Svedočenje“ je reč koja često zvuči strašno. Ali to je zapravo samo deljenje vaše vere sa nekim, ili još jednostavnije, to znači pričati sa nekim i pokušavati da pomogneš toj osobi govoreći joj kako Isus tebi pomaže.

Pozor • Podeli učenike na parove i daj svakom paru pakovanje bombona. Kaži učenicima da izvade bombone iz pakovanja i da ih stave na gomilu među sobom. Da bi uzeli bombonu, moraju podeliti nešto sa drugom osobom, tj. svedočiti joj (vidi dole). Ako želiš da pojačaš izazov i imate bombone u raznim bojama, dodeli bojama vrednosti u poenima i dozvoli osobi koja sluša svedočenje da proceni vrednost onoga što njen partner govori i izabere boju da ga nagradi. Cilj je da se sakupi što je moguće više poena.

Sad • Reci: Jednostavna definicija svedočenja je govorenje nekome o Isusu. To ne mora da bude strašno ili napeto. To je kao da pričate nekome o jednom od vaših prijatelja. Ali u ovom slučaju, ono što kažete može spasiti nečiji život, njegov večni život. Vi možete biti nebeski spasilac jednostavnim upoznavanjem nekoga sa Isusom. Svi imamo priče o tome kako nam je Isus pomogao u nekoj situaciji. Naizmenično govorite jedan drugome o nečemu što je Isus učinio za vas. (Ovde dodaj instrukcije za izazov sa poenima ako želiš.)

Osvrt • Pitaj: Šta misliš o stvarima koje ti je rekao tvoj partner? Da li su ti interesantne? Da li želiš da znaš više? Koje vrste izjava su najinteresantnije? Da li si naučio nešto o tome šta da kažeš a šta ne?

Pitaj: Ako bi imao samo jednu jedinu priliku da govoriš nekome o Isusu, šta bi rekao? Šta čini tvoju priču važnom za druge?

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

Marija nosi svoju Bibliju u školu. Ponekad je čita tokom produženog boravka (prim. prev.: vreme u školi predviđeno za učenje, domaće zadatke i sl.). Kada ima priliku ona govori svojim nevernim drugovima o Isusu. Oni je dosta kinje, ali ona ne brine zbog toga. Ona se nikad ne sveti, samo se smeška i odlazi svojim putem. Njeni hrišćanski prijatelji misle da bi ona trebala da se malo manje ističe, da ne štrči tako mnogo; njeno ponašanje ih sramoti. Oni se takođe brinu da ona nikad neće biti popularna, da će svi misliti da je smešna.

Osvrt • Pitaj: Šta bi ti rekao Mariji? Kako bi se osećao da je ona tvoj prijatelj? Da li Marija radi nešto sramotno? Šta misliš, zašto je kinje? Kako treba Marija da reaguje na mišljenja drugih ljudi o tome što ona radi? Kao hrišćani, šta treba da mislimo o mišljenjima drugih ljudi? Kako treba da reagujemo kada nas smatraju radikalnim ili smešnim?

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Predstavi sledeće ideje sopstvenim rečima:

Možeš biti siguran da specijalni agenti u Božjem carstvu nisu oni koji život provode na kauču. To su oni koji rade stvari – da, ponekad luckaste – koje Bog traži od njih da bi širili Reč. To su oni koji su voljni da rade šta god treba da bi spasili duše. To je ono što ih čini specijalnim agentima. Oni su u Mogućoj Misiji.

Pavle nam kaže u Galatima 2,20: „Ja više ne živim, već Hristos živi u meni. Tako živim svoj život u ovom zemaljskom telu verovanjem u Sina Božjeg, koji me voli i dao je sebe za mene“ (po prevodu NLT). Mi ne živimo za sebe ovde na ovoj steni koja se polako okreće. Mi živimo za Boga koji nas je postavio ovde i doći će uskoro da nas odvede kući, gde pripadamo. Zemlja je kao „Titanik“. Mi smo udarili u ledeni breg (Sotonu) i mi tonemo. Ali postoji mnogo čamaca za spasavanje. Na „Titaniku“, mnogi ljudi su izgubili živote ne zato što **nije bilo** čamaca za spasavanje, već zato što **nisu ušli** u njih. Naš posao, naša specijalna misija, jeste da pomognemo ljudima da uđu u čamce za spasavanje. Koliko daleko bi išao da bi u tome pomogao?

Pitaj: Na „Titaniku“, jedan broj ljudi je ušao u čamce za spasavanje. Šta misliš, kako su se osećali dok su posmatrali svoje saputnike, mnoge od njih muževe i sinove, kako se dave? (Bilo im je žao što nisu pomogli da više ljudi uđe u čamce; bili su tužni zato što ostali nisu ušli sa njima u čamce.) Šta misliš, kako ćemo se mi osećati ako ljudi koje znamo i volimo budu izgubljeni zato što im mi nismo rekli o Isusu? (Poželećemo da smo im rekli nešto kada smo imali šansu. Pomislićemo da biti osramoćen nekoliko minuta nije ništa u poređenju sa tim da budeš izgubljen za večnost.) Šta misliš da bi ljudi koji su se davili rekli onima koji su bili u čamcima? (Zašto mi nisi pomogao? Zar te zaista nije bilo briga za mene?)

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Pročitaj ili unapred zamoli nekog da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Podeli sledeće misli svojim rečima:

Postoje ljudi koji će misliti da smo budale kada se zalažemo za ono u šta verujemo i sledimo svoje savesti. Deca u školi mogu misliti da si čudan ili lud. Možda će te ismevati, kao što su ismevali Noja ili Roberta Fultona. Ali zahvaljujući Noju ljudska rasa je bila spasena. Mi svi možemo ispratiti svoje pretke

do tog jednog hrabrog čoveka koji je bio voljan da bude predmet ismevanja i da svako misli da je budala dokle god je sledio Isusa.

Svako ko je ikad putovao na neki drugi način osim pomoću snage vetra, pešice ili na konju može zahvaliti Robertu Fultonu, koji je bio voljan da ispadne budala da bi probao nove metode prevoza. Fulton nije unapred znao da će njegov pronalazak raditi, ali je bio voljan da preuzme rizik i pokuša.

Pitaj: Šta misliš, zašto je Fulton bio voljan da podnese smeh i prezir javnosti i svoje sopstvene porodice i prijatelja samo da bi isprobao pronalazak za koji niko nije mislio da će raditi? (On je verovao u sebe. Verovao je u svoju ideju. Nije ga bilo briga šta drugi ljudi misle. On je to voleo.) **Kada se suočavamo sa potencijalno sramotnim trenutkom, kada je naš izbor da sledimo Hrista u datoj situaciji sam po sebi svedočanstvo, u šta treba da verujemo i oko čega treba da se brinemo?** (U Boga. U nas same. Treba da brinemo samo o večnim rezultatima, a ne šta ljudi misle o nama ovde i sada.)

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeći scenario:

Tvoja omladinska grupa je odlučila da misionira u tržnom centru u tvom gradu. Oni će deliti traktate ljudima, i svako ko se oseća slobodno ima priliku da se popne do mikrofona i podeli svoje svedočanstvo. Stvar je u tome da ti znaš da dosta tvojih nehrišćanskih prijatelja tumara po tom tržnom centru i oni će te videti. To bi trebalo da bude dobra stvar, zar ne? Ali ti se stidiš i na samu pomisao o tome. Šta ćeš uraditi?

Daj svakom učeniku jedan od 4 stiha ispod. Zamoli ih da se podele u grupe prema stihu koji su dobili. Zamoli svaku grupu da kratko prodiskutuje šta njihov stih kaže u vezi sa temom današnje lekcije – biti budala za Hrista. Onda neka svaka grupa podeli svoje ideje. Komentari pored svakog stiha ispod će ti pomoći da vodiš ovu aktivnost.

Jevrejima 11,7. Za vreme izlaganja ove grupe, **reci: Kada je Bog zamolio Noja da izgradi brod usred polja, ljudi su mislili da je on lud. Noje čak nije mogao ni da se teši mišlju da je njegovo poniženje rezultiralo spasenjem ijedne jedine duše van njegove porodice. Niko drugi nije ušao u brod. Šta nam ovo govori o svedočenju?** (Mi smo samo odgovorni za svedočenje; Bog je taj koji je odgovoran za spasavanje. Mi ne treba da dozvolimo da nas stid spreči.)

Marko 16,15. Za vreme izlaganja ove grupe, **reci: Učenici su sigurno sretali mnoge ljude koji su im se smejali i neke koji su čak želeli da ih ubiju. Ali nisu dozvolili da ih to zaustavi. Kako mi treba da reagujemo?** (Nije važno šta ljudi misle ili kako reaguju na nas. Mi samo treba da budemo otvoreni za ono na šta nas Bog zove da uradimo.)

Matej 13,53-58. Za vreme izlaganja ove grupe, **reci: Ljudi koji su poznavali Isusa bili su skloniji da Mu se smeju i da Ga ne shvataju ozbiljno. Šta misliš, zašto je tako?** (Nisu želeli da veruju da je neko sa kim su odrasli znao više od njih.) **Šta misliš, kako treba da tretiramo ljude koje znamo, koji nas ne uzimaju za ozbiljno ili se čak podsmevaju našim pokušajima svedočenja?** (Mi treba da ih tretiramo sa ljubaznošću i poštovanjem. Mi treba da pokušamo da ih ne gledamo „sa visine“ zato što osećamo da „znamo više od njih“. Mi treba iskreno da se zainteresujemo za njih, kako bismo videli koji je najbolji način da ispunimo njihove potrebe. I treba da budemo strpljivi sa njima.)

1. Carevima 17,1. Za vreme izlaganja ove grupe, **reci: Ilija je preuzeo veliki rizik kada je rekao caru Ahavu da neće biti ni kiše ni rose sve dok on ne kaže. Da je rosa ili kiša pala, on bi ispao budala. Koliko je važno za nas da budemo sigurni da je Bog taj koga sledimo?** (To je najvažnija stvar.) **Kada bi nas Bog zamolio da preuzmemo rizik, kao što je zamolio Iliju, kako bismo reagovali?** (Ako smo sigurni da Bog traži od nas da preuzmemo rizik, On će nam takođe dati snagu i hrabrost da ga preuzmemo.)

A. Aktivnost za primenu

Zamoli učenike da razmisle i naprave spisak potencijalnih prilika za svedočenje. Zapamti da to nisu samo stvari kao deljenje štampanih materijala, itd. Prilike za svedočenje su takođe uvek kada biramo da radimo ono što Bog traži od nas, čak i kada ćemo ići protiv toka onoga što svi oko nas rade. Na primer, da sedimo sa usamljenim novim učenikom u trpezariji umesto sa svojom uobičajenom grupom.

Na tabli napiši šta su učenici izneli. Ohrabri ih da misle van svoje zone udobnosti, i van onoga o čemu obično misle kao o aktivnostima svedočenja. Kada dobijete dobar spisak, glasajte za aktivnosti koje su na spisku da otkrijete u kojoj bi većina učenika učestvovala. Ako je moguće, napravite planove da učestvujete u toj aktivnosti kao grupa.

Istakni da će ih odeljak od petka, iz lekcije za ovu sedmicu, dodatno izazvati da uvedu ovo „svedočenje rastezanjem“ u njihove lične živote.

Osvrt • Pitaj: **Koje od ovih aktivnosti te najviše interesuju?** (Odgovori će se razlikovati.) **Koje te najmanje interesuju?** (Odgovori će se razlikovati.) **Razmisli o onima koje te najmanje interesuju, kako ih možeš isprobati malo po malo?** (Možeš najpre učestvovati iza kulisa, možeš pomoći sa planiranjem ili biti posmatrač.) **Na osnovu čega ćeš moći da kažeš da li su aktivnosti koje pokušavaš prave za tebe?** (Bog će mi reći kad se molim. Uvek ću se osećati neugodno kad to radim, i to će mi pomoći da znam da to nije prava aktivnost za mene.)

B. Pitanja za primenu

1. Kako ti vrste aktivnosti u kojima uživaš ukazuju na vrste svedočenja za koje bi bio najviše zainteresovan?
2. Na koji način možeš da prepoznaš da li iskoračuješ iz svoje zone udobnosti ili prisiljavaš sebe da radiš nešto zbog čega ti je neprijatno? Gde povlačiš liniju?
3. Na koje načine možeš proširiti granice svoje zone udobnosti nežno?
4. Razmotri nekoliko načina postupanja sa ljudima koji su kritički nastrojeni prema tvom stilu svedočenja i misle da si radikalni ili prekomerno revnosni kada se radi o deljenju tvoje vere sa drugima.
5. Kada bi mogao da uradiš nešto luckasto i neobično da поделиš svoju veru sa drugima, šta bi to bilo?
6. Smisli neke moguće odgovore prijateljima koji misle da si čudan kada se radi o svedočenju ili su uplašeni da praviš budalu od sebe.
7. Na koje načine te može Isus savetovati kada nisi siguran kako On želi da pristupiš nekoj posebnoj aktivnosti? Kako Ga najbolje možemo „čuti“?
8. Treba li uvek da govorimo sa Isusom pre svedočenja? Zašto da ili zašto ne?

Sažetak

Zaključite svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Ne postoji samo jedan pravi način da slediš Isusa i svedočiš za Njega. Svako ima različitu ličnost i talente. Ono što je za jednu osobu „penjanje po tankoj grani“, za drugu je savršeno prirodno. Samo ti, uz Božju pomoć, tvoji roditelji, učitelji i pastor, mogu prepoznati koje aktivnosti svedočenja su odgovarajuće za tvoju ličnost.

Na kraju, ono što je bitno je da živimo za Boga i volimo Ga svom snagom. Kada to radimo, drugi u nama mogu videti budale za Hrista. Mogu nas čak i ismevati. Ako to rade, onda smo u dobrom društvu.

Ljudi su optužili učenike, ispunjene Svetim Duhom, da su pijani. Rekli su da je Isus bio proždrljivac i pijanica. Oni nas možda neće razumeti, ali to nije naš problem. Jedina važna stvar je da izađemo i delimo svoju veru. Bog će se pobrinuti za ostalo.

Lekcija 13

MUZIKA I HRIŠĆANIN

Sve najbolje melodije

1 PRIPREMA

A. Izvor

Kološanima 3,16 • „Reč Hristova da se bogato useli među vas, u svakoj premudrosti učeći i savetujući sami sebe sa psalmima i pojanjem i pesmama duhovnim, u blagodati pevajući u srcima svojim Gospodu.“

Psalam 81,1.2 • „Radujte se Bogu, koji nam daje krepost; poklikujte Bogu Jakovljevom. Podignite pesme, dajte bubanj, slatke gusle sa psaltinom.“

Elen Vajt, Svedočanstva za crkvu, vol. 1, str. 497 orig. • „Muzika, kada nije zloupotrebljena, veliki je blagoslov; ali kada se stavi u pogrešnu upotrebu, ona je užasna kletva. Ona uzbuđuje, ali ne pruža tu snagu i hrabrost koju hrišćanin može naći jedino pred prestolom blagodati dok ponizno obznanjuje svoje potrebe i sa jakim plačem i suzama vapi za nebeskom snagom da bude utvrđen protiv moćnih kušanja zloga. Sotona vodi mladog zarobljenika. O, šta mogu reći da ih povedem da razbiju njegovu silu zaludenosti! On je vešt šarmer, mami ih u propast.“

B. Šta treba reći o lekciji „Muzika i hrišćanin“?

Muzika je centralni deo kulture mladih i igra veliku ulogu u životima većine tinejdžera. Svetovna pop muzika je svuda, i imamo dobar razlog da budemo zabrinuti zbog poruka koje naši mladi slušaju. Mi treba da ih učimo razboritosti tako da mogu mudro izabrati šta da slušaju. U međuvremenu, šta je sa hrišćanskom muzikom? Koja vrsta muzike je odgovarajuća da se slavi Bog i da nas uzdiže u našem hrišćanskom hodu? Ova lekcija izaziva tinejdžere da misle o muzici koju slušaju i standardima na osnovu kojih prosuđuju o njoj.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Muzika i hrišćanin“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

1. Analiziraju muziku koju slušaju: stil i lirski sadržaj.
2. Jasno izraze svoje sopstvene standarde za izabiranje muzike koju će slušati.
3. Usvoje biblijske standarde za muziku.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost A) muzički plejer, snimci pesama koje su doneli članovi odeljenja, tekstovi tih pesama. (Aktivnost B) Biblije, muzički instrumenti.

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike.

Primena • Papir, olovke.

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedjeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).
Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimfaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

3 POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • Nekoliko dana unapred, kontaktiraj 6-8 članova odeljenja (ili sve njih, ako imaš malu grupu) i zamoli svakog da donese svoju omiljenu pesmu na mobilnom telefonu ili nekom pogodnom medijumu, kao i napisan ili odštampan tekst te pesme.

Pozor • Reci grupi da ćete poslušati nekoliko pesama koje su članovi odeljenja izabrali kao omiljene. Pusti deo svake pesme (30-60 sekundi) i čitaj tekst.

Sad • Posle svake pesme, ohrabri diskusiju pitajući: **Šta mislite o ovom stilu muzike? O ovoj konkretnoj pesmi? Sa kojom vrstom osećanja te ona ostavlja? Koju poruku ti prenosi?**

Osvrt • **Pitaj:** **Da li muzika koju smo upravo slušali duhovno uzdiže i jača? Da li je u ovoj muzici bilo nečega što hrišćani ne bi trebali da slušaju i u čemu ne bi trebali da uživaju?**

B. Početna aktivnost

Priprema • Unapred podeli razred u grupe od troje do petoro, i obezbedi da svaka grupa sadrži najmanje jednu osobu sa nekom muzičkom sposobnosti koja će verovatno doći u subotu ujutro. Organizuj da se sastanete na mestu gde grupe mogu biti dovoljno udaljene jedna od druge (posebne sobe su najbolje ali ne uvek praktične) i imati na raspolaganju nekoliko muzičkih instrumenata (klavir, sintisajzer, gitara...).

Pozor • Kada učenici dođu podeli ih u grupe i dodeli svakoj grupi jedan od sledećih psalama: 66, 81, 89, 92, 95, 96, 98, 100, 149, 150. Svaka grupa treba da odabere nekoliko stihova koji im se sviđaju iz tog psalma i pretvore ih u muziku, upotrebljavajući bilo koji muzički stil za koji misle da je odgovarajući.

Sad • Daj grupama oko 10 minuta da kreiraju svoje pesme, a zatim neka se okupe i izvedu ih pred ostatkom razreda.

Osvrt • Pitaj: Na osnovu čega ste izabrali odgovarajuću muziku? Koja vrsta muzike je odgovarajuća da se slavi i obožava Bog?

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

Sanja je veliki obožavatelj jedne rok grupe. Ona je stavila njihove postere preko celog zida, ima sve njihove CD-ove i bila je na svakom koncertu koji su ikad imali u njenoj blizini. Otkad je postala hrišćanka, Sanja je malo zabrinuta u vezi sa muzikom. Neki prijatelji su joj rekli da ne treba da sluša taj bend zato što oni nisu hrišćani. „Ali,“ ona kaže, „njihovi tekstovi nisu loši. Oni nisu samo o drogama, seksu i takvim stvarima – oni pevaju o ljubavi i prijateljstvu.“ Šta je sa životnim stilom članova benda? Pa, vodeći pevač je bio uhapšen zbog posedovanja droge pre nekoliko meseci i od tada je na rehabilitaciji. Da li Sanja treba da bude zabrinuta? Ona zaista još uvek voli tu muziku i kaže da joj prija, ali takođe iskreno želi da dozvoli Bogu da je preobrazi u osobu kakvom ju je On zamislio da bude.

Osvrt • Pitaj: Šta bi rekla Sanji da si njena prijateljica ili prijatelj? Kako će joj slušanje tog benda pomoći da nastavi da raste kao hrišćanka? Kako bi to moglo biti smetnja za njen rast? Ako bi prestala da ih sluša i otarasila se svojih postera i CD-ova, da li bi bila suviše ekstremna ili fanatična? Da li je u redu za hrišćanina da uživa u svetovnoj muzici? Na osnovu čega donosiš tu odluku?

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Predstavi sledeće ideje sopstvenim rečima:

Muzika predstavlja veliki deo života za većinu nas. I bez obzira da li mi u to verujemo ili ne, ona ima uticaj na nas. Muzika može da nas podigne i ohrabri kada se osećamo depresivno. Muzika takođe može da nas baci u depresiju i obeshrabrenje. Ona se urezuje direktno u naše emocije.

Muzika je takođe deo našeg duhovnog života. Mi ne možemo da držimo muziku i religiju u zasebnim pregradama. Mi pevamo da bismo slavili Boga, i takođe možemo izraziti svoje molitve i bol kroz muziku. Muzika je deo bogoslužjenja – često jedan od najspornijih delova, dok hrišćani pokušavaju da odluče koja muzika je odgovarajuća za obožavanje Boga. Iako muzika može da nas približi Bogu, ona takođe može da nas odvede dalje od Njega. Muzika koja veliča greh i sebičnost poziva nas da prihvatimo sistem vrednosti muzičara i gledamo svet na taj način. Baš kao i svi ostali vidovi zabave, muzika koju slušamo može uticati na naš duhovni život i mora biti pažljivo odabrana.

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Pročitaj ili unapred zamoli nekog da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Reci: Ovo je priča o duhovnom preobražaju, slična mnogim drugim koje ste verovatno čuli – dete sa ulice nalazi Isusa, postaje spaseno, ostavlja drogu i alkohol i kriminal. Ali šta mislite o Rob Vilsonovoj novoj službi kao „rep evanđeliste“? Diskutujte da li rep muzika može biti upotrebljena kao alatka za širenje jevanđelja. Da li postoje stilovi muzike, kao npr. rep i hip-hop, koji mogu biti „loši“ sami po sebi, ili ih Gospod blagosilja ako stihovi govore o Njemu? Zadaj članovima odeljenja da čitaju naglas biblijske

stihove iz lekcija za učenike i učitelje. **Pitaj:** Koje smernice ovi stihovi daju za hrišćansku muziku? Šta treba hrišćanska pesma da uradi?

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeće pitanje:

Ako planiraš bogoslužjenje za koje se nadaš da bi privuklo tvoje prijatelje koji nisu hrišćani, koju vrstu muzike bi uključio? (Neka grupa razmisli o konkretnim pesmama, izvođačima, itd.) Zašto bi odabrao tu muziku? Da li bi se osećao prijatno kada bi upotrebio istu muziku na bogoslužjenju za čitavu tvoju crkvu? Zašto da ili zašto ne?

5 PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Razdeli papir i olovke i zamoli članove odeljenja da naprave spisak svojih 10 omiljenih pesama. Pored imena pesama, neka napišu H ako je to hrišćanska pesma/izvođač, S ako je svetovna. Takođe, pored svakog naslova pesme neka nacrtaju strelicu nagore ako ih pesma ohrabruje ili uzdiže, a strelicu nadole ako ih obeshrabruje ili baca u depresiju. Konačno, zamoli ih da nacrtaju znak plus pored pesama za koje smatraju da promovišu pozitivne vrednosti koje su dosledne sa hrišćanstvom (čak i ako su same pesme svetovne) ili znak minus pored onih koje promovišu negativne vrednosti (npr. nemarne intimne odnose, upotrebu droge ili alkohola, destruktivno ponašanje, itd.)

Osvrt • Pitaj: Dok pregledaš svoj spisak, da li si zadovoljan onim što vidiš? Da li misliš da je to spisak 10 najvećih hitova jednog hrišćanina koji raste? Da li postoje muzički izbori koje možda treba da izbaciš sa svoje liste, ili oblasti u kojima bi želeo da dodaš?

B. Pitanja za primenu

1. „Ne obraćam pažnju na stihove; ja samo uživam u muzici i ritmu, tako da nije važno o čemu pesme govore.“ Da li si čuo da neko kaže ovo o svetovnoj muzici? Da li si sam to rekao? Šta misliš o ovom iskazu?
2. Treba li uzeti u obzir životne stilove umetnika kada praviš svoje muzičke izbore? Da li je pogrešno da podržiš nekoga ko peva dobre pesme ali živi totalno nehrišćanskim životom?
3. Šta možemo učiniti u vezi sa razlikama između starijih i mlađih ljudi u crkvi kada je u pitanju muzika? Da li postoji takav konflikt u našoj crkvi? Ako je tako, šta možemo učiniti da spojimo generacije?
4. Da li je muzika deo načina na koji ti i tvoji prijatelji definišete sebe? Da li imaš grupu prijatelja kojima se sviđa ista muzika kao tebi? Šta ta muzika kaže o tvojoj grupi prijatelja i o tome za šta se ti zalažeš?

6 ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključni svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Muzika je važna. Bog blagosilja muziku i ohrabruje nas da je koristimo i uživamo u njoj, ali takođe treba da budemo svesni da postoji dosta toga što se dešava u današnjoj popularno-muzičkoj kulturi što se ne dopada Bogu i ne može biti povezano sa pozitivnim hrišćanskim iskustvom. Kao rastući hrišćani i predstavnici Božjeg carstva, treba da napravite ozbiljne izbore u vezi sa muzikom koju slušate. Budite sigurni da vas to dovodi bliže Bogu umesto da postavlja barijere između vas i Njega.